

EUROJUST

Raportul anual 2016

Criminal justice across borders

© Eurojust, 2017

Această publicație se referă la perioada 1 ianuarie 2016 - 31 decembrie 2016

Număr de catalog: QP-AA-17-001-RO-N

ISBN: 978-92-9490-124-8

ISSN: 2443-6674

DOI: 10.2812/08396

Contact:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Site: www.eurojust.europa.eu

Raportul anual 2016 al Eurojust

Cuprins

12

26

40

Cuvânt înainte.....	7
Rezumat.....	9

1. Instrumentele Eurojust

1.1	Întâlnirile de nivel II ale Eurojust	14
1.2	Întâlnirile de coordonare Eurojust.....	15
1.3	Centrele de coordonare Eurojust	17
1.4	Eurojust și echipele comune de anchetă.....	18
1.5	Gestionarea informațiilor Eurojust.....	22

2016 cronologie	24
-----------------------	----

2. Cazuistica Eurojust

2.1	Introducere.....	27
2.1.1	Terorismul.....	28
2.1.2	Criminalitatea informatică	30
2.1.3	Migrația ilegală.....	32
2.1.4	THB	33
2.1.5	Frauda	34
2.1.6	Corupția	35
2.1.7	Traficul de droguri.....	35
2.1.8	Criminalitatea organizată împotriva proprietății comisă de MOCG-uri.....	36
2.1.9	Infracțiunile PIF.....	36

2.2	Cazuistica Eurojust în domeniul organizațiilor criminale de tip mafiot.....	36
-----	--	----

Operațiunea Avalanche: o examinare mai atentă	38
--	----

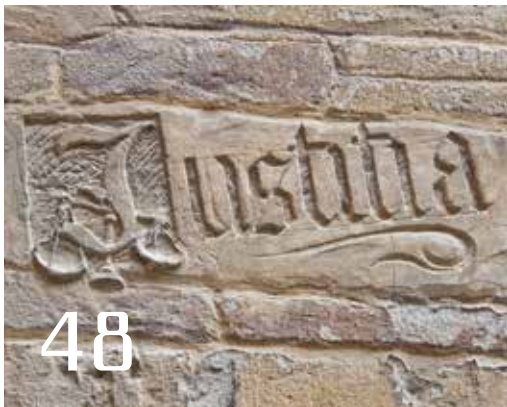
3. Partenerii Eurojust

3.1	Cooperarea cu Europol	41
3.2	Cooperarea cu OLAF	41
3.3	Relațiile Eurojust cu state terțe și organizații... ..	42
Acorduri de cooperare.....		42
Cazuistica Eurojust în care au fost implicate state terțe.....		42
Procurorii de legătură din cadrul Eurojust.....		42
Punctele de contact ale Eurojust din statele terțe....		43
Cooperarea cu ICC		43

4. Provocări și bune practici

4.1	Interceptarea telecomunicațiilor	49
4.2	Provocări pe fondul cazurilor de fraudă fiscală ...	49
4.3	Mandatul european de arestare	50

Tema principală a anului:	
Conflictele de jurisdicție	54

48

54

64

5. Administrație

5.1	Asistență pentru activitatea operațională și strategică	61
5.2	Reorganizarea Administrației.....	61
5.3	Personal și buget.....	61
5.4	Dezvoltări organizaționale.....	62
5.5	Noul sediu	63

6. Eurojust și rețelele de practicieni

6.1	EJN.....	65
6.2	Rețeaua JIT-urilor	66
6.3	Rețeaua privind infracțiunile de genocid	66
6.4	Forumul Consultativ	67

Grafice

Cazuistică 2002 — 2016	10
Cazuri bilaterale/multilaterale 2012 — 2016	10
Cazuri bilaterale/multilaterale	11
State membre solicitante/solicitate	11
Întâlniri de coordonare	16
State terțe, parteneri de cooperare și organizații internaționale implicate în întâlniri de coordonare.....	16
Centre de coordonare	17
JIT-uri sprijinite de Eurojust, inclusiv principalele tipuri de infracțiuni	19
Finanțarea JIT pe fiecare stat membru	19
Cazuri în baza articolului 13	23
Tipuri de infracțiuni de interes prioritar pentru Eurojust	27
Cazuri deschise de procurorii de legătură 2012 — 2016	43
Top zece state terțe în cazuistica Eurojust	45
Cazuri EAW	51

Eurojust College of National Members 2016

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenbergh, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Filippo Spiezia, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Vincienne Vella (Deputy NM), Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Acronime și prescurtări

CBRN-E	Substanțe chimice, materiale biologice, radiologice, nucleare și explozivi
CJEU	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
CJM	Monitorul judiciar al criminalității informatice
CMS	Sistem de management al cazurilor
EAW	Mandat european de arestare
EC3	Centrul european de combatere a criminalității informatice
ECTC	Centrul European pentru Contraterorism
EJCN	Rețeaua judiciară europeană de combatere a criminalității informatice
EJN	Rețeaua judiciară europeană
EJTN	Rețeaua europeană de formare judiciară
ENCS	Sistemul național de coordonare Eurojust
EMPACT	Platforma europeană multidisciplinară împotriva amenințărilor infracționale
EMSC	Centrul european de luptă împotriva traficului ilegal de migranți
EPPO	Parchetul European
FTF	Luptători teroriști străini
ICC	Curtea Penală Internațională
IIS	Migrația clandestină
IPR	Drepturi de proprietate intelectuală
ISP	Furnizor de servicii de internet
JIT	Echipă comună de anchetă
MLA	Asistență judiciară reciprocă
MOCG	Grup grup infracțional organizat mobil
OAP	Plan operațional de acțiune
OCG	Grup infracțional organizat
OPC	Criminalitate organizată împotriva proprietății
PIF	Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene
TCM	Monitorul condamnărilor pentru terorism
THB	Trafic de persoane
TVA	Taxă pe valoare adăugată

Decizia Consiliului privind Eurojust

Decizia Consiliului privind Eurojust din 28 februarie 2002 de instituire a Eurojust în scopul consolidării luptei împotriva formelor grave de criminalitate, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2009/426/JAI a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind consolidarea Eurojust, va fi numită în prezentul raport „Decizia Consiliului privind Eurojust”. O [versiune consolidată](#) a Deciziei Consiliului privind Eurojust a fost întocmită de Secretariatul General al Consiliului exclusiv în scop informativ.

Statisticile privind cazurile Eurojust din prezentul raport au fost întocmite pe baza datelor cuprinse în Sistemul de Management al Cazurilor Eurojust. Cifrele au fost extrase pe 16 ianuarie 2017 și reflectă datele disponibile la acel moment. Din cauza caracterului în desfășurare al cazurilor, pot exista eventuale discrepanțe față de cifrele raportate anterior.

Publicațiile și infograficele Eurojust sunt disponibile pe [site-ul](#) nostru.

Cooperarea judiciară, coordonarea și schimbul de informații între Eurojust, autoritățile naționale competente, agențiile JAI și statele terțe sunt elementele fundamentale ale activității Eurojust.

Cuvânt înainte

Sunt încântată să vă prezint al 15-lea raport anual, care oferă informații cu privire la activitățile Eurojust în lupta împotriva formelor grave de infracționalitate transfrontalieră.

Anul 2016 a fost plin de provocări în contextul securității. Ne confruntăm cu o „nouă normalitate” și ni se solicită să intensificăm activitățile de combatere a terorismului, a criminalității informatice și a formelor grave de criminalitate organizată, precum și a migrației clandestine și a traficului de persoane. Vizita lui Sir Julian King, Comisar European pentru securitatea Uniunii, a constituit un bun prilej pentru a discuta rolul fundamental de sprijin al Eurojust în contextul combaterii la scară largă a terorismului și a criminalității organizate, precum și rolul de verigă indispensabilă în lanțul de securitate. Concluziile Consiliului cu privire la Raportul anual 2015 al Eurojust au confirmat necesitatea axării și a rolului Eurojust în prioritizarea întreprinderii acțiunilor în materie de terorism, migrație clandestină și criminalitate informatică, precum și în ceea ce privește colectarea și diseminarea celor mai bune practici în vederea consolidării ulterioare a cooperării judiciare.

Cazuistica reprezintă baza Eurojust. Statele membre au solicitat asistența Eurojust în 2 306 cazuri în 2016, ceea ce reprezintă o creștere de 4% comparativ cu 2015. Cooperarea judiciară, coordonarea și schimbul de informații între Eurojust, autoritățile naționale competente, agențiile JAI și statele terțe sunt elementele fundamentale ale activității Eurojust. Acest raport prezintă ciclul de viață al unui caz, eficacitatea instrumentelor de coordonare ale Eurojust, cu accent pe întâlnirile de nivel II, precum și intensificarea implicării echipelor comune de anchetă.

Eurojust reprezintă o punte de legătură. Sub umbrela sa, Eurojust reunește 28 de membri naționali care își sprijină statele membre în cadrul anchetelor și urmăririlor penale și al diseminării celor mai bune practici. Recunoscând, de asemenea, rolul important al corespondenților naționali ai Eurojust în materie de terorism, intensificăm legăturile și sprijinul pentru rețeaua judiciară de combatere a criminalității informatice, în prezent înființată în mod oficial. În plus, încercăm să consolidăm implicarea Eurojust în Centrul European de Combatere a Terorismului din cadrul Europol, bazându-ne pe experiența operațiunilor comune de cooperare la nivelul EC3.

Infracționalitatea nu are granițe, cooperarea cu statele terțe fiind astfel vitală. De-a lungul anilor, constatăm o tendință ascendentă în ceea ce privește implicarea statelor terțe în cazuri Eurojust, întâlniri de coordonare și echipe comune de anchetă. În 2016, Eurojust a încheiat noi acorduri de cooperare și a continuat extinderea rețelei sale judiciare de puncte de contact la nivel global. Eurojust are trei procurori de legătură, din Norvegia, SUA și Elveția. În cadrul acestui raport, procurorul de legătură pentru Elveția își prezintă activitatea și plusvaloarea conferită de cooperarea strânsă cu Eurojust.

Dezvoltarea constantă ca și centru de expertiză juridică și judiciară în Uniunea Europeană constituie un obiectiv important al Eurojust. Eurojust a publicat în 2016, *printre altele*, primele două ediții ale *Monitorului Judiciar al Criminalității Informatice*, un raport privind cazuistica în domeniul mandatului european de arestare și liniile directoare actualizate în ceea ce privește prevenirea și soluționarea conflictelor de jurisdicție, în vederea utilizării de către practicieni și a informării instituțiilor UE.

Având în vedere un context în continuă schimbare// de amenințări la adresa securității și a cadrului legislativ cu privire la Eurojust, am făcut pași importanți în sensul revizuirii structurilor organizaționale și a procedurilor interne, al eficientizării activității de bază și a priorităților strategice ale Eurojust, pentru a răspunde exigențelor statelor membre într-o perioadă de constrângeri bugetare. Anul viitor ne vom muta în noul nostru sediu, marcând un alt moment de referință în istoria Eurojust.

Eurojust aduce plusvaloare datorită capacității sale imediate de răspuns la cereri de asistență, a facilitării diseminării transfrontaliere a informațiilor în cel mai scurt timp, a sprijinirii depășirii obstacolelor de ordin juridic și practic în cazuri complexe, precum și datorită susținerii și finanțării echipelor comune de anchetă. Colaborând cu vicepreședinții mei, Klaus Meyer-Cabri, nou ales în funcție, și Ladislav Hamran, reales în funcție, și cu colegii din Colegiu și Administrație, am convingerea că Eurojust va continua să se dezvolte ca jucător-cheie în domeniul cooperării judiciare și coordonării în materie penală și să își valorifice potențialul la maxim.

Michèle CONINSX
Președinte Eurojust

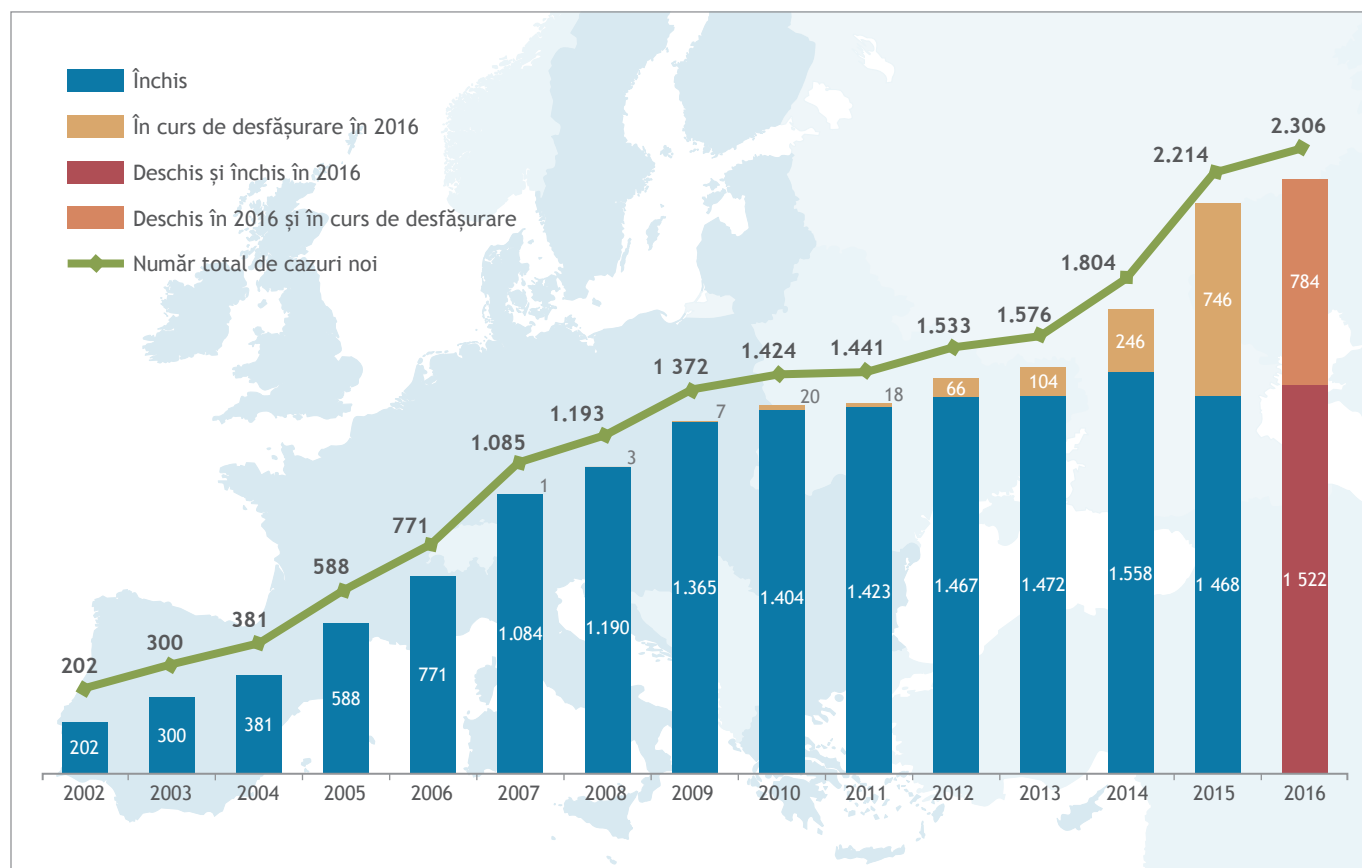

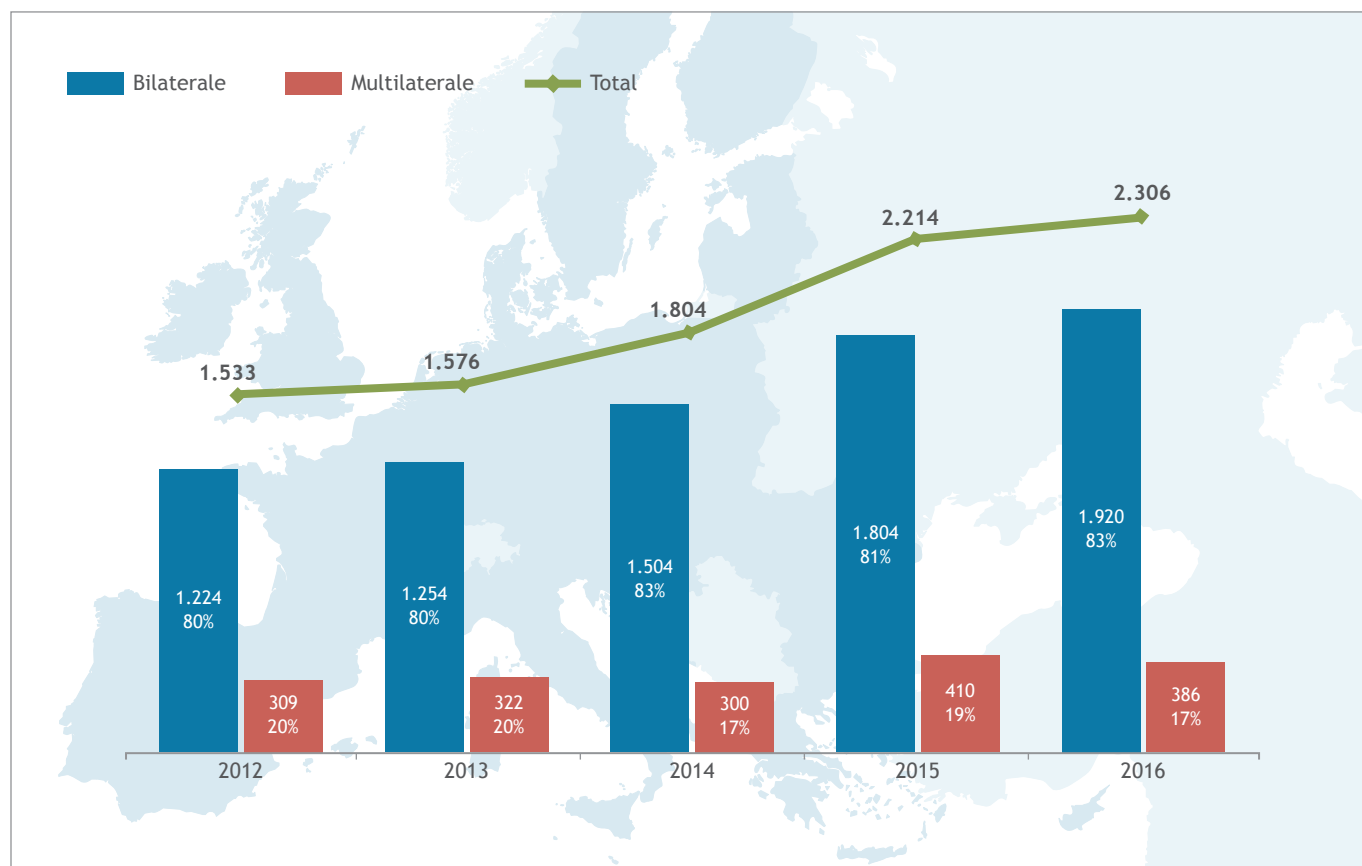
Rezumat

- ▶ **Numărul de cazuri** în care statele membre au solicitat asistența Eurojust în lupta împotriva formelor grave de infracționalitate transfrontalieră a înregistrat o creștere de 4%, de la 2 214 cazuri în 2015, la 2 306 în 2016. **Statele terțe** au fost implicate într-un număr de 300 de cazuri.
- ▶ A crescut numărul de **cazuri instrumentate** în domeniul precum: terorism, migrație clandestină, trafic de persoane, fraudă și spălare de bani.
- ▶ Se oferă o perspectivă asupra ciclului de viață al unui caz și, în special, asupra eficacității **întâlnirilor de nivel II**, explicate, de asemenea, prin intermediul ilustrațiilor de caz.
- ▶ Eurojust a organizat 249 **întâlniri de coordonare** având ca obiect 288 de cazuri cu participarea Europol (87) și OLAF (4) și 10 **centre de coordonare**. **Statele terțe** au fost implicate într-un număr de 50 de întâlniri de coordonare și două centre de coordonare.
- ▶ Eurojust a sprijinit 148 de **JIT-uri**, în creștere cu 23% față de 2015, 69 dintre acestea fiind nou-create. **Statele terțe** au fost implicate într-un număr de 14 JIT-uri.
- ▶ Eurojust a acordat sprijin financiar unui număr de 90 de JIT-uri, în creștere cu 32% față de 2015; nouă JIT-uri au implicat state terțe.
- ▶ În 315 situații, Eurojust a facilitat punerea în executare a **EAW-urilor**.
- ▶ **Rețeaua judiciară europeană de combatere a criminalității informatice** a fost înființată în baza Concluziilor Consiliului din 9 iunie 2016. Rețeaua va fi susținută de Eurojust.
- ▶ Au avut loc următoarele **întâlniri**:
 - întâlnire tactică privind migrația clandestină, în luna februarie
 - seminar strategic, *Keys to Cyberspace* (Elemente cheie privind spațiul virtual), în luna iunie
 - reuniunea comună a Forumului Consultativ, sub președinția olandeză și cea slovacă, în luna iunie
 - întâlnire tactică privind terorismul, în luna iunie
 - seminar EMPACT privind OPC, în luna iunie
 - întâlnire tactică, *Judicial Cooperation in Tax Crime Matters* (Cooperarea judiciară în domeniul infracțiunilor fiscale), în luna octombrie
 - reuniune de lansare a EJCN, în luna noiembrie
- ▶ Eurojust a publicat:
 - *Monitorul condamnărilor pentru terorism și analize judiciare* ad – hoc
 - Al patrulea raport privind *luptătorii teroriști străini*
 - Sumar al celui de-al treilea raport *Luptătorii teroriști străini*
 - *Manualul CBRN-E*
 - *Monitorul judiciar al criminalității informatice și analize judiciare* ad – hoc
 - Analiza jurisprudenței naționale privind migrația clandestină (ES, FR, IT)
 - Raportul Eurojust-OEDT (Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie), *New psychoactive substances in Europe: legislation and prosecution – current challenges and solutions* (Noile substanțe psihoactive în Europa: legislație și urmărire penală — provocări actuale și soluții)
 - Linii directoare pentru a stabili „*Ce jurisdicție are competență în domeniul urmăririi penale?*”
- ▶ Eurojust are trei **procurori de legătură**, din Norvegia, SUA și Elveția. Se prezintă activitatea procurorului de legătură pentru Elveția.
- ▶ Eurojust a semnat **acorduri de cooperare** cu Muntenegru și Ucraina și un **memorandum de înțelegere** cu EUIPO (Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală). Acordul cu Republica Moldova a intrat în vigoare la 21 octombrie.
- ▶ Eurojust și-a extins **rețeaua judiciară de puncte de contact la nivel global în state terțe**, însumând 41 de state terțe.
- ▶ Pentru a perfecționa în continuare cooperarea judiciară, Eurojust a abordat dificultățile de ordin juridic și practic în domeniul **interceptării telecomunicațiilor, al cazurilor de fraudă fiscală și al mandatului european de arestare** și a publicat liniile sale directoare revizuite privind conflictele de jurisdicție.
- ▶ Colegiul a adoptat o **nouă structură organizatorică** pentru Administrație.
- ▶ **Bugetul Eurojust** pentru 2016 a fost de 43 539 milioane EUR. Implementarea bugetară a fost de 99,89%.

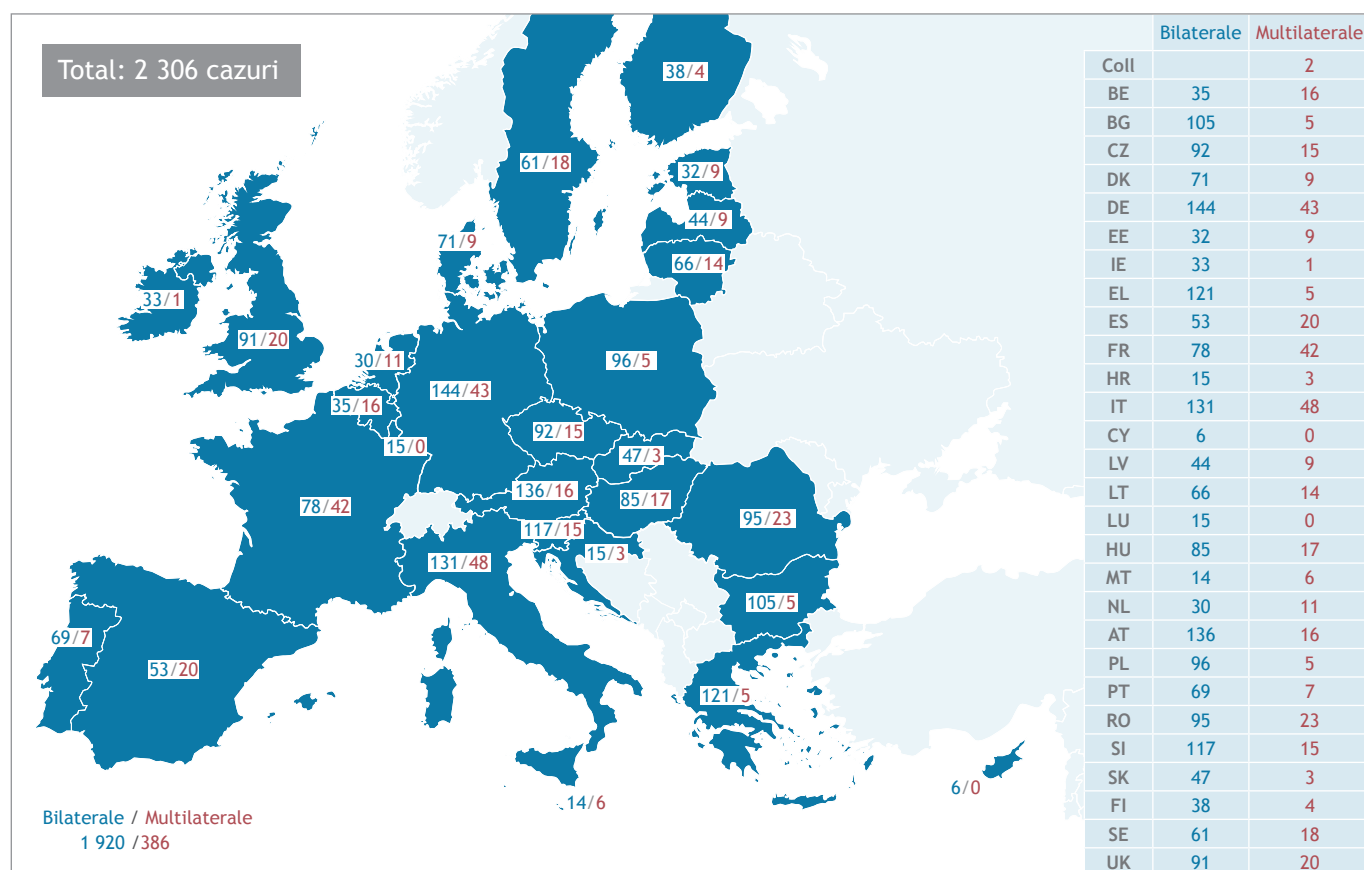
Cazuistică 2002 – 2016

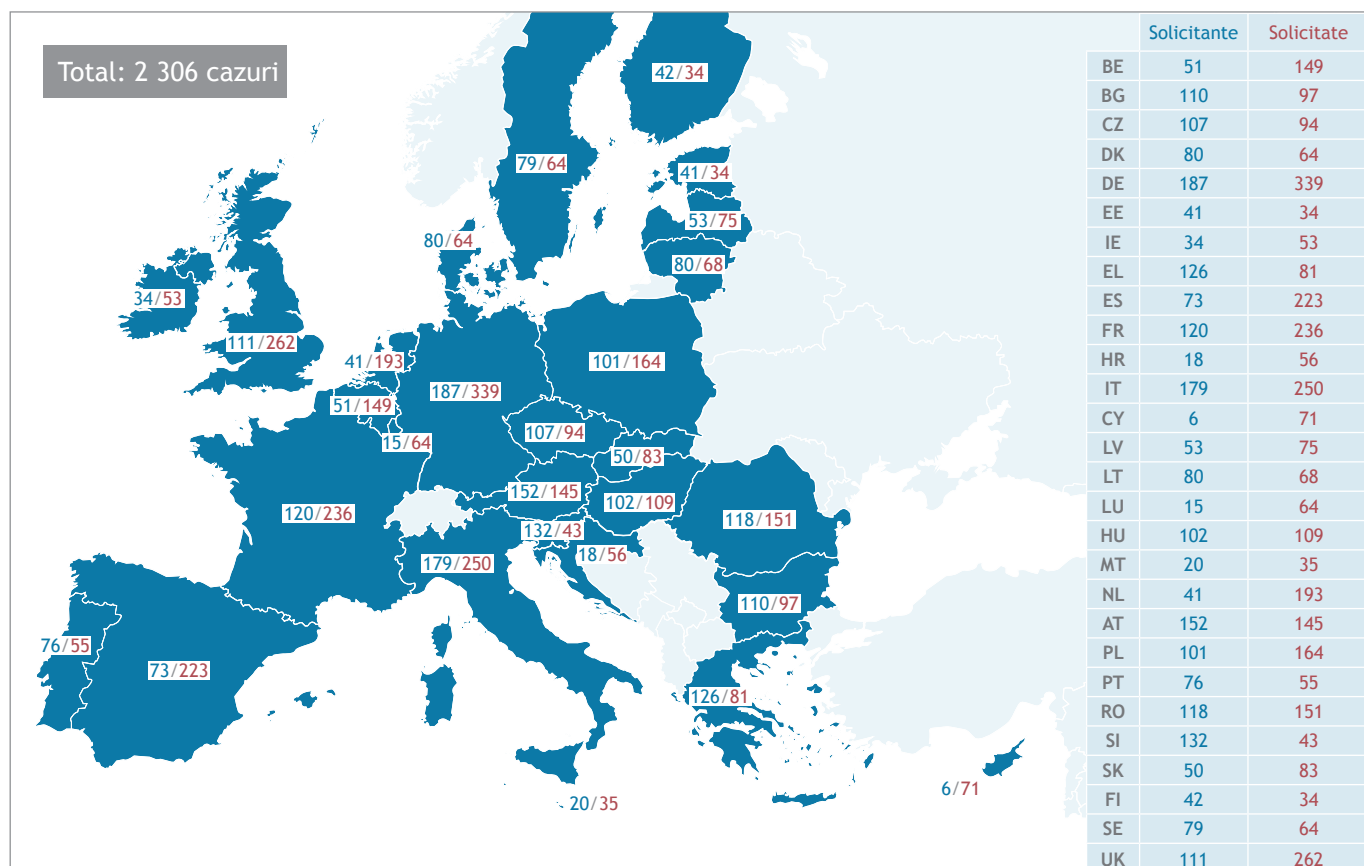
Cazuri bilaterale/multilaterale 2012 – 2016

Cazuri bilaterale/multilaterale

State membre solicitante/solicitate

Instrumentele Eurojust

Ce? Eurojust este Unitatea de cooperare judiciară a Uniunii Europene, înființată în 2002, cu scopul de a stimula și îmbunătăți coordonarea anchetelor și a urmăririlor penale și cooperarea între autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene în contextul abordării faptelor grave de criminalitate transfrontalieră, în special când aceasta este organizată.

La solicitarea unui stat membru, Eurojust poate asista și la anchetele și urmăririle penale care privesc un anumit stat membru sau un stat nemembru, dacă s-a încheiat un acord de cooperare între Eurojust și statul nemembru sau dacă există un interes major în furnizarea unei astfel de asistențe.

La solicitarea unui stat membru sau a Comisiei Europene, Eurojust poate contribui, de asemenea, la anchete și urmăriri penale vizând doar respectivul stat membru și Comunitatea.

Cine? Colegiul Eurojust este alcătuit din 28 de membri naționali care sunt procurori și judecători detașați de fiecare stat membru. Membrii naționali își desfășoară activitatea la Haga în cadrul Eurojust. Majoritatea membrilor naționali sunt asistați de un adjunct și/sau de un asistent. În plus, în cadrul Eurojust sunt desemnați în prezent procurori de legătură din Norvegia, Elveția și SUA.

Cum? Printre rolurile și atribuțiile cheie ale Eurojust se numără întreprinderea de acțiuni în urma solicitărilor de asistență venite din partea autorităților naționale competente ale statelor membre. În schimb, Eurojust poate solicita statelor membre să efectueze ancheta sau urmărirea penală a anumitor fapte specifice. Membrii naționali îndeplinesc mandatul Eurojust de coordonare a activității autorităților naționale în fiecare fază a anchetei și urmăririi penale. Eurojust își gestionează întâlnirile de investigare a cazurilor pe trei niveluri (*a se vedea* secțiunile 1.2 și 1.3).

Eurojust case cycle

* May also occur at different stages of the cycle

1.1 Întâlnirile de nivel II ale Eurojust

Cooperarea, coordonarea și schimbul de informații sunt elemente fundamentale ale activității Eurojust. Comunicarea eficientă și în timp util, în special între Birourile Naționale care au rol de legătură cu autoritățile naționale, reprezintă piatra de temelie a activităților Eurojust. La propunerea membrului național ale cărui autorități naționale au solicitat sprijinul Eurojust, Colegiul Eurojust decide în timpul întâlnirilor sale operaționale — așa-numitele **întâlniri de nivel I**, cu privire la înregistrarea cazurilor, precum și cu privire la închiderea cazurilor atunci când scopul implicării Eurojust a fost atins.

După ce Eurojust acceptă un caz și acesta este înregistrat, Birourile Naționale implicate pot solicita o întâlnire de nivel II în cazul în care aceasta se impune pentru coordonarea cazului. **Întâlnirile de nivel II** sunt întâlniri între membrii naționali și, în cazul în care sunt implicați, procurorii de legătură găzduiți la Eurojust. Acestea pot fi organizate într-un termen scurt. Această flexibilitate este extrem

de utilă în situații urgente care necesită un răspuns rapid. Biroul Național care a deschis cazul explică detaliile cazului și chestiunile de cooperare judiciară de ordin juridic și/sau practic în cauză, precum și sprijinul necesar din partea altor state implicate. O întâlnire de nivel II se poate dovedi suficientă pentru a răspunde nevoilor specifice fiecărui caz în parte.

Întâlnirile de nivel II sunt premise pentru organizarea întâlnirilor de nivel III, cunoscute și sub denumirea de întâlniri de coordonare (*a se vedea* secțiunea 1.2) și semnifică tranziția de la activitatea internă la cea externă. În cazul în care un Birou Național intenționează să organizeze o întâlnire de coordonare, rolul întâlnirii de nivel II este de a evalua necesitatea, scopul și obiectivele unei întâlniri de coordonare. De asemenea, întâlnirile de nivel II au drept scop convenirea asupra modalităților, participării externe, obligațiilor de confidențialitate și divulgare și asupra altor chestiuni conexe în materie de securitate, precum și

Aspecte legate de competență într-un caz IIS soluționat în cadrul unei întâlniri de nivel II

După moartea tragică a aproximativ 300 de migranți în Marea Mediterană în iunie 2016, autoritățile italiene au demarat o anchetă penală vizând circumstanțele naufragiului care a provocat pierderea de vieți omenești. În urma anchetei a reieșit faptul că, în timp ce încercau să ajungă pe coasta italiană într-o ambarcațiune din lemn supraîncărcată, migranții au fost detectați de către autoritățile elene, iar un petrolier sub pavilion norvegian, care naviga în apropierea vasului, a fost chemat să salveze migranții. Înainte ca migranții să poată fi aduși la bord, ambarcațiunea din lemn s-a răsturnat. Din cauza condițiilor vitrege de navigare, vasul pe care se aflau migranții a lovit în mod repetat corpul petrolierului și s-a scufundat.

Cazul a prezentat anumite probleme de natură jurisdicțională care au afectat acțiunile autorităților italiene. Naufragiul s-a produs în largul mării, așadar în afara jurisdicției autorităților italiene. Petrolierul naviga sub pavilion norvegian, iar căpitanul era cetățean spaniol. În aceste circumstanțe, atât Norvegia, cât și Spania aveau un interes în acest caz.

Spre deosebire de cele mai multe dintre cazurile anterioare în care a fost solicitat sprijinul Eurojust în vederea stabilirii jurisdicției care este cea mai bine plasată pentru a investiga și a declanșa procedurile penale, particularitatea acestui caz a constat în existența unui posibil conflict negativ de jurisdicție. Jurisdicția italiană a fost exclusă pe fondul motivelor menționate anterior, nefiind clar dacă jurisdicția principală îi revenea Norvegiei sau Spaniei. Prin urmare, riscul prezentat era ca niciuna dintre jurisdicțiile care se ocupau de caz să nu aibă întâietate.

Pentru a evita un posibil conflict de jurisdicție, a fost solicitat sprijinul Eurojust în vederea stabilirii jurisdicției care este cea mai bine plasată pentru a investiga și a declanșa procedurile penale în acest caz. În cadrul unei **întâlniri de nivel II**, organizată în luna iulie de către membrul național italian, membrul național spaniol și procurorul de legătură pentru Norvegia, aceștia au ajuns la o înțelegere comună a chestiunilor de natură jurisdicțională în cauză și au convenit să avanseze soluția preferată autorităților naționale respective. În urma eforturilor de coordonare ale Eurojust, autoritățile naționale din Norvegia, în calitate de stat de pavilion, au acceptat exercitarea competenței în primă instanță în acest caz, în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 1982 (Convenția ONU de la Montego Bay) și, astfel, au asigurat o strategie și o abordare comună în materia procedurilor penale.

realizarea video-conferințelor. În plus, participanții la o întâlnire de nivel II pot evalua necesitatea analizei și a posibilei contribuții a Europol sau înființarea și funcționarea unui JIT. Întâlnirile de coordonare constituie un instrument costisitor, iar întâlnirile de nivel II asigură că aceste

întâlniri au loc numai în cazul în care acestea aduc plus-valoare soluționării aspectelor nerezolvate în materie de cooperare judiciară. În plus, unele întâlniri de coordonare abordează mai multe cazuri.

1.2 Întâlnirile de coordonare Eurojust

Scopul unei întâlniri de coordonare, așa-numita **întâlnire de nivel III**, este de a stimula și de a se ajunge la un acord între autoritățile naționale cu privire la cooperarea dintre acestea și/sau coordonarea anchetelor și urmăririlor penale la nivel național, având în vedere dificultățile de ordin juridic și practic determinate de diferențele dintre cele 30 de sisteme juridice existente în Uniunea Europeană.

Întâlnirile de coordonare reprezintă un instrument operațional utilizat frecvent. Eurojust organizează în medie o întâlnire de coordonare în fiecare zi de lucru, totalizând 249 de întâlniri în 2016, dintre care 31 au avut loc în afara sediilor Eurojust, fie în statele membre (de exemplu, în Republica Cehă, Grecia și Slovenia), fie în statele terțe (Bosnia și Herțegovina și Elveția). Cazurile abordate au acoperit aproape toate domeniile majore ale cazurilor grave de infracționalitate transfrontalieră organizată, cele mai frecvente dintre acestea fiind spălarea banilor, fraudă și traficul de droguri. În cadrul acestor 249 de întâlniri de coordonare au fost abordate 288 de cazuri. În 2016, Eurojust a găzduit cea mai mare întâlnire de coordonare, reunind 93 de participanți din 23 de state membre și Europol.

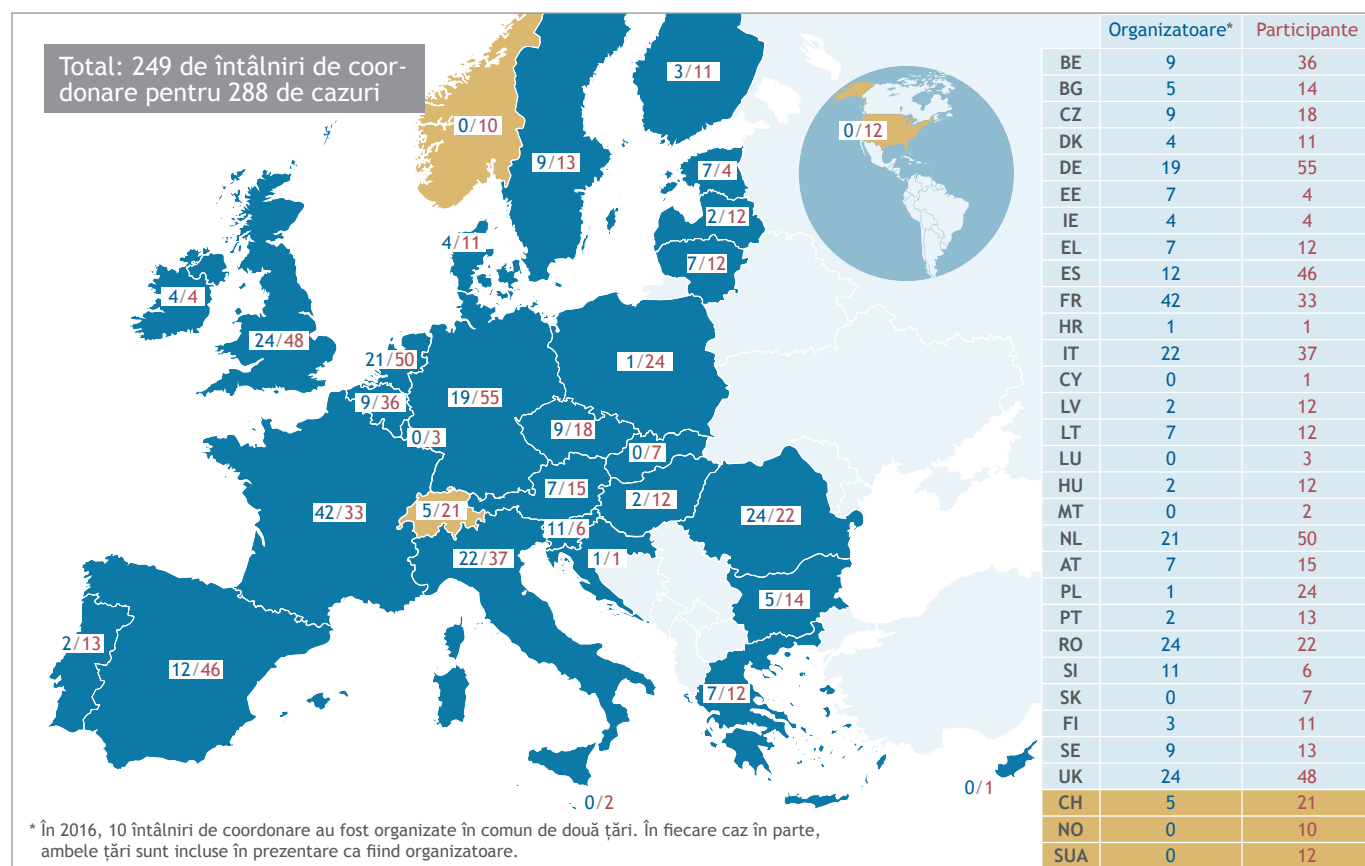
La aceste întâlniri sunt prezenți și participanți externi, și anume autoritățile naționale judiciare și de aplicare a legii din statele membre. În plus, pot fi invitați reprezentanți din state terțe, precum și oficiali din partea partenerilor de cooperare, cum ar fi Europol și OLAF, dar și din partea organizațiilor internaționale, precum INTERPOL.

Un serviciu esențial furnizat în timpul întâlnirilor de coordonare este interpretarea simultană, participanții având astfel posibilitatea de a comunica direct cu omologii lor și de a prezenta problemele de coordonare judiciară survenite în contextul anchetelor sau urmăririlor penale în propria limbă.

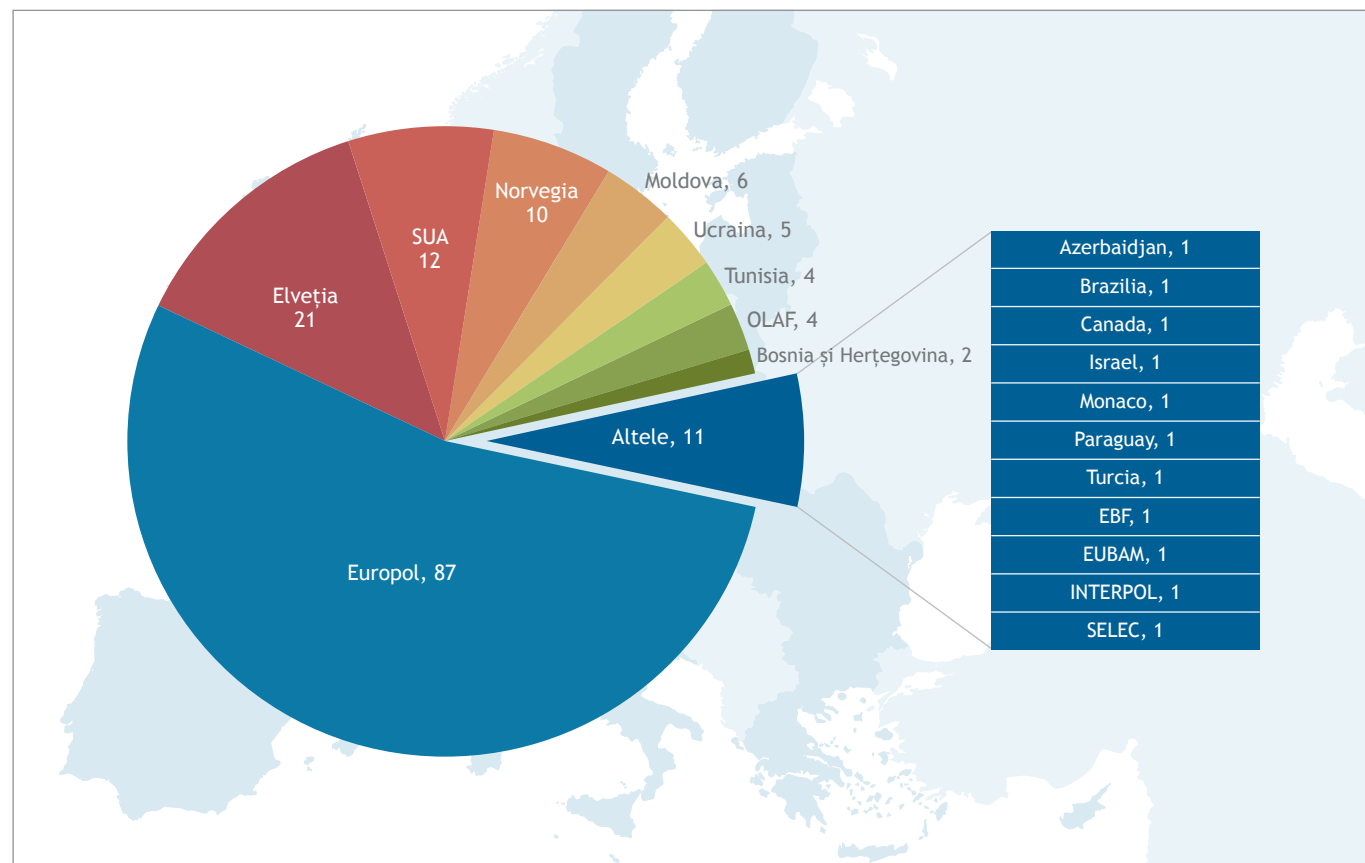
Întâlnirile de coordonare sunt menite să faciliteze schimbul de informații, să identifice și să implementeze mijloace și metode de sprijinire a executării cererilor MLA sau a măsurilor coercitive (ex. mandate de percheziție și arestare), să faciliteze eventuala înființare și funcționare a unui JIT, să coordoneze anchetele și urmăririle penale în desfășurare și să depisteze, să prevină sau să soluționeze conflicte de jurisdicție, probleme legate de principiul *ne bis in idem* și alte probleme de natură juridică și probatorie.

Întâlniri de coordonare

State terțe, parteneri de cooperare și organizații internaționale implicate în întâlniri de coordonare

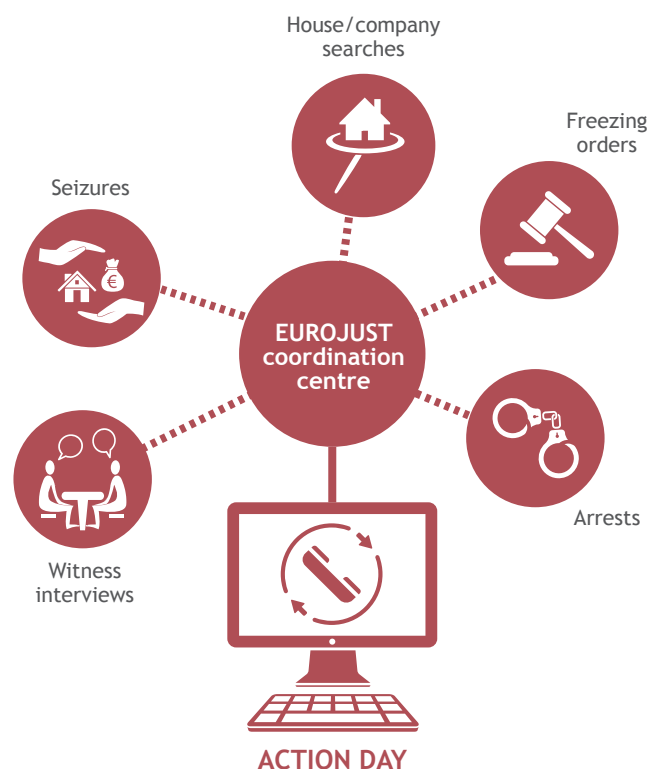

1.3 Centrele de coordonare Eurojust

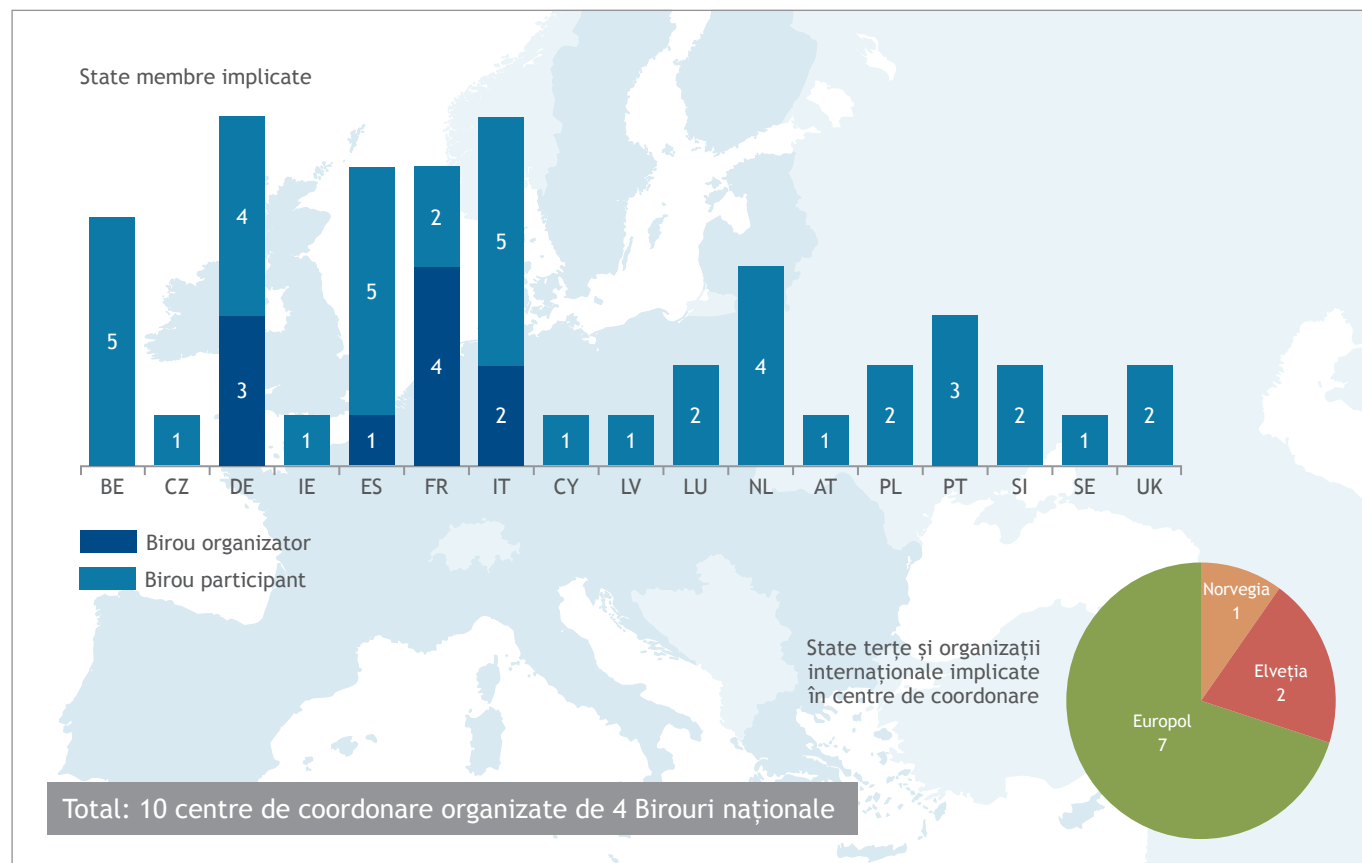
Atunci când cazuri complexe necesită schimb de informații în timp real și acțiuni multilaterale la scară largă (ex. executarea mai multor mandate de arestare în diverse țări), Eurojust poate sprijini autoritățile naționale în cauză prin înființarea unui centru de coordonare la sediul său. Centrele de coordonare sunt menite să servească drept punct central pentru schimbul de informații în timp real, precum și pentru coordonarea executării în comun a măsurilor judiciare și de aplicare a legii în diverse țări (confiscări, arestări, percheziții domiciliare/la sediul societății, ordine de înghețare și interogări ale martorilor).

În cadrul centrelor de coordonare, toate autoritățile participante sunt conectate în orice moment, prin intermediul calculatoarelor și al liniilor telefonice dedicate, iar informațiile sunt transmise rapid de la o autoritate la alta prin intermediul Eurojust. Executarea în comun a măsurilor este în permanență monitorizată și coordonată în vederea anticipării și soluționării oricăror obstacole de natură operațională sau judiciară care pot influența succesul operațiunii.

În plus, înaintea unui centru de coordonare, Eurojust pune de regulă la dispoziția tuturor autorităților participante

Centre de coordonare

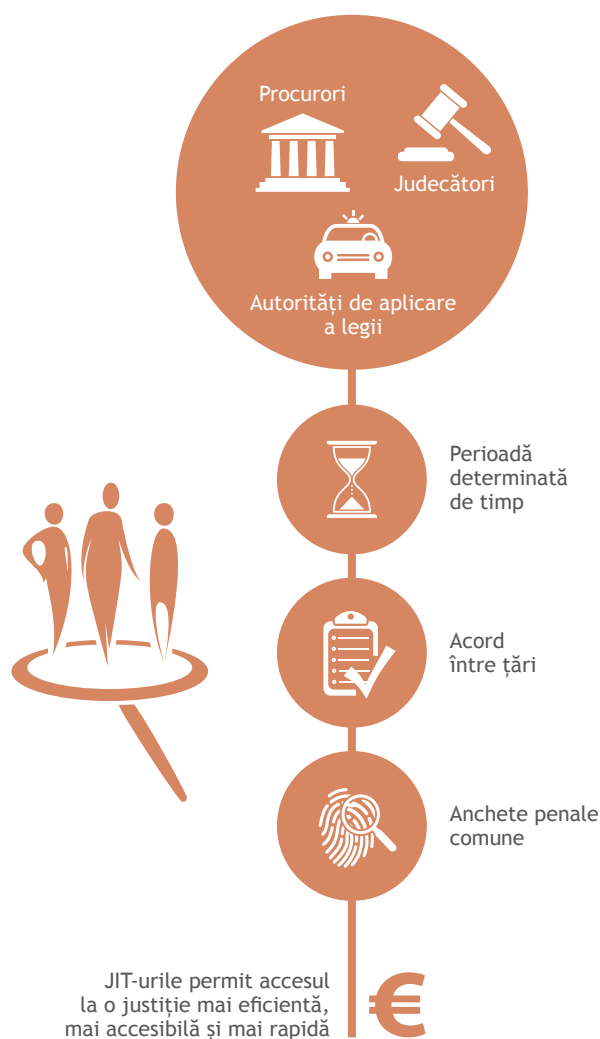

o prezentare generală a informațiilor relevante privind toate obiectivele vizate de acțiunile comune, inclusiv numerele de telefon, locațiile și conturile bancare, dacă este cazul.

Șapte din cele zece centre de coordonare care au avut loc în 2016 au vizat în principal criminalitatea financiară (de exemplu, fraudă și spălare de bani). În patru situații, centrele de coordonare au tratat cazuri pentru care a fost înființat un JIT.

1.4 Eurojust și echipele comune de anchetă

Eurojust joacă un rol important în acest domeniu, atât prin acordarea de sprijin corespunzător către JIT-uri, cât și prin consilierea practicienilor, ca centru de expertiză judiciară și juridică. În 2016, Eurojust a sprijinit 148 de JIT-uri, din care 69 erau nou constituite. După intrarea în vigoare în Italia în martie 2016 a legii de punere în aplicare a Deciziei-cadru 2002/465/JAI a Consiliului, Eurojust a acordat asistență autorităților naționale în raport cu opt JIT-uri nou înființate implicând Italia. Eurojust a sprijinit, de asemenea, 14 JIT-uri implicând state terțe, trei dintre acestea fiind înființate în 2016 (Bosnia și Herțegovina (2), Moldova (2), Norvegia (3), Serbia (3), Elveția (2), Statele Unite ale Americii (1) și Ucraina, Australia și Malaezia (co-participante la un JIT)).

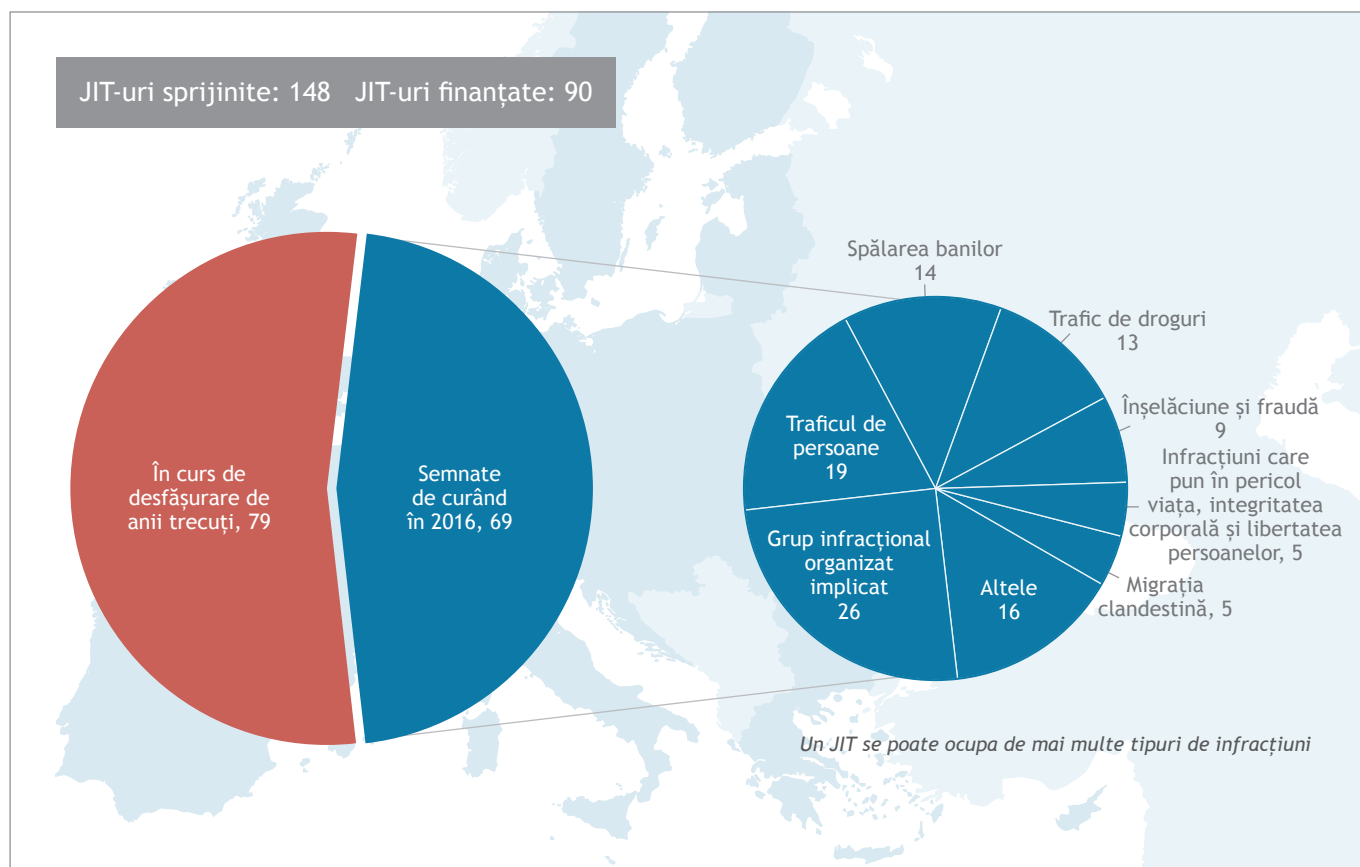
În contextul actual al numărului fără precedent de migranți care intră în Uniunea Europeană și al implicării sporite a OCG-urilor în migrația clandestină legată de această criză, Eurojust a facilitat discuții cu practicieni pentru a identifica provocările de ordin juridic și practic, pentru a împărtăși cele mai bune practici și pentru a promova implicarea JIT-urilor. Unsprezece JIT-uri au tratat IIS, dintre care cinci au fost nou înființate și unul a implicat Serbia.

În cadrul întâlnirii tactice privind provocările de ordin judiciar în IIS și la cea de-a 12-a reuniune anuală a experților JIT au fost discutate provocările și oportunitățile oferite de JIT-uri în cazurile legate de IIS, inclusiv o posibilă strategie de a permite practicienilor să inițieze anchete transfrontaliere și să apeleze în mod proactiv la JIT-uri în scopul distrugerii rețelelor de trafic ilegal. S-a pus accentul pe valoarea adăugată conferită de implicarea statelor terțe în JIT-uri. Pentru a facilita o astfel de implicare, Eurojust și rețeaua de JIT-uri au creat un instrument pentru a identifica — pentru fiecare stat terț în parte — baza legală aplicabilă de înființare a JIT-urilor și experiența practică a țării în cauză în acest domeniu. Instrumentul, prezentat în cadrul întâlnirii anuale și disponibil în zona cu acces limitat a rețelei de JIT-uri, va fi actualizat în mod regulat.

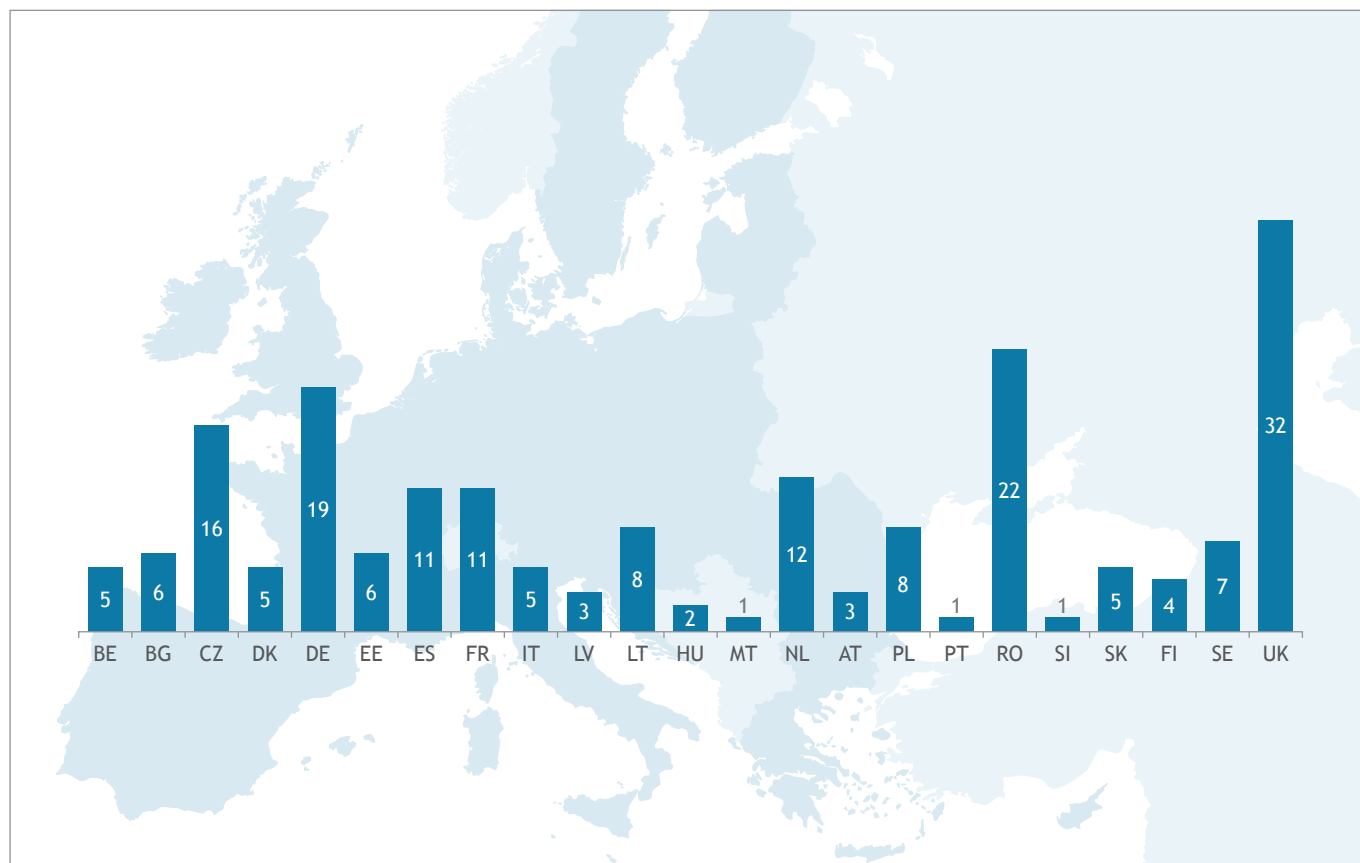
Feedback-ul cu privire la avantajele JIT-urilor cu state terțe a fost obținut în contextul evaluării JIT-urilor. Cu referire la un JIT înființat între Bosnia și Herțegovina și Franța într-un caz legat de THB (*a se vedea Raportul anual 2015 al Eurojust*, p. 51), JIT-ul s-a dovedit a fi cea mai eficientă modalitate de a acționa în mod corespunzător la mobilitatea membrilor organizației infracționale, de a desfășura o operațiune coordonată într-un termen scurt și de a facilita o abordare comună de sprijinire a victimelor.

În 2016, JIT-ul constituit între Țările de jos, Belgia, Ucraina, Australia și Malaezia în legătură cu prăbușirea zborului MH17 din 17 iulie 2014 (*a se vedea Raportul Anual 2014 al Eurojust*, p. 22) a constituit un punct de referință odată cu prezentarea primelor rezultate ale anchetei. Cazul a beneficiat de flexibilitatea și rapiditatea schimbului de informații facilitat de JIT. Într-o astfel de anchetă complexă, extrem de mediatizată — în care direcția anchetei este dificil de prevăzut — recurgerea la MLA ar fi extrem de costisitoare și imposibil de aplicat. În speță, JIT a facilitat participarea membrilor detașați (oficiali olandezi și australieni), care au luat parte la interviuarea martorilor în Ucraina și la analiza probatoriului, din care o mare parte se afla, de asemenea, în Ucraina. Încrederea creată prin intermediul JIT

JIT-uri sprijinite de Eurojust, inclusiv principalele tipuri de infracțiuni

Finanțarea JIT pe fiecare stat membru

Who can apply?

- ▶ Judicial and/or law enforcement authorities
- ▶ JITs between EU States and JITs between EU/non-EU States
- ▶ Eurojust's National Members invited to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/ seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops, mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

JIT funding process

How to submit

- ▶ Access the JIT portal and fill in the web form
- ▶ Include needs of all JIT partners
- ▶ Attach JIT agreement, extensions and, where applicable, financial identification form (FIF)
- ▶ Submit within set fifteen-day period

Evaluation & award

- ▶ Evaluation by Eurojust staff and practitioners
- ▶ Decision within 15 days

Action

- ▶ Planned actions to be performed within three-month period

6

Claim

- ▶ Send form & supporting documents to jits@eurojust.europa.eu
- ▶ Within one month after end of action period
- ▶ Individual claims by each institution/agency

a facilitat o abordare comună a victimelor, care a fost coordonată de autoritățile olandeze. După etapa de constituire, JIT-ul a funcționat pe cont propriu și a primit finanțare prin Eurojust, care a facilitat întâlnirile și comunicarea cu autoritățile ucrainene.

Extinderea JIT-urilor către statele terțe a fost avută în vedere în contextul revizuirii instrumentelor practice dezvoltate pentru a sprijini utilizarea JIT-urilor de către practicieni: [Modelul de acord privind constituirea unei echipe comune de anchetă](#) și [Ghidul practic pentru echipele comune de anchetă](#). Noul model de acord nu se mai bazează exclusiv pe instrumentele juridice ale UE, încorporează alte baze legale JIT și ar trebui să faciliteze constituirea de JIT-uri cu state terțe. Acesta va contribui la accelerarea elaborării viitoarelor acorduri. Ghidul practic pentru echipele comune de anchetă a fost conceput pentru a facilita accesul la JIT-uri de către practicieni, în special din state terțe.

Sprijinul financiar acordat de Eurojust pentru operațiunile JIT

Utilizarea sporită a JIT-urilor se reflectă în creșterea numărului de cereri de sprijin financiar primite de Eurojust: 180 de cereri de finanțare au fost prelucrate de Secretariatul Rețelei JIT-urilor (144 de cereri în 2015). Numărul cererilor primite de la JIT-uri în care sunt implicate state terțe (18) este în concordanță cu această tendință de creștere (13 cereri în 2015). Au fost acordate 15 granturi, prin care au fost finanțate nouă JIT-uri și care au implicat Serbia (2), Elveția (2), Norvegia (2), Moldova (1), Bosnia și Herțegovina (1) și Ucraina, Australia și Malaezia (co-participante la un JIT). În total, 90 de JIT-uri au primit sprijin financiar (68 în 2015). Dintre acestea, 58 au fost finanțate pentru prima dată în cursul anului.

Procedurile de acordare a granturilor către JIT-uri au fost revizuite pentru a răspunde nevoilor operaționale și pentru a îmbunătăți eficiența, fiind puse în aplicare următoarele măsuri:

- ▶ introducerea unei noi categorii de cost (transferul transfrontalier de probe/obiecte confiscate);
- ▶ extinderea sprijinului financiar către persoane care contribuie la activitățile operaționale transfrontaliere ale JIT-ului fără a fi desemnați membri în mod oficial (ex. interpreți, experți în criminalistică, etc.);
- ▶ introducerea costurilor unitare pentru o categorie (deplasare și cazare) pentru a accelera procedura de rambursare;

- ▶ implementarea alocărilor diferențiate în funcție de buget pentru a obține flexibilitate în ceea ce privește utilizarea și reutilizarea fondurilor eliberate; și
- ▶ simplificarea procedurii privind documentele justificative de rambursare.

Pentru a sprijini practicienii JIT în cadrul procedurii de finanțare, pe site-ul nostru pot fi consultate un [infografic](#) și un [ghid de finanțare a JIT-urilor](#), disponibil în majoritatea limbilor oficiale ale UE.

Serbia participă la un JIT care se ocupă de falsificarea monedei

O anchetă ceată într-un caz implicând bancnote de dolari SUA și euro falsificate a scos la iveală un OCG format în principal din cetățeni sârbi, implicați și în traficul de droguri. OCG-ul oferea spre vânzare cantități mari de bancnote falsificate, în principal în Praga. Anchetatorii au descoperit o imprimărie în apropiere de Belgrad, Serbia. Principalul organizator era considerat a fi acționat ca o legătură între autorii din alte state membre. Pentru transportul bancnotelor falsificate, OCG-ul folosea compartimente secrete în camioane. Bancnotele erau oferite în schimbul a 15-20% din valoarea nominală către clienți fideli și la 30% din prețul real către alte persoane.

O cooperare intensivă la nivel polițienesc între Republica Cehă, Ungaria, Austria, Serbia și Europol a fost inițiată în decembrie 2014. Europol a confirmat că bancnote falsificate având aceleași numere de serie au fost găsite nu numai în Republica Cehă, dar și în Austria, Ungaria, Germania, Republica Slovacă, Slovenia, România, Croația și Letonia, precum și în Statele Unite ale Americii. Toate bancnotele falsificate confiscate erau de foarte bună calitate.

La începutul anului 2015, Eurojust a fost invitat să faciliteze cooperarea judiciară între autoritățile naționale din Republica Cehă, Austria, Ungaria, Serbia și Republica Slovacă și să furnizeze asistență în ceea ce privește înființarea unui JIT. În urma unei întâlniri de coordonare care a avut loc în luna martie, delegațiile cehe și sârbe au convenit să înființeze un JIT și să solicite finanțare prin intermediul Eurojust. Având în vedere faptul că nu au fost inițiate anchete în Republica Slovacă și în Ungaria, iar autoritățile austriece se aflau într-un stadiu incipient al anchetei, aceste state membre nu s-au alăturat JIT-ului, însă și-au oferit sprijinul în acest sens. Pe baza unei solicitări MLA, Ungaria a colaborat cu autoritățile cehe la desfășurarea unei operațiuni sub acoperire, în cadrul căreia un agent sub acoperire a cumpărat dolari falși de la unul dintre suspecți în Ungaria.

Eurojust a jucat un rol important în stabilirea contactelor dintre autoritățile cehe și sârbe și în dezvoltarea încrederii între acestea. La început, părțile au avut o abordare prudentă, iar schimbul de informații a fost lent. Întâlnirile JIT și o a doua întâlnire de coordonare au contribuit la o îmbunătățire rapidă a relațiilor între autoritățile naționale și la o cooperare de succes cu JIT. Un ofițer de legătură din poliția ceată în Serbia a participat activ la toate întâlnirile și și-a adus contribuția la depășirea barierei lingvistice. Activitatea în cadrul JIT a facilitat în mare măsură eforturile ambelor părți, în special în contextul schimbului și al asigurării admisibilității probelor. Probele adunate în Serbia, inclusiv rezultatele unei percheziții la domiciliu și datele dactiloscopice, etc., au fost predate autorităților cehe fără întârziere.

În ciuda bunei cooperări, părțile JIT s-au confruntat cu unele obstacole de ordin juridic în legătură cu admisibilitatea probelor. În ceea ce privește înregistrarea activității unui agent sub acoperire de către poliție, instanța ceată a dat dovadă de prudență la început, dat fiind faptul că provocarea din partea poliției este ilegală

în Republica Cehă. În cele din urmă, instanța a considerat această probă admisibilă, împreună cu înregistrările supravegherii suspectilor în Serbia, care au făcut obiectul schimbului în cadrul JIT.

O altă problemă ridicată a fost aceea că una dintre persoanele arestate în Serbia era programată a fi audiată ca martor în cadrul procedurilor din Cehia, dar era considerată suspectă în Serbia. Faptul că persoana a fost audiată în final ca suspect a creat un obstacol juridic, iar mărturia a fost declarată inadmisibilă de instanța cehă. Din fericire, a fost pus la dispoziție un probatoriu suplimentar suficient pentru a asigura o condamnare.

În septembrie 2015, în Cehia a avut loc arestarea a doi suspecti, precum și confiscarea a 130 000 USD în bancnote false. În Serbia au fost arestate alte șapte persoane și a avut loc o percheziție domiciliară. A fost descoperită o imprimărie complet echipată, precum și 33 000 USD în bancnote false pregătite pentru distribuire, alte bancnote în curs de pregătire și stocuri de materiale necesare acțiunii de falsificare. Cei doi suspecti din Republica Cehă au fost trimiși în judecată. În septembrie 2016, fiecare dintre aceștia a fost condamnat la 8 ani și jumătate de închisoare. Până la sfârșitul anului 2016, hotărârea pronunțată în Cehia nu devenise încă definitivă. În Serbia, acțiunea împotriva unor membri ai OCG a ajuns la stadiul de proces.

1.5 Gestionarea informațiilor Eurojust

Eurojust a făcut demersuri în sensul sporirii funcționalității și operabilității CMS, baza de date internă care stochează și prelucreză informații legate de caz, facilitând în același timp monitorizarea respectării normelor de protecție a datelor.

Au fost lansate două versiuni îmbunătățite ale CMS, cu scopul de a crește viteza de prelucrare a datelor și de a configura un sistem de management al e-mail-urilor, ce le permite utilizatorilor să importe sau să coreleze cantități mari de e-mail-uri din cutiile poștale partajate CMS ale Birourilor naționale cu CMS.

Eurojust a monitorizat fluxul notificărilor în conformitate cu articolul 13 alineatele (5), (6) și (7) din Decizia Consiliului privind Eurojust primite de la statele membre. După consultarea corespondenților naționali ai Eurojust, Colegiul a aprobat o versiune îmbunătățită a formularului prevăzut la articolul 13. Formularul a fost restructurat pentru a simplifica utilizarea acestuia de statele membre, și poate fi importat direct în CMS.

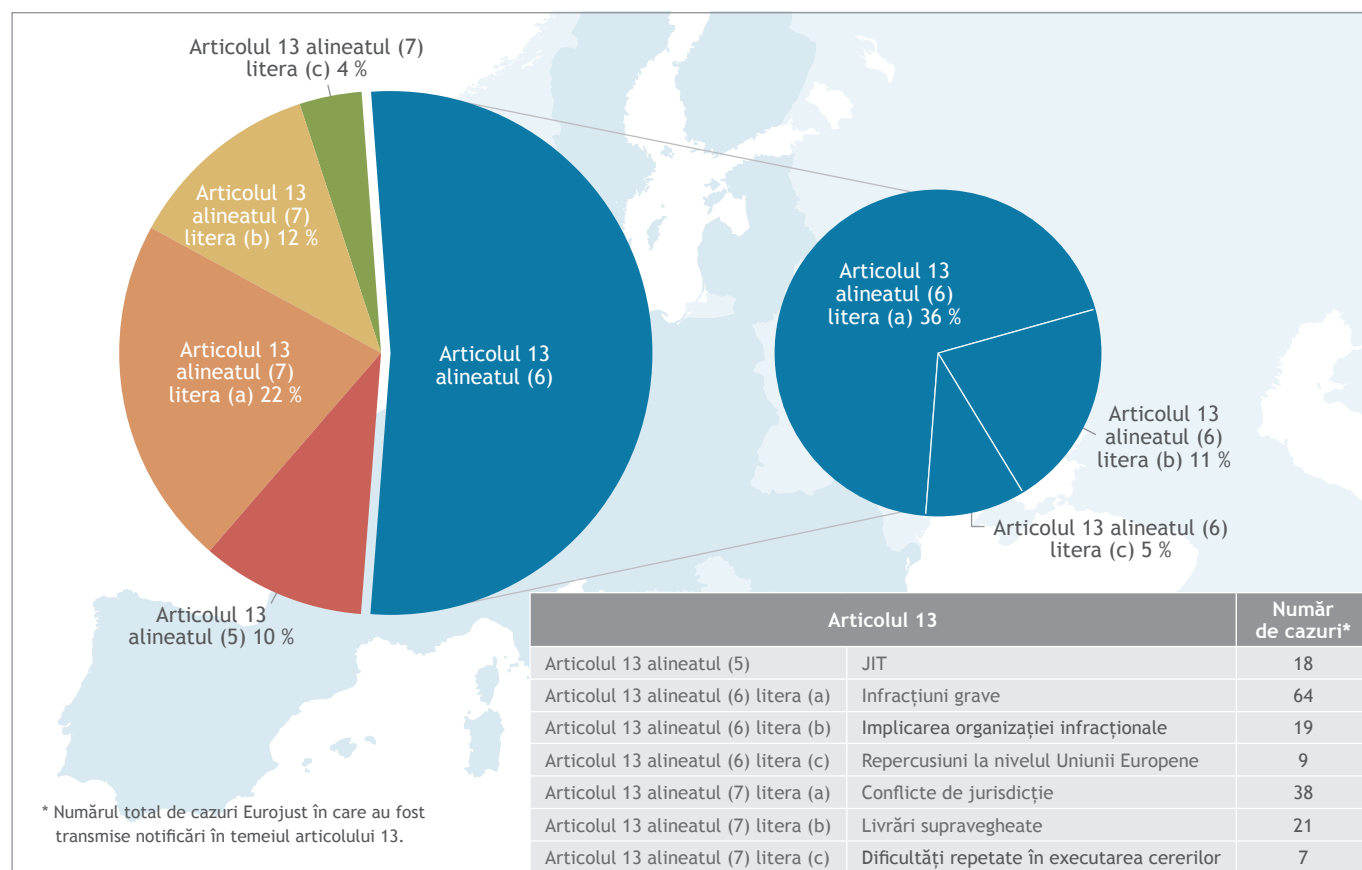
S-au înregistrat progrese în ceea ce privește stabilirea conexiunilor de rețea cu cele 28 de state membre în vederea îmbunătățirii securității globale în contextul schimbului de informații între Eurojust și statele membre. Conexiunea securizată de rețea cu Austria a devenit operațională, numărul total ridicându-se astfel la 14 (BE, BG, CZ, ES, LV, LU, HU, NL, PL, RO, SI, FI, SE).

Dezvoltarea și implementarea soluțiilor de conectare a membrilor ENCS din statele membre la CMS au fost suspendate din cauza constrângerilor financiare. Au fost dezvoltate noi abordări pentru a spori capacitatea Eurojust de a păstra cunoștințele operaționale și strategice: Formularul de informații de caz pentru a colecta informații de calitate,

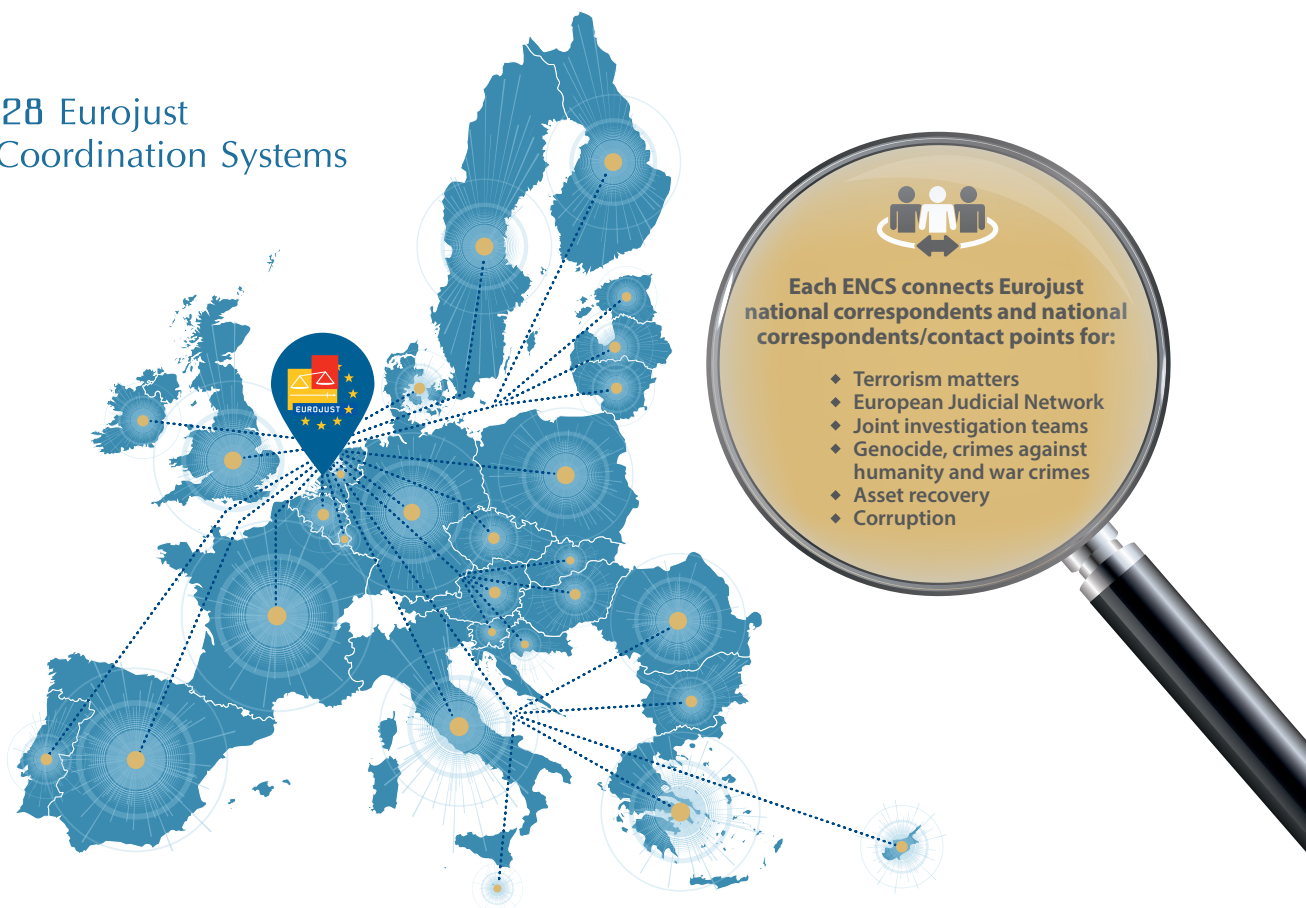
cu excepția datelor cu caracter personal, în raport cu cazurile Eurojust, în căutarea de modele, cele mai bune practici și experiențe dobândite, precum și Interfața de gestionare a cunoștințelor, de centralizare a informațiilor strategice, cum ar fi rapoarte de caz privind aplicarea instrumentelor de cooperare judiciară și domeniile prioritare de infracționalitate, ilustrații de caz și rezultate ale întâlnirilor Eurojust.

Fiches Suédoises

ENCS a fost înființat până în prezent în 25 de state membre. *Fiches Suédoises* furnizează: (1) o prezentare de ansamblu a structurii și funcționării ENCS în fiecare stat membru și (2) o colecție de ghiduri naționale cu privire la implementarea articolului 13 din Decizia Consiliului privind Eurojust, în scopul de a îmbunătăți schimbul de informații de la statele membre la Eurojust și distribuirea cazurilor între Eurojust și EJN. Pentru a veni mai bine în întâmpinarea nevoilor practicienilor, Eurojust a elaborat un nou model în 2016, descriind integral fiecare ENCS național. În plus, noile *Fiches* includ o secțiune specială privind experiența națională și cele mai bune practici, pentru informarea tuturor statelor membre. *Fiches* sunt actualizate periodic și sunt disponibile corespondenților naționali ai Eurojust în zona cu acces limitat a Eurojust.

28 Eurojust National Coordination Systems

2016

cronologie

2 iunie, Haga

Seminar strategic pe tema Keys to Cyberspace
(Elemente cheie privind spațiul virtual)
sub președinția olandeză a UE

3 iunie, Haga

Forum Consultativ Comun
sub președinția olandeză și cea slovacă

7-9 iunie, Amsterdam/Haga

Cea de-a 46-a întâlnire plenară a EJT și
atelier de lucru cu Birourile naționale din cadrul Eurojust

11-15 aprilie, Haga
Vizită de studiu EJT

15-16 iunie, Haga

Cea de-a 12-a întâlnire anuală a experților
naționali JIT

IANUARIE

FEBRUARIE

MARTIE

APRILIE

MAI

IUNIE

4-5 februarie, Haga

Întâlnire tactică privind
Judicial challenges
arising from illegal
immigrant smuggling
(Provocări de ordin juridic
ce decurg pe fondul
migrației clandestine)

3 mai, Bruxelles

Eurojust și Muntenegru
semnează un Acord de cooperare

23 mai, Haga

Prima zi UE pentru
combaterea impunității
pentru infracțiunea de
genocid, crime împotriva
umanității și crime
de război

24-25 mai, Haga

Cea de-a 20-a întâlnire
a Rețelei europene privind
infracțiunile de genocid

22-23 iunie, Haga

Întâlnire tactică privind Building an
effective judicial response to foreign
terrorist fighters (Elaborarea unui
răspuns judiciar eficient împotriva
luptătorilor teroriști străini)

27 iunie, Haga

Eurojust și Ucraina
semnează un Acord de cooperare

29-30 iunie, Haga

Întâlnirea EMPACT privind
criminalitatea organizată
împotriva proprietății

12-13 octombrie, Haga

Cea de-a 21-a întâlnire a Rețelei Europene privind infracțiunile de genocid

28 octombrie, Haga

Întâlnire sub președinția slovacă privind Judicial cooperation in tax crime matters (Cooperarea judiciară în domeniul infracțiunilor fiscale)

11 octombrie, Haga

Sir Julian King, Comisar European pentru Securitatea Uniunii, vizitează Eurojust

9 noiembrie, Haga

Dl Klaus Meyer-Cabri este ales în funcția de vice-președinte al Eurojust

21-23 noiembrie, Bratislava

Cea de-a 47-a întâlnire plenară a EJM

12 iulie, Haga

Eurojust și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală semnează un memorandum de înțelegere

IULIE

AUGUST

SEPTEMBRIE

OCTOMBRIE

NOIEMBRIE

DECEMBRIE

1 septembrie, Haga

Dna Hilde Stoltenberg este detașată la Eurojust în calitate de procuror de legătură pentru Norvegia

24 noiembrie, Haga

Întâlnirea Rețelei judiciare europene de combatere a criminalității informatice

30 noiembrie, Haga

Ne luăm rămas bun de la clădirea Eurojust

13 decembrie, Haga

Dl Ladislav Hamran este reales în funcția de vice-președinte al Eurojust

Cazuistica Eurojust

2.1 Introducere

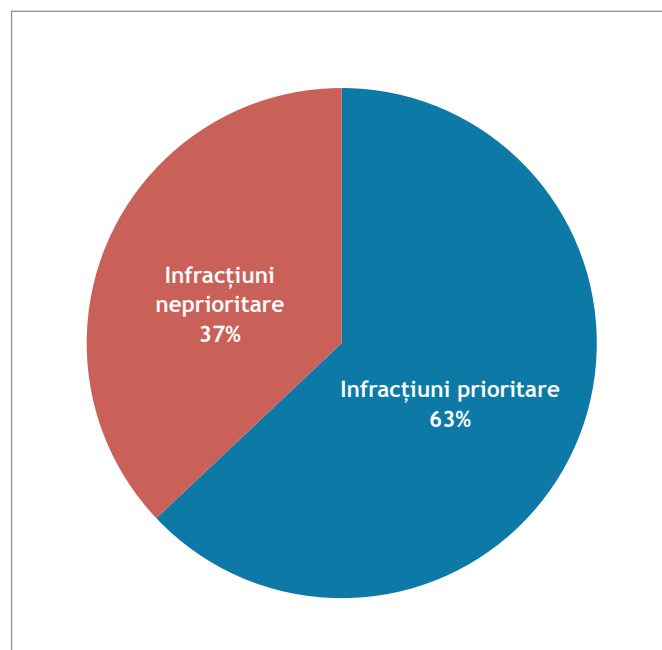
Accentul activității operaționale a Eurojust este armonizat cu prioritățile Agendelor europene privind securitatea și migrația, adoptate de Comisia Europeană în 2015. Agenda privind securitatea acordă prioritate în perioada 2015-2020 terorismului, criminalității informatice și infracționalității organizate, pe fondul acutizării pericolului pe care acestea îl prezintă, precum și al dimensiunii transfrontaliere. Agenda privind migrația impune luarea măsurilor imediate pentru a desființa rețelele infracționale de trafic ilegal. Mai mult, Planul de acțiune al UE împotriva migrației clandestine 2015-2020 stabilește acțiuni specifice necesare pentru punerea în aplicare a celor două agende.

Rolul Eurojust în materie de cooperare judiciară și coordonare este vital pentru desființarea OCG-urilor, urmărirea aspectelor financiare ale infracțiunii, soluționarea problemelor ce implică jurisdicții multiple, precum și colectarea de probe admisibile în scopul aducerii autorilor în fața justiției. Eurojust contribuie la punerea în aplicare a agendelor EU, intensificându-și activitățile, în special în sensul combaterii terorismului, a criminalității informatice și a infracționalității organizate, inclusiv IIS și THB. Sprijinul operațional furnizat presupune analizarea problemelor de ordin legal, dezvoltarea celor mai bune practici, cooperarea cu state terțe și parteneri UE, precum și colaborarea strânsă cu rețelele specializate de experți judiciari.

În 2016, acutizarea pericolului reprezentat de criminalitatea informatică a fost recunoscută de către Consiliu în Concluziile sale din 9 iunie 2016 privind înființarea EJC. Acestei rețele de procurori și judecători specializați i se

atribuie sarcina de a combate provocările reprezentate de criminalitatea informatică, infracțiunile de natură informatică și anchetele în spațiul cibernetic, precum și a obstacolelor în calea asigurării și obținerii probelor electronice în mod eficient. În deplin acord cu așteptările Consiliului, Eurojust acordă sprijin rețelei, în vederea realizării obiectivelor sale.

Tipuri de infracțiuni de interes prioritar pentru Eurojust

Infracțiune prioritară	Cazuri			Întâlniri de coordonare			JIT-uri		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Terorism	14	41	67	4	15	18	2	3	4
Criminalitate informatică	42	62	60	15	19	13	6	11	8
Migrație clandestină	32	60	65	10	20	12	9	9	11
Traficul de persoane	71	79	93	12	32	33	18	21	32
Fraudă	560	647	654	60	76	44	32	34	35
Corupție	55	90	74	9	10	15	4	4	2
Trafic de droguri	283	274	254	52	57	41	31	25	24
MOCG-uri	128	201	199	13	21	19	13	13	12
Infracțiuni PIF	70	69	41	7	11	11	2	5	5
Infracțiune neprioritară									
Spălarea banilor	220	283	295	41	55	67	24	30	35
Infracțiunile împotriva mediului	5	5	6	0	1	0	0	0	0

Prioritățile operaționale ale Eurojust reflectă în mare măsură prioritățile Consiliului în lupta împotriva formelor grave și organizate de infracționalitate între 2014 și 2017. În calitate de organizație care acționează în baza unor cereri și pe fondul unor evenimente, printre prioritățile Eurojust se numără, de asemenea, corupția și terorismul.

2.1.1 Terorismul

Sucesiunea atroce de atacuri teroriste soldate cu morți în Europa a accentuat necesitatea combaterii terorismului de către statele membre într-o manieră coordonată pentru a asigura succesul anchetelor și urmăririlor penale și pentru a încuraja cooperarea judiciară. S-a constatat creșterea nivelului de încredere a autorităților judiciare în Eurojust și necesitatea sporită de sprijin din partea acestuia în cazurile de terorism.

Anul trecut a fost înregistrată o creștere de aproape cinci ori a numărului de cazuri de terorism în care a fost solicitată asistența Eurojust începând cu anul 2014, precum și progrese semnificative în ceea ce privește schimbul de informații referitoare la infracțiuni de terorism cu Eurojust în conformitate cu Decizia Consiliului 2005/671/JAI. Eurojust a sprijinit 67 de cazuri de terorism, inclusiv atacurile teroriste de la Bruxelles, comparativ cu un număr de 14 în 2014, a organizat 18 întâlniri de coordonare și a sprijinit patru JIT-uri, dintre care unul înființat recent.

Eurojust a primit informații privind urmăriri penale legate de terorism în 133 de situații, comparativ cu 30 în 2014, și în materie de procese finalizate în instanță, în 275 de situații, comparativ cu 180 în 2014. Schimbul de informații legate de terorism cu Eurojust a ocupat un rol important pe agenda politică, fiind de așteptat un schimb sistematic, mai prompt.

Eurojust a continuat să publice *Monitorul condamnărilor pentru terorism* și analizele judiciare *ad hoc* ale condamnărilor de referință pentru terorism cu scopul de a disemina către practicieni cele mai bune practici, întrebări juridice diverse și complexe, concluzii și argumente ale instanței, dezvoltări legislative la nivelul Uniunii și la nivel național, precum și elemente critice, cum ar fi noi tehnici de recrutare și indicatori timpurii ai radicalizării.

Una dintre hotărârile notabile ale instanței supusă analizei a avut ca obiect Operațiunea CESTO, un angajament important al autorităților spaniole ce a vizat o rețea de recrutare și de facilitare care a trimis luptători teroriști străini în Siria. Analiza judiciară (document Eurojust cu distribuție restrânsă) a rezumat numeroasele probleme juridice întâmpinate, inclusiv utilizarea rapoartelor de informații în procedura penală și dificultățile de stabilire a caracterului terorist al unui grup. Analiza servește drept sursă de inspirație în contextul elaborării cazurilor de urmărire penală finalizate cu succes în statele membre.

Astfel cum a făcut apel Consiliul în cadrul Concluziilor sale din 2015 privind îmbunătățirea răspunsului justi-

Monitorul condamnărilor pentru terorism

TCM-ul este un document Eurojust cu acces limitat, distribuit procurorilor și judecătorilor care instrumentează cazuri de terorism, fiind publicat cu regularitate din anul 2008. Acesta prezintă o situație de ansamblu a condamnărilor și achitărilor în cazuri de terorism la nivelul Uniunii Europene, actualizări juridice, precum și analiza judiciară a hotărârilor relevante.

TCM-ul are la bază informații din surse deschise și informații privind condamnări pentru infracțiuni de terorism furnizate de către autoritățile naționale ca urmare a punerii în aplicare a Deciziei Consiliului 2005/671/JAI. Capitolele analitice ale problemelor apărute în 2016 includ analiza hotărârilor pronunțate de instanțe din Belgia, Danemarca, Elveția, Franța și Suedia cu privire la luptători teroriști străini și rețele de recrutare a teroriștilor.

ției penale la radicalizarea care duce la terorism și la extremism violent, Eurojust a monitorizat condamnările în materie de terorism pentru a stabili dacă instanțele judecătorești impun măsuri alternative detenției și programe de reabilitare. Acesta a stimulat schimbul de practici și experiențe dobândite la nivel național, în special în ceea ce privește instrumentele de evaluare a riscurilor utilizate de către judecători și procurori în vederea evaluării nivelului de pericol reprezentat de luptătorii teroriști străini, precum și programele de deradicalizare.

În noiembrie, Eurojust a oferit o introspectivă asupra lucrărilor și concluziilor sale în cadrul ședinței Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) pe tema prevenirii și combaterii radicalizării.

În 2016, analiza Eurojust privind răspunsul justiției penale la fenomenul luptătorilor teroriști străini s-a axat pe probleme specifice: (i) atribuții speciale și de urgență aplicabile în cazul atacurilor teroriste; (ii) admisibilitatea informațiilor (externe) ca probe în cadrul procedurilor penale; (iii) deradicalizare și măsuri alternative urmăririi penale și detenției; și (iv) legături între terorism și crima organizată.

În cadrul întâlnirii tactice având ca temă *Elaborarea unui răspuns judiciar eficient la fenomenul luptătorilor teroriști străini* cu corespondenții naționali ai Eurojust în materie de terorism – inclusiv procurori specializați în combaterea terorismului din Elveția, Norvegia, SUA, Turcia, Muntenegru, Albania, Serbia și Bosnia și Herțegovina, precum

și Coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului, șeful ECTC și directorul Centrului UE de informații și situații – au fost împărtășite experiențe operaționale și au fost abordate subiecte precum rețelele de recrutare, legăturile transfrontaliere și actele pregătitoare pentru terorism.

Al patrulea raport privind luptătorii teroriști străini (clasificat drept EU Restricted – Restricționat UE), publicat în decembrie, a reunit ansamblul principalelor constatări ale Eurojust din cursul anului, opiniile sale cu privire la răspunsul justiției penale la fenomenul luptătorilor teroriști străini, evoluțiile legislative în statele membre și o serie de recomandări pentru Uniunea Europeană și statele membre, precum și acțiunile subsecvente ale Eurojust.

De asemenea, în 2016, Eurojust a publicat sub forma unui document Eurojust cu acces limitat, un rezumat cuprinzând principalele concluzii ale raportului privind luptătorii teroriști străini din 2015. În urma recomandărilor din cadrul rapoartelor privind luptătorii teroriști străini din 2014 și 2015 vizând actualizarea cadrului legislativ al UE în materie de combatere a terorismului și pe baza experienței sale operaționale, Eurojust a prezentat în aprilie contribuția sa la propunerea pentru o Directivă privind combaterea terorismului, în cadrul unei întâlniri din umbră a Comisiei LIBE.

Eurojust joacă un rol-cheie în facilitarea cooperării judiciare între statele membre și statele terțe, în special cele din Balcanii de Vest și regiunile MENA. Eurojust a pus bazele unor puncte de contact în Algeria, Arabia Saudită, Autoritatea Palestiniană, Egipt, Iordania, Irak, Israel, Liban și Tunisia. Pe 8 iunie, Eurojust a participat la Dialogul pe tema combaterii terorismului între UE și Turcia, care a condus la reiterarea angajamentului de a intensifica urgent eforturile comune depuse împotriva amenințării reprezentate de luptătorii teroriști străini și la afirmarea hotărârii Turciei de a colabora strâns cu Eurojust și cu alte agenții competente la nivelul UE în scopul combaterii acestui fenomen.

Rețeaua corespondenților naționali ai Eurojust în materie de terorism a servit drept punct principal de contact pentru răspunsul la atacurile teroriste de la Bruxelles din 2016. În mai puțin de o oră de la momentul atacurilor din 22 martie, care au presupus operațiuni coordonate sinucigașe cu bombă la metrou și la Aeroportul Zaventem din Bruxelles, soldate cu 32 de persoane decedate și sute de răniți, Eurojust și-a activat rețeaua de corespondenți naționali pentru probleme de terorism pentru a se asigura că autoritățile judiciare competente din toate statele membre sunt disponibile în orice moment să primească și să prelucreze fără întârziere orice solicitare urgentă sau decizie privind cooperarea judiciară.

Activarea rețelei a facilitat furnizarea de asistență rapidă și cuprinzătoare în raport cu ancheta belgiană vizând acest incident terorist major, venind în sprijinul și completarea acțiunilor întreprinse la nivel național, cu accent pe dimensiunea internațională a atacurilor și identificarea

rețelelor infracționale și a activităților infracționale conexe. Eurojust a rămas, de asemenea, în așteptare pentru a putea răspunde cu promptitudine oricăror solicitări de asistență și coordonare formulate de autoritățile naționale competente.

Ancheta desfășurată în Belgia a scos la iveală o rețea teroristă sofisticată aflată în legătură atât cu alte state membre, cât și cu atacurile de la Paris, atentatorii sinucigași fiind susținuți de mai mulți indivizi, dar și cu alte infracțiuni grave și rețele implicate în traficul de arme și falsificarea documentelor. Persoana văzută alături de unul dintre atacatorii sinucigași la urmărirea înregistrărilor video în legătură cu atacul de la metroul din Bruxelles a scăpat cu câteva minute înainte de detonare și a fost identificată drept un cunoscut luptător terorist străin în Siria. ADN-ul său, găsit în mai multe „refugii de siguranță” și mașini utilizate de rețeaua teroristă, a condus la descoperirea legăturilor cu alte state membre și la implicarea sa în acțiunile atacatorilor de la Paris.

Parchetul Federal din Belgia a solicitat Eurojust asistență de urgență pentru a facilita o MLA trimisă în alt stat membru. Reacția promptă a Eurojust s-a dovedit a avea un rol esențial în ceea ce privește identificarea, în cel mai scurt timp posibil, a autorității corespunzătoare de cooperare transfrontalieră pentru a executa fără întârziere cererea și pentru a accelera schimbul de informații la nivel judiciar.

Suportul Eurojust a asigurat că unul dintre complicii la atacurile de la Bruxelles ar putea fi localizat și capturat. Arestarea sa a avut loc pe 8 aprilie, coordonată cu arestarea în aceeași zi a „bărbatului cu pălărie” surprins pe camera CCTV ca fiind atacatorul sinucigaș de la aeroport care a fugit de la locul faptei.

Manualul CBRN-E

Manualul CBRN-E este un produs actualizat în permanență de Eurojust, care pune la dispoziția practicienilor UE un suport juridic specializat multisectorial destinat anchetelor și urmărilor penale legate de infracțiunile transnaționale din domeniul chimic, biologic, radiologic, nuclear și al explozibililor (CBRN-E).

Acesta conține o prezentare de ansamblu a celor mai relevante legislații la nivel european și internațional cu privire la CBRN-E, precum și entități supranaționale, sisteme și baze de date în domeniul CBRN-E. Manualul a fost actualizat în 2016.

2.1.2 Criminalitatea informatică

Cooperarea judiciară în domeniul criminalității informatice se confruntă cu un număr mare de provocări diverse, majoritatea generate pe fondul caracterului fără frontiere inerent al acestui fenomen infracțional și al diferențelor legislative majore existente la nivel național. Eurojust a sprijinit 60 de cazuri, 13 întâlniri de coordonare și opt JIT-uri, dintre care două nou înființate.

Pe lângă sprijinul operațional, celelalte activități ale Eurojust în domeniul criminalității informatice au facilitat schimbul de experiență și expertiză în rândul practicienilor naționali în domenii critice, cum ar fi cooperarea cu ISP-uri localizate în Statele Unite ale Americii și criptarea datelor.

Eurojust a contribuit la crearea unei comunități de practicieni specializați în criminalitate informatică și a salutat înființarea EJCEN. EJCEN este format din cel puțin un reprezentant național al autorităților judiciare cu expertiza necesară din partea fiecărui stat membru.

EJCEN va facilita și va intensifica cooperarea între autoritățile judiciare competente înlesnind schimbul de experiență, cele mai bune practici și alte cunoștințe relevante cu privire la anchetarea și urmărirea penală a cazurilor de criminalitate informatică. De asemenea, rețeaua va promova dialogul între diverși actori și factori interesați care joacă un rol în asigurarea statului de drept în spațiul cibernetic. Eurojust a fost însărcinat să furnizeze sprijin și să asigure

cooperarea cu rețeaua. În noiembrie, reuniunea de lansare a EJCEN în cadrul Eurojust s-a axat pe obstacolele de ordin tehnic, juridic și practic în calea criptării și anchetelor sub acoperire online.

Experții Eurojust au participat la întâlniri pe tema probelor electronice, organizate de Comisie ca o continuare a Concluziilor Consiliului din 9 iunie 2016 privind îmbunătățirea justiției penale în spațiul cibernetic, în cadrul cărora au fost vizate trei domenii în care practicienii solicită îmbunătățiri: executarea MLA, colaborarea directă cu ISP-uri și mecanisme de stabilire a jurisdicției în spațiul cibernetic. Eurojust a oferit o perspectivă asupra provocărilor comune cu care se confruntă practicienii, precum și asupra celor mai bune practici pentru a depăși aceste provocări, inclusiv probleme legate de aplicarea jurisdicției în spațiul cibernetic.

Eurojust a continuat să lucreze îndeaproape cu alți factori interesați și parteneri instituționali pentru a asigura eficacitatea anchetelor și urmărilor penale în cazuri de criminalitate informatică. Expertul național în domeniul criminalității informatice detașat de Eurojust a acționat cu precădere ca punte de legătură între Eurojust și Europol, facilitând schimbul de informații, sprijinind și coordonând cooperarea cu EC3.

În cadrul EMPACT Cybercrime – Child Sexual Exploitation (Criminalitate informatică EMPACT – exploatarea sexuală a copiilor), Eurojust a efectuat o analiză a cazurilor Eurojust în domeniul CSE online, subliniind provocările în legătură cu anchetele și urmărirea penală în cazurile CSE, precum și soluțiile și cele mai bune practici.

Din ianuarie până în martie 2016, un procuror american specializat în criminalitate informatică a fost detașat la Eurojust pentru a colabora cu Birourile naționale și EC3 în vederea intensificării cooperării operaționale cu reprezentantul american pe probleme de criminalitate informatică și a înțelegerii sistemului de drept penal aplicabil în Statele Unite ale Americii. Atât Eurojust, cât și autoritățile americane au salutat această inițiativă, care a condus la rezultate foarte bune.

Eurojust s-a alăturat unei coaliții din ce în ce mai mari cuprinzând entități publice și private de sprijinire a proiectului „No More Ransom” (Stop răscumpărării) inițial înființată de autoritățile olandeze, EC3 și două companii private activând în domeniul securității cibernetice. Obiectivul proiectului este de a ajuta în mod activ victimele fenomenului ransomware, punând la dispoziție chei de decipare identificate în cursul urmăririi penale.

Eurojust este membru al Comitetului Director al Proiectului privind criminalitatea informatică lansat de Forumul Economic Mondial în 2015 cu scopul de a îmbunătăți cooperarea la nivel public-privat în domeniul combaterii criminalității informatice. În cadrul acestui proiect au fost publicate în 2016 ‘Recommendations for Public-Private Partnership against Cybercrime’ (Recomandări pentru un parteneriat public-privat de combatere a criminalității informatice).

Monitorul judiciar al criminalității informatice

În 2016, Eurojust a lansat CJM. CJM este un document Eurojust cu acces limitat, publicat anual și conceput ca instrument de raportare pentru sprijinirea practicienilor în contextul anchetelor și urmărilor penale în cazuri de criminalitate informatică. CJM prezintă în linii generale evoluțiile legislative relevante în domeniul criminalității informatice și al infracțiunilor de natură informatică. De asemenea, acesta prezintă analize ample ale unor hotărâri pronunțate de instanțe naționale în cazuri de criminalitate informatică, precum și un capitol dedicat unui subiect de interes, elaborat pe baza dezbaterilor în curs sau a tendințelor emergente.

Două subiecte de interes au fost abordate în CJM publicat anul trecut: hotărârile judecătorești în cazul Yahoo! din Belgia și accesul de la distanță la date sau la un sistem informatic.

Dl Branislav Boháčik, procuror, Parchetul General al Republicii Slovace, a declarat:

Înființarea EJCN reprezintă îndeplinirea unei dorințe vechi a practicienilor. În cadrul acestei rețele, aceștia vor avea posibilitatea de a-și împărtăși experiențele și expertiza și de a colabora cu colegii lor din statele membre ale UE pentru a face față numeroaselor provocări cu care se confruntă în timpul anchetelor și urmăririlor penale în cazuri de criminalitate informatică și infracțiuni de natură informatică, de exemplu criptarea.

2.1.3 Migrația ilegală

Statele membre au continuat să se confrunte cu probleme serioase generate pe fondul dezvoltării accentuate a IIS și au solicitat instituțiilor și agențiilor UE să identifice și să pună în aplicare metode noi și mai eficiente de abordare a acestei situații de urgență fără precedent pentru umanitate. Eurojust și-a reînnoit eforturile în sensul consolidării capacității statelor membre de a desființa și de a urmări în justiție OCG-urile din spatele rețelelor de contrabandă și trafic de persoane.

Eurojust a înregistrat 65 de cazuri, o creștere ușoară comparativ cu 2015, apogeul crizei umanitare, a organizat 12 întâlniri de coordonare și a sprijinit 11 JIT-uri, din care cinci nou înființate. Un singur JIT implica un stat terț (Serbia). Utilizarea JIT-urilor în cazurile IIS și implicarea statelor terțe în JIT-uri au fost teme ale întâlnirii anuale a experților JIT (*a se vedea* secțiunile 1.4 și 6.2).

Eurojust sprijină statele membre din linia întâi care se confruntă cu o presiune migraționistă majoră la frontierele externe. Activitățile desfășurate la locațiile hotspot-urilor

Jurisdicția în cazul migrației clandestine

În august 2015, un camion abandonat a fost găsit în apropierea unei autostrăzi din Austria, lângă granița cu Ungaria. În interior au fost descoperite trupurile a 71 de migranți. Acest incident a făcut obiectul declanșării fără întârziere a unor anchete în Ungaria și Austria. Câteva zile mai târziu au fost identificați și arestați în Ungaria patru suspecți de naționalitate bulgară și un suspect afgan, toți făcând parte dintr-un OCG implicat în operațiuni de migrație clandestină. Presupușii facilitatori ai infracțiunilor au fost ulterior arestați în Germania, fiind, de asemenea, inițiate proceduri împotriva suspecților din Bulgaria și Serbia.

Pentru a asigura cooperarea judiciară rapidă între țările afectate, autoritățile maghiare au solicitat sprijinul Eurojust. În termen de 48 de ore de la formularea cererii a fost organizată la Europol o întâlnire de coordonare, precedată de o întâlnire operațională. În cadrul întâlnirii de coordonare Eurojust a reieșit în mod clar existența unui număr de cel puțin 10 anchete în curs de desfășurare în Germania având ca obiect transporturile de migranți planificate, organizate și efectuate de același OCG, subliniindu-se necesitatea cooperării și a schimbului de informații. A fost adusă în discuție crearea unui JIT între Ungaria, Austria și Germania; cu toate acestea, participanții au convenit ca fiind mai potrivită cooperarea pe baza cererilor MLA. Austria trimisese deja Ungariei mai multe cereri MLA și emisese mandate europene de arestare atât către Ungaria, cât și către Bulgaria.

În urma întâlnirii de coordonare, Eurojust a monitorizat și a facilitat executarea cererilor MLA formulate de Ungaria și adresate Serbiei, Republicii Slovace și Italiei în vederea colectării informațiilor și probelor legate de caz. Un obstacol juridic privind păstrarea datelor a survenit în momentul în care o cerere MLA formulată de Ungaria având ca obiect date de telecomunicații a fost adresată Republicii Slovace. Datorită invalidării directivei privind păstrarea datelor de către CJEU în 2015, în momentul incidentului în Republica Slovacă nu era în vigoare nicio lege în materie de păstrare a datelor. În conformitate cu noua legislație slovacă intrată în vigoare în ianuarie 2016 și care prevedea o perioadă de păstrare de șase luni, autoritățile naționale au fost în măsură să asigure executarea în timp util a cererii, cu sprijinul Eurojust.

Pentru a evita posibilele conflicte de jurisdicție care ar fi putut apărea în cazul derulării mai multor anchete paralele și al emiterii mandatelor de arestare, Eurojust a asigurat că s-a convenit asupra unei strategii eficiente de caz. În contextul propagării activităților OCG-ului, o diviziune a sarcinilor se impunea în scopul asigurării succesului urmăririlor penale. În condițiile în care anchetele au arătat că presupusele crime și trafic de persoane au avut loc pe teritoriul Ungariei, s-a pus în discuție transferul procedurilor din Austria, având în vedere că procedurile concentrate într-un singur stat membru ar spori eficacitatea și soliditatea cazului intentat împotriva membrilor OCG. Ancheta paralelă a continuat până în noiembrie 2015, când a avut loc transferul procedurilor austriece, iar autoritățile maghiare au convenit să judece toate aspectele. În acest scop, probele adunate în Austria, inclusiv rapoarte de expertiză, autopsii și teste ADN, au fost transmise pentru a fi utilizate în cadrul procedurilor din Ungaria. În același timp, Austria a transferat către autoritățile maghiare procedurile aferente unui alt caz conexat. Autoritățile germane aveau să înceapă urmărirea penală a facilitatorilor arestați în Germania. Pentru a facilita distincția între șoferii și organizatorii din cadrul OCG, autoritățile maghiare au pus la dispoziția omologilor germani dispozițiile legale care au stat la baza formulării acuzațiilor penale în Ungaria. La sfârșitul anului 2016, atât procedurile derulate în Ungaria, cât și cele derulate în Germania se aflau în etapa precontencioasă.

se axează în primul rând pe identificarea, înregistrarea și verificarea migrantilor. Eurojust nu este prezent fizic la hotspot-uri, dar a înființat puncte de contact judiciare dedicate în Grecia și Italia pentru a oferi asistență hotspot-urilor și pentru a canaliza informații relevante și cazuri către Birourile Naționale din cadrul Eurojust pentru acțiuni subsecvente judiciare și coordonare la nivelul UE.

Grupul tematic privind migrația clandestină, înființat în 2015, oferă asistență practicienilor care instrumentează cazuri de migrație clandestină transfrontalieră. Eurojust a întocmit analize ale jurisprudenței naționale în materie de IIS și infracțiuni conexe în Franța, Italia și Spania, identificând provocările de ordin juridic și practic în ceea ce privește anchetele și urmărirea penală, precum și cele mai bune practici. Eurojust colectează informații și elaborează instrumente pentru practicieni în ceea ce privește legislația națională aplicabilă în materie de IIS și infracțiuni conexe în statele membre, inclusiv punctele tari și punctele slabe ale acestor legi, în vederea sprijinirii practicienilor în procesul de concepere a strategiilor eficiente de urmărire penală. De asemenea, Eurojust a sprijinit Comisia în contextul evaluării legislației UE în ceea ce privește facilitarea migrației clandestine, denumit „Pachetul facilitatorilor”, furnizând informații din perspectiva procuraturii.

În februarie, Eurojust a organizat o întâlnire tactică privind *Judicial challenges arising from illegal immigrant smuggling* (Provocări de ordin judiciar ce decurg pe fondul migrației ilegale). Participanții au oferit o imagine de ansamblu asupra cooperării operaționale între partenerii europeni în lupta împotriva IIS, precum și în ceea ce privește experiența punctelor de contact și a magistraților de legătură desemnați în alte state membre, dar și în hotspot-urile din Italia și Grecia. S-a pus accentul pe schimbul de informații, pe colectarea și admisibilitatea probelor și pe alte aspecte de natură practică ce afectează cooperarea judiciară. De asemenea, s-a dezbătut pe tema traducerii și interpretării, care pun autoritățile naționale în mare dificultate, de exemplu în procesul de identificare a traducătorilor și interpretelor autorizați pentru limbi rare și dialecte folosite de migranți și OCG-uri, inclusiv costurile ridicate și volumul mare de probe. Într-un exemplu dezbătut în cadrul întâlnirii, un procuror s-a aflat în imposibilitatea de a folosi probe (interceptări telefonice) dintr-un alt stat membru, deoarece traducerea ar fi implicat costuri uriașe, neexistând fonduri disponibile în acest sens. Lipsa fondurilor pentru traducerea unui ordin de arest preventiv totalizând peste 350 de pagini a constituit, de asemenea, un factor într-un caz complex de IIS înregistrat la Eurojust. Traducerea era esențială pentru demararea anchetelor în jurisdicțiile lor. Prin urmare, nu toate statele membre au demarat anchete. Un raport cuprinzând rezultatele întâlnirii a fost publicat în documentul UE 9456/16.

În aprilie, Eurojust a reunit practicieni specializați în domeniul judiciar și de aplicare a legii din Belgia, Franța, Țările de Jos și Regatul Unit în cadrul unei întâlniri operaționale pe tema IIS în regiunea Mării Nordului. Participanții au subliniat nevoia de perfecționare a schimbului de infor-

mații, de facilitare a anchetelor financiare vizând confiscarea unor profituri considerabile generate din activitățile de trafic ilegal, de sporire a atenției în ceea ce privește utilizarea documentelor oficiale contrafăcute și falsificate și de îmbunătățire a operațiunilor de supraveghere transfrontalieră pentru a identifica mai ușor infracțiunile de trafic ilegal și a construi cazuri mai puternice de urmărire penală.

Eurojust și-a continuat activitatea în sensul intensificării cooperării operaționale cu state terțe și alți parteneri instituționali și a participat la grupul de contact al agențiilor UE privind migrația clandestină.

O delegație la nivel înalt EUNAVFOR MED a vizitat Eurojust în luna iulie, a discutat pe marginea activităților sale cu Colegiul, a făcut schimb de opinii cu privire la aspectele judiciare și calitatea schimbului de informații și a continuat explorarea modalităților de consolidare a relațiilor reciproce în contextul Scrisorii de înțelegere semnate în octombrie 2015. Au fost organizate întâlniri periodice cu Europol pentru a dezbate pe tema implicării în cazuri de maximă prioritate și în ceea ce privește progresele înregistrate cu JOT MARE. Eurojust a participat la activități în contextul EMPACT FII (migrație clandestină facilitată).

2.1.4 THB

Sprijinul furnizat de Eurojust în cadrul anchetelor și urmărilor penale naționale cu privire la traficul de persoane s-a intensificat. Eurojust a înregistrat 93 de cazuri și a organizat 33 de întâlniri de coordonare. Două țări din America Latină, și anume Columbia și Paraguay, au fost implicate pentru prima dată în astfel de cazuri în calitate de țări solicitate. O creștere semnificativă a fost înregistrată în raport cu utilizarea JIT-urilor: 32 de JIT-uri au fost active în cazuri legate de trafic de persoane (21 în 2015), dintre care 19 nou înființate în 2016.

Eurojust a corelat sprijinul operațional furnizat cu activitățile strategice pentru a spori eficiența cooperării judiciare internaționale și pentru a-și consolida parteneriatul cu alte instituții și agenții ale Uniunii în vederea fluidizării acțiunilor și a optimizării resurselor în lupta împotriva traficului de persoane.

În iunie, coordonatoarea UE pentru combaterea traficului de persoane a vizitat Eurojust pentru a discuta impactul legislațiilor naționale care incriminează consumatorii finali, utilizatorii de servicii sau activități care fac obiectul exploatarei victimelor traficului de persoane, potrivit articolului 18 din Directiva 2011/36/UE privind combaterea traficului de persoane. De asemenea, aceasta a prezentat Colegiului concluziile raportului Comisiei privind progresele înregistrate în combaterea traficului de persoane și *studiul privind jurisprudența referitoare la traficul de persoane în vederea exploatării prin muncă*, publicat în octombrie 2015.

Eurojust a contribuit la *Strategia post-2016 privind combaterea traficului de persoane*, care urmează *Strategiei UE pentru perioada 2012-2016 în vederea eradicării traficului*

de persoane. Eurojust a identificat următoarele priorități: consolidarea cooperării judiciare în cazurile transfrontaliere de trafic de persoane, inclusiv cooperarea cu state terțe; explorarea legăturilor dintre traficul de persoane și migrația clandestină; și analizarea caracteristicilor cazurilor de trafic de persoane implicând victime copii.

Eurojust a sprijinit proiectul *TeamWork! Strengthening multidisciplinary cooperation against trafficking for labour exploitation* (Consolidarea cooperării multidisciplinare împotriva traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă) și a moderat atelierul de lucru *Prosecuting THB for labour exploitation* (Urmărirea penală a cazurilor de trafic de persoane în scopul exploatării prin muncă). Prin urmare, a fost publicat un manual pentru experți privind cooperarea multidisciplinară împotriva traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă, în care se face apel la utilizarea sprijinului pe care Eurojust îl poate furniza procurorilor care instrumentează cazurile transfrontaliere de trafic de persoane.

De asemenea, Eurojust și-a adus contribuția la raportul elaborat ca urmare a atelierului experților din rețeaua agențiilor JAI, organizat de FRA în luna aprilie, având ca temă victimele formelor grave și organizate de infracționalitate, *How can JHA agencies improve the impact of their work relating to victims of serious and organised crime?* (Cum pot agențiile JAI îmbunătăți impactul activității pe care o desfășoară în legătură cu victimele formelor grave și organizate de infracționalitate?) Eurojust a subliniat importanța protejării nu numai a victimelor traficului de persoane, dar și a familiilor acestora în țara lor de origine, precum și sensibilizarea procurorilor cu privire la victime.

2.1.5 Frauda

Cazurile de fraudă reprezintă cel mai mare număr de cazuri înregistrate (654), cuprinzând întâlniri de coordonare (44), centre de coordonare (5) și JIT-uri (35, din care nouă nou înființate). Eurojust a sprijinit autoritățile naționale punându-și la dispoziție expertiza, în special în domenii precum combaterea fraudei în materie de TVA și infracțiuni fiscale, dar și protejarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Cazurile de fraudă în materie de TVA (așa-numitele cazuri de „fraudă de tip carusel”) sunt deosebit de complexe, implicând comercianți frauduloși care importă și exportă mărfuri fără TVA pe teritoriul diverselor state membre. În fiecare etapă a acestei activități comerciale frauduloase se adaugă TVA-ul (uneori până la 25%), companiile implicate în carusel dispărând ulterior. Exportatorul final solicită guvernului rambursarea TVA-ului și apoi dispare, la rândul său.

Colaborarea cu părțile interesate și cu partenerii instituționali a continuat. În iulie, Eurojust și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), cunoscut anterior sub denumirea de Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (OHIM), au semnat un Memorandum de înțelegere (MoU) pentru extinderea colaborării fructuoase existente în scopul sprijinirii procurorilor europeni care lucrează la cazuri privind încălcări ale drepturilor

de proprietate intelectuală. MoU facilitează dezvoltarea ulterioară a proiectelor de cooperare specifice, cum ar fi seminarii comune, furnizarea de instruire și informații în scopul sprijinirii procurorilor. În plus, MoU consolidează capacitățile Rețelei europene de procurori în domeniul proprietății intelectuale (EIPPN).

În octombrie, Eurojust, în colaborare cu Președinția slovacă a UE, a organizat o întâlnire tactică, *Judicial Cooperation in Tax Crime Matters* (Cooperarea judiciară în domeniul infracțiunilor fiscale), cu procurori la nivel înalt specializați în combaterea fraudei din statele membre, Elveția și Statele Unite ale Americii (*a se vedea* secțiunea 4.2).

Eurojust a participat la audierea publică din Parlamentul European, *Anti-money laundering and tax evasion: Who assures compliance with the rules and enforces them?* (Combaterea spălării banilor și a evaziunii fiscale: cine asigură respectarea și punerea în aplicare a normelor?), care a avut loc în noiembrie.

Eurojust a devenit membru al Consiliului consultativ al părților interesate din cadrul Coaliției pentru combaterea coordonată a infracțiunilor legate de proprietatea intelectuală, înființat în iulie 2016 cu scopul de a reuni

Strategia în cazuri de corupție convenită în cadrul unei întâlniri de nivel II

O anchetă spaniolă vizând cazuri de corupție și de spălare de bani în contextul unor operațiuni comerciale internaționale a fost inițiată în 2013, în urma unei cereri MLA din partea Luxemburgului, în care se preciza că o parte a activității penale în respectivul stat membru ar fi putut fi condusă din Spania. Practicile ilegale implicau instituții publice din Angola și companii de stat și private din Spania. Infracțiunile erau comise în mod prezumtiv de către persoane aflate la conducerea unei companii spaniole de stat mandatată să furnizeze vehicule, uniforme și alte consumabile Poliției de Stat din Angola. În octombrie 2014, judecătorul de instrucție din Luxemburg a închis cazul în mod oficial și l-a predat autorităților spaniole în temeiul schimbului spontan de informații prevăzut la articolul 7 din Convenția din 29 mai 2000 cu privire la asistența judiciară reciprocă în materie penală.

Anchetele desfășurate în Luxemburg și în Spania au scos la iveală faptul că autoritățile angoleze au plătit peste 150 de milioane EUR către compania spaniolă printr-un cont bancar din China.

Cu toate acestea, compania spaniolă în cauză a furnizat în Angola numai consumabile pentru poliție evaluate la aproximativ 50 de milioane EUR. Se presupune că restul de 100 de milioane EUR a fost sustras de persoane din Angola și Spania. Suspecții au creat o rețea de conturi bancare și societăți fictive în Angola, Europa și Asia pentru a ascunde destinația finală a sumelor de bani sustrate, urmând un model clasic de spălare de bani în etape succesive: plasare, stratificare și integrare.

În vederea obținerii declarațiilor de martor și a informațiilor privind conturile bancare utilizate în Angola, autoritățile spaniole au adresat Angolei o cerere MLA în februarie 2015, pe baza Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției din 2003. Având în vedere faptul că se presupunea, de asemenea, că în respectivele infracțiuni penale ar fi implicate bănci și persoane din diverse țări europene, autoritățile spaniole au apelat la Eurojust în iunie 2015, solicitând inițial informații cu privire la stadiul executării cererilor MLA adresate anterior Luxemburgului, Belgiei și Elveției în baza Convenției OCDE privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale.

Biroul Național spaniol a organizat o **întâlnire de nivel II** cu Biroul Național belgian și cu procurorul de legătură elvețian pentru a conveni asupra unei strategii de cooperare. Drept urmare, Eurojust a facilitat executarea promptă a mai multor cereri MLA adresate Elveției și Belgiei în scopul de a obține informații cu privire la conturile bancare deținute de suspecți și de a bloca urgent conturile. Pe măsură ce erau înregistrate progrese și se adunau mai multe probe, Spania a adresat cereri MLA Franței, Italiei, Portugaliei și Regatului Unit în octombrie 2015. Pentru a stabili celelalte necesități în materie de cooperare, Eurojust a furnizat o analiză a modelului de spălare a banilor aplicat și a suspecților implicați, precum și o prezentare a stadiului de executare a cererilor.

Eurojust a asistat autoritățile spaniole atunci când a fost adresată Angolei o cerere suplimentară MLA, solicitând autorităților angoleze să pună sub acuzare patru suspecți. Pentru a îmbunătăți executarea cererilor inițiale și suplimentare MLA, Biroul Național portughez a recomandat asistență din partea procurorului din Angola, care constituie punctul de contact pentru cooperarea judiciară internațională pentru comunitatea țărilor de limbă portugheză (CPLP). Această acțiune a dus la o colaborare fructuoasă cu autoritățile angoleze, punerea în executare a cererilor MLA fiind finalizată până în octombrie 2016.

Ca urmare a anchetelor duse la bun sfârșit și a cooperării judiciare internaționale prin intermediul Eurojust, în 2016 au fost inițiate în Spania proceduri împotriva unora dintre suspecți.

actorii din sectorul public și privat și de a crea sinergii între acțiunile întreprinse de diverse entități implicate în lupta împotriva infracțiunilor legate de proprietatea intelectuală.

2.1.6 Corupția

Corupția subminează încrederea în sectorul public și privat. Eurojust și-a luat angajamentul de a sprijini procuratura și autoritățile judiciare din statele membre în contextul eforturilor de combatere a corupției și a instrumentat 74 de cazuri de corupție, a organizat 15 întâlniri de coordonare și a sprijinit două JIT-uri, din care unul nou înființat.

Pentru a informa potențialii parteneri operaționali cu privire la activitatea Eurojust în domeniul corupției, Eurojust a găzduit vizite ale reprezentanților Rețelei de vânzători ai corupției, precum și din partea a două autorități ucrainene, a Biroului Național, a unei agenții de stat de aplicare a legii, care este responsabilă de investigarea infracțiunilor de corupție comise de către înalți funcționari guvernamentali ce intră în sfera competenței sale, și din partea Parchetului special anticorupție, responsabil de efectuarea urmăririi penale în cazuri cercetate de Biroul Național.

Eurojust a participat în calitate de observator în cadrul Rețelei Camden Inter-Agenții de Recuperare a Creanțelor (CARIN) și în cadrul Platformei Oficiilor de Recuperare a Creanțelor (ARO), începând cu anul 2004, respectiv 2008.

2.1.7 Traficul de droguri

Eurojust s-a ocupat de un număr important de cazuri în domeniul traficului de droguri (254), cuprinzând întâlniri de coordonare (41), centru de coordonare (1) și JIT-uri (24, din care 13 nou înființate). În strânsă colaborare cu partenerii instituționali, Eurojust a acționat în sensul consolidării capacității statelor membre de a aborda în mod eficient amenințările emergente în zona noilor substanțe psihoactive (NPS), precum și livrările supravegheate.

În noiembrie, Eurojust și OEDT au publicat un raport intitulat *New psychoactive substances in Europe: legislation and prosecution – current challenges and solutions* (Noile substanțe psihoactive în Europa: legislație și urmărire penală — provocări actuale și soluții). Raportul vizează sprijinirea autorităților naționale care se confruntă cu evoluția rapidă a pieței europene în domeniul NPS, care

le-a provocat să găsească mecanisme de control adecvate și eficiente. Raportul îmbină experiența operațională a Eurojust în materie de urmărire penală în cazuri transfrontaliere legate de droguri și analiza hotărârii CJEU din 10 iulie 2014 cu privire la medicamente (cauzele conexe C-358/13 și C-181/14) cu capacitățile analitice și de monitorizare a pieței drogurilor de către OEDT.

Eurojust oferă consultanță autorităților naționale în ceea ce privește convertirea informațiilor colectate în timpul unei livrări supravegheate în probe și facilitează schimbul de informații și documente în urma cererilor MLA. În octombrie 2015, Colegiul a organizat o discuție tematică privind cerințele legale și aspectele operaționale referitoare la livrările supravegheate (*a se vedea Raportul Anual 2014 al Eurojust*, p. 60). Eurojust a continuat colaborarea cu Consiliul Europei și cu Europol pentru a identifica posibile sinergii și a distribui raportul *Legal and Operational Issues Identified by Eurojust in Controlled Deliveries* (Aspecte juridice și operaționale identificate de Eurojust în contextul livrărilor supravegheate) în cadrul proiectelor conexe EMPACT. Eurojust contribuie la elaborarea unui manual privind livrările supravegheate, o inițiativă condusă de Grupul Pompidou (Consiliul Europei), care este prevăzut a fi publicat în 2017.

2.1.8 Criminalitatea organizată împotriva proprietății comisă de MOCG-uri

Categoria criminalității organizate împotriva proprietății (OPC) comisă de grupuri infracționale organizate mobile (MOCG-uri) acoperă o arie largă de infracțiuni, ca de exemplu furtul de autovehicule, furtul de metale, furtul din buzunare, jafuri și spargeri în serie. Eurojust a sprijinit 199 de cazuri, 19 întâlniri de coordonare și 12 JIT-uri, dintre care patru nou înființate. Eurojust a organizat două centre de coordonare având ca temă furtul de autovehicule.

Un program de trei ani, dezvoltat în comun de Eurojust și Spania, în contextul unei acțiuni operaționale în cadrul

proiectului EMPACT privind OPC, s-a încheiat cu un seminar organizat de Eurojust în luna iunie, la care au participat experți în anchete și urmărire penală în cazuri legate de OPC, inclusiv reprezentanți ai autorităților naționale judiciare și de aplicare a legii din statele membre, Norvegia și Islanda, Comisia, CEPOL și Europol. Obiectivele seminarului au fost sporirea gradului de conștientizare în rândul reprezentanților autorităților de aplicare a legii, al procurorilor și judecătorilor în ceea ce privește aspectele unice ale acțiunilor de anchetare și urmărire penală a cazurilor de OPC și MOCG-urilor, schimbul de opinii privind posibile lacune juridice și dificultăți de ordin practic, precum și identificarea celor mai bune practici.

Raportul final, publicat în decembrie, a rezumat discuțiile și constatările, precum și concluziile programului de trei ani. Raportul a relevat faptul că, în timp ce nicio lacună juridică semnificativă nu pare să afecteze anchetele și urmărirea penală în domeniul OPC, autoritățile naționale ar trebui să își revizuiască practicile și strategiile actuale, în special în ceea ce privește resursele și metodele utilizate în anchete complexe vizând alte forme grave de criminalitate organizată (ex. probe criminalistice (ADN) sau tehnici speciale de investigare (ex. interceptarea comunicațiilor)) și să intensifice nivelul cooperării internaționale, inclusiv cu Eurojust și EJN.

2.1.9 Infracțiunile PIF

Sprijinul operațional al Eurojust în cazuri al căror obiect îl constituie infracțiuni care aduc atingere în mod direct sau indirect sau care pot aduce atingere intereselor financiare ale UE (infracțiuni PIF) a rămas la nivelul anului 2015, fiind organizate 11 întâlniri de coordonare și cinci JIT-uri, din care unul nou înființat, deși numărul cazurilor PIF înregistrate în 2016 a scăzut de la 69 la 41. În statisticile Eurojust, fraudă în domeniul TVA este tratată ca o categorie distinctă.

2.2 Cazuistica Eurojust în domeniul organizațiilor criminale de tip mafiot

Începând cu anul 2012, peste 145 de cazuri Eurojust au avut ca obiect OCG-uri de tipul mafiei italiene, cum ar fi Cosa Nostra, Camorra și 'Ndrangheta. Cazuistica Eurojust confirmă dimensiunea transnațională a OCG-urilor de tipul mafiei italiene, care și-au consolidat de-a lungul anilor parteneriate globale cu alte grupuri criminale din întreaga lume, active în special în domeniul traficului de droguri și al spălării banilor.

Pe lângă spălarea în străinătate a veniturilor provenite din activități ilegale desfășurate în Italia, aceste OCG-uri s-au infiltrat masiv în economia legitimă a mai multor state membre, precum Germania, Spania (preferată în special de Camorra italiană), Franța, Țările de Jos, România și Regatul Unit, inclusiv prin prezența în aceste state membre a unor

fugari italieni periculoși, împreună cu rețelele lor de asociați și facilitatori. Astfel de infiltrări sunt realizate de regulă în mod direct de asociații OCG-ului sau prin intermediul interpușilor săi prin investiții imobiliare și participarea la contracte publice sau private, în special în domeniul construcțiilor, al utilităților publice și al eliminării deșeurilor.

În conformitate cu legislația italiană în materie penală, „participarea la o organizație criminală” este o infracțiune autonomă, care se pedepsește cu închisoare pe termen lung potrivit articolelor 416 și 416bis din Codul Penal italian, astfel cum prevede articolul 2 din Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului privind lupta împotriva crimei organizate. Cu toate acestea, nu toate statele membre au adoptat dispoziții similare incriminând „participarea la

o organizație criminală” ca infracțiune distinctă. În acest context, sfera de aplicare și sancțiunile aferente acestor infracțiuni variază în mare măsură, ca și posibilitatea și cerințele de aplicare a tehnicilor speciale de investigare, cum ar fi înregistrarea convorbirilor.

Experiența ne arată că existența unor definiții juridice diferite și lipsa unui echivalent al articolului 416bis din Codul Penal italian generează obstacole majore de ordin juridic și operațional în calea cooperării judiciare eficiente.

Eurojust a sprijinit operațiuni de succes identificând provocări judiciare și sugerând soluții, inclusiv sporind gradul de utilizare a JIT-urilor, având în vedere diversele cadre juridice și abordări din partea procurorilor în raport cu OCG-urile italiene existente la nivel național. Autoritățile italiene, cu sprijinul biroului italian din cadrul Eurojust, și-au informat omologii din statele membre afectate cu privire la amenințarea reală reprezentată de OCG-urile de tipul mafiei italiene care operează pe teritoriul lor și au contribuit la identificarea și colectarea probelor privind infracțiunea prealabilă (în mod frecvent spălarea banilor), au discutat și au convenit asupra unor mijloace operaționale coordonate în vederea desființării acestor grupuri, utilizând tehnici speciale de investigație, cum ar fi înregistrarea convorbirilor, și, mai recent, JIT-urile. Mai multe cazuri înregistrate de biroul național italian sunt în curs de desfășurare. Un exemplu de caz susținut cu succes de Eurojust demonstrează provocările.

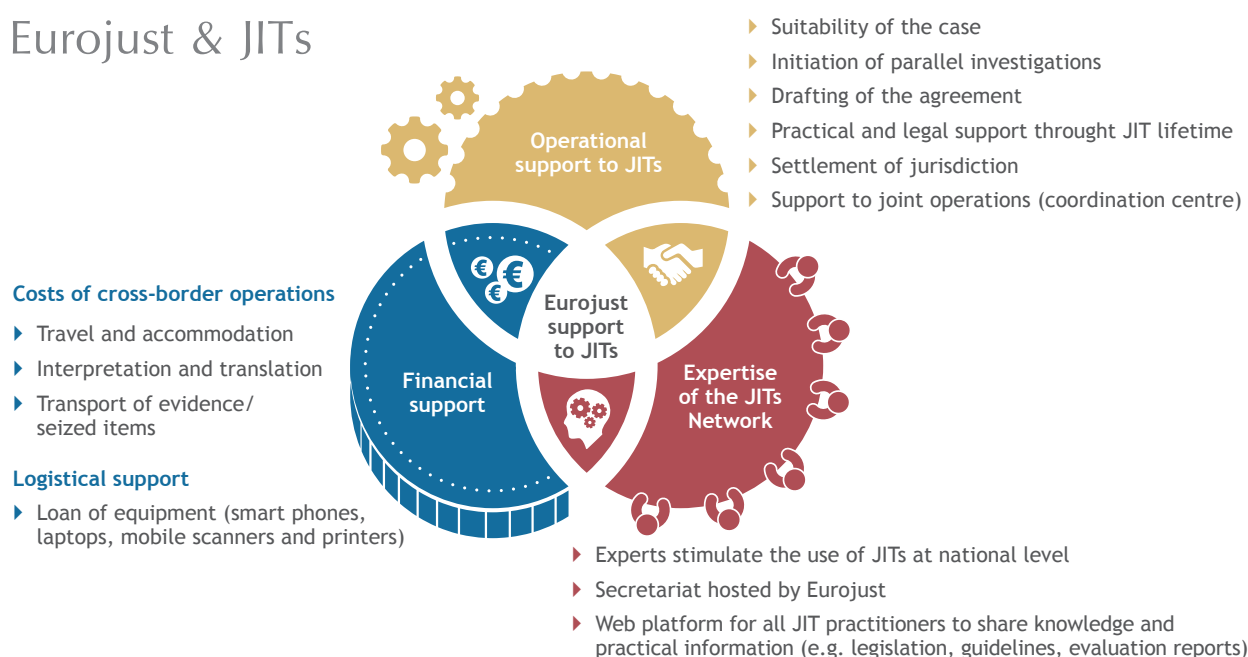
O anchetă italiană având ca obiect un OCG afiliat Camorra viza comercializarea a numeroase tipuri de mărfuri contrafăcute (ex. generatoare electrice, drujbe, mașini de găurit și articole de îmbrăcăminte). Produsele ilicite erau produse în China, etichete contrafăcute ale unor companii bine-cunos-

cute fiind aplicate în Italia. Mărfurile erau distribuite în întreaga lume prin portul Napoli. În plus, aparatura și sculele electrice comercializate de OCG nu respectau standardele de siguranță ale UE. Activitatea infracțională era extrem de profitabilă (ex. prețul unui generator electric, produs în China cu 35 EUR, vândut cu 400 EUR, în timp ce o marcă de renume costă 1 250 EUR). OCG-ul era situat în apropiere de Napoli, dar operațiunile sale ilegale se derulau în peste 20 de țări din Europa, precum și în Australia și Islanda.

Eforturile de coordonare ale Eurojust au venit în sprijinul autorităților italiene și al altor autorități naționale pentru a reconstrui OCG-ul și a ajunge la o înțelegere comună a modului în care funcționa la nivel național. S-a convenit asupra unei strategii operaționale comune și a unor acțiuni coordonate. Strategia s-a axat pe deschiderea și desfășurarea unor anchete naționale având ca obiect cazurile de spălare de bani, în paralel cu anchetele inițiale vizând participarea la un OCG de tip mafiot, derulate în Italia. Eurojust a sprijinit anchetele naționale paralele și executarea unui număr de peste 30 de cereri italiene de acordare a asistenței judiciare reciproce. Finalizarea cu succes a operațiunilor, coordonate prin intermediul Eurojust, cu sprijinul analitic al Europol, a culminat cu acțiuni simultane desfășurate în șapte state membre (CZ, DE, ES, FR, IT, SE, UK), soldate cu arestarea a 67 de indivizi, percheziția a 143 de depozite și confiscarea a peste 800 de tone de materiale contrafăcute, precum și recuperarea de bunuri în valoare de peste 11 milioane EUR.

Eurojust a luat act de Rezoluția Parlamentului European din 25 octombrie 2016 referitoare la combaterea corupției și acțiunile subsecvente rezoluției CRIM, solicitând Comisiei să prezinte un raport de evaluare a transpunerii Deciziei-cadru 2008/841/JAI a Consiliului privind lupta împotriva crimei organizate.

Eurojust & JITs

Operațiunea Avalanche: o examinare mai atentă

Amenințări majore

O anchetă germană având ca obiect un OCG denumit Avalanche implicat în activități de malware, phishing și spam a fost demarată în 2012, după ce un val de programe ransomware de criptare a infectat un număr important de sisteme informatice, blocând accesul utilizatorilor. Ancheta a scos la iveală existența unei infrastructuri tehnice extrem de sofisticate, care a fost folosită pentru a infecta milioane de sisteme informatice personale și profesionale cu malware (de exemplu troieni bancari și ransomware), ceea ce a permis furtul parolilor bancare și de e-mail de către infractorii care administrau rețeaua.

Cu ajutorul acestor informații, infractorii puteau efectua transferuri bancare din conturile victimelor. Veniturile erau apoi redirecționate către infractori printr-o infrastructură creată special pentru a securiza veniturile obținute din activitatea infracțională. Pe lângă lansarea și gestionarea atacurilor globale cu malware în masă, rețeaua Avalanche era folosită pentru campanii de recrutare a cărăușilor de bani. Infrastructura Avalanche a fost înființată astfel încât să se adapteze cât mai bine la acțiuni de retragere și de aplicare a legii (prin așa-numita tehnologie „double fast-flux”).

Eurojust și Europol

Necesitatea cooperării internaționale la scară largă a apărut în 2015. Parchetul și autoritățile de aplicare a legii din Germania au solicitat sprijinul Eurojust și Europol. În timp ce fuseseră întreprinse până în acel moment anumite acțiuni împotriva unor părți ale rețelei, încă nu fusese stabilită o cooperare pe scară largă și nici autorii nu fuseseră identificați.

Europol și Eurojust au organizat mai multe întâlniri operaționale și de coordonare care au reunit un număr mare de state membre și state terțe, inclusiv Statele Unite ale Americii și Azerbaidjan, cele două agenții având o colaborare strânsă. Înainte de întâlnirea finală de coordonare a avut loc la Eurojust o întâlnire de nivel II, la care au participat în mod excepțional procurori și responsabili de aplicarea legii din Germania și SUA, cu un grup restrâns de țări care nu avea să participe la următoarea întâlnire de coordonare. Întâlnirile operaționale și de coordonare au avut drept

Eurojust a sprijinit activitatea autorităților judiciare implicate identificând cerințele legale de realizare a intervențiilor necesare, precum și facilitând elaborarea și executarea comisiilor rogatorii la termen.

EC3 a sprijinit ancheta prin facilitarea schimbului de informații securizat, oferind o analiză aprofundată și un suport criminalistic digital avansat și încurajând cooperarea între autoritățile de aplicare a legii și partenerii privați.

scop planificarea unei zile de acțiune comună la nivel global și clarificarea aspectelor și conceptelor legale în privința acestei forme de criminalitate informatică.

Impact

Infrastructura Avalanche a fost utilizată încă din anul 2009, numai în Germania provocând daune estimate la 6 milioane EUR prin atacuri cibernetice concentrate asupra sistemelor bancare online. În plus, pierderile financiare asociate atacurilor de malware realizate prin intermediul rețelei Avalanche erau estimate la sute de milioane de euro la nivel mondial, nefiind posibile calcule exacte din cauza numărului mare de familii de malware gestionate prin intermediul platformei. Inițial, a fost prevăzută o zi de acțiune în 2015. Această zi de acțiune a fost amânată până la sfârșitul anului 2016 pentru a permite identificarea autorilor, în contextul strânsei colaborări cu autoritățile americane.

În timp ce inițial au fost semnalate probleme de suveranitate dat fiind faptul că serverele care au făcut obiectul retragerii erau amplasate în diverse jurisdicții, problema a fost soluționată în urma discuțiilor purtate de autoritățile competente. În mod similar au existat preocupări în privința faptului că, în virtutea legislațiilor aplicabile în diverse țări participante, confiscarea așa-numitelor domenii nenăscute nu era posibilă. Expertul național în domeniul criminalității informatice detașat de Eurojust a fost în măsură să informeze autoritățile naționale că respectiva problemă nu va apărea în acest caz, dat fiind faptul că statutul domeniilor în cauză se va schimba din nenăscut în născut până în momentul desfășurării acțiunilor. Rolul său consultativ în raport cu Birourile Naționale și cu autoritățile naționale a fost menținut pe parcursul anchetei. În plus, acesta a furnizat datele de contact ale autorităților judiciare din țările aflate în afara rețelei de contact a Eurojust.

Sectorul privat

A fost inițiată o colaborare cu mai mulți parteneri din sectorul non-profit și privat pentru a permite analiza a peste 130 TB (terabiți) de date capturate și identificarea structurii de server a botnet-ului, generând închiderea serverelor și prăbușirea întregii rețele infracționale. Printre parteneri s-au numărat German *Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, Shadowserver Foundation, Registrar of Last Resort și

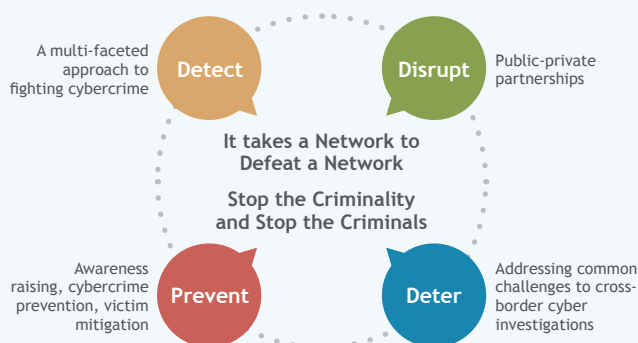
Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN). Alți parteneri, precum INTERPOL și Ibero-American Network for International Legal Cooperation (IberRed – Rețeaua ibero-americană de cooperare juridică internațională), au avut, de asemenea, un rol important, în special în ceea ce privește pregătirea zilei de acțiune comună. IberRed a constituit legătura cu țările vorbitoare de limbă spaniolă, în special din America de Sud.

Rezultate

În ziua de acțiune din noiembrie 2016, Europol a găzduit un post de comandă, la care Eurojust a participat și a furnizat sprijin imediat autorităților judiciare implicate în ziua de acțiune. În cadrul postului de comandă, procurorul german și ofițerii de poliție au lucrat împreună cu reprezentanții țărilor implicate și cu partenerii din domeniul privat pentru a asigura succesul unei astfel de operațiuni la scară largă. Acest efort global de desființare a rețelei a implicat sprijinul crucial al procurorilor și anchetatorilor din 29 de țări.

Ca prim rezultat, cinci persoane au fost arestate, 37 de locații au fost percheziționate și 39 de servere au fost confiscate. Victime ale infecțiilor malware au fost identificate în peste 180 de țări. În plus, 221 de servere au fost scoase din uz pe baza notificărilor de abuz transmise furnizorilor de servicii de stocare. Peste 800 000 de domenii asociate infrastructurii infracționale au fost eradicate, fiind create pagini web dedicate publicului pentru a-l sprijini în procesul de îndepărtare a malware-ului din calculatoarele personale și de prevenire a oricărui acces ilegal în viitor.

Experiențe dobândite

Pentru a veni în sprijinul țărilor implicate în ceea ce privește anchetele derulate, cooperarea strânsă între Eurojust și Europol prin organizarea de întâlniri comune a însemnat atât o economie de timp, cât și de bani.

Această operațiune a demonstrat că o rețea infracțională extinsă și complexă poate fi distrusă numai atunci când entitățile publice și private colaborează ca o echipă. Criminalitatea informatică este fără doar și poate un fenomen global și presupune în mod imperativ cooperarea între autorități, care, uneori, este instituită în modul cel mai eficient prin implicarea rețelelor regionale de practicieni.

Un model economic se află în spatele fiecărei acțiuni de succes în domeniul criminalității informatice. Având ca obiectiv modelul economic al rețelei Avalanche și prin elaborarea modalităților de interacțiune cu autorii și infrastructura tehnică, precum și prin identificarea și sprijinirea victimelor, una dintre cele mai complexe rețele de criminalitate informatică din ultimii ani a fost efectiv distrusă. Operațiunile au oferit perspective valoroase în ceea ce privește modelul economic în domeniul criminalității informatice. În același timp, încrederea construită în rândul entităților publice și private colaboratoare se va dovedi a fi un atu neprețuit în continuarea luptei împotriva criminalității informatice. Începând cu ziua de acțiune, abordarea în cauză a fost considerată drept cea mai bună practică în rândul anchetatorilor și procurorilor în domeniul criminalității informatice.

Procurorul șef, dl **Frank Lange**, a declarat:

Cooperarea internațională promptă și fiabilă, dincolo de mijloacele tradiționale de asistență juridică, a determinat în mod fundamental succesul Avalanche. Eurojust și EC3 au jucat un rol important în crearea mediului de cooperare între participanții judiciari și poliție. Organizarea întâlnirilor de coordonare la Eurojust și a întâlnirilor operaționale la Europol, precum și sprijinul furnizat ulterior prin transmiterea informațiilor și comisiilor rogatorii destinatarilor corespunzători, au pus bazele unei abordări cu adevărat multinaționale. Suntem profund recunoscători.

Partenerii Eurojust

3.1 Cooperarea cu Europol

Cooperarea a fost consolidată pe baza activității desfășurate în cadrul comitetelor directoare Eurojust-Europol în ceea ce privește chestiunile de natură operațională și chestiunile de natură strategică, unde au fost dezbătute o serie de subiecte, printre care sprijinul acordat de Eurojust pentru punctele focale Europol și zilele de acțiune comună 2016, chestionarul CARIN privind confiscarea care nu se bazează pe o sentință de condamnare, proiecte de păstrare a datelor, finanțarea JIT-urilor și programul de schimb. Raportul anual comun 2015 a fost prezentat Consiliului și Comisiei pe 19 mai.

Eurojust analizează pașii pentru crearea unei punți între Eurojust și Centrele Europol. La reuniunea la nivel înalt Eurojust-Europol a fost furnizat sprijin în sensul detașării reprezentanților Eurojust la ECTC și EMSC, urmând exemplul bun oferit de expertul național în domeniul criminalității informatice detașat de Eurojust la EC3.

Schimbul periodic de informații privind întâlnirile operaționale programate la Europol și întâlnirile de coordonare la Eurojust a fost menținut în vigoare. Europol a participat la 87 de întâlniri de coordonare.

Eurojust și-a adus contribuția la activitățile desfășurate în cadrul OAP-urilor în toate domeniile infracționale de interes prioritar ale EMPACT și punctele focale. Eurojust a participat, în calitate de lider, co-lider și participant, la acțiunile întreprinse în scopul creșterii numărului de

anchete și urmăriri penale coordonate în cadrul OAP-urilor și identificării provocărilor judiciare și a celor mai bune practici. Colegiul a decis să raționalizeze rolul și atribuțiile punctelor sale de contact către punctele focale, aliniindu-le la noua structură adoptată de Europol și la prioritățile operaționale și strategice ale Eurojust.

Eurojust a realizat asocierea oficială cu APATE (fraudă) și HYDRA (terorism islamic de inspirație religioasă), numărul total de dosare Europol cu sprijinul Eurojust ajungând la 25.

Eurojust a contribuit la produse strategice, *Serious Organised Crime Threat Assessment* (SOCTA – Evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate organizată), prevăzut a fi lansat în 2017, precum și secțiunea intitulată Condamnări și sancțiuni plus anexa statistică relevantă a *Terrorism Situation and Trend Report* (TE-SAT Report privind situația și tendințele terorismului).

La inițiativa președinției olandeze a Consiliului de administrație al Europol, o reuniune comună a Consiliului de administrație și a Colegiului Eurojust a fost organizată în luna decembrie pentru a dezbate pe tema reflecțiilor comune privind cooperarea, pentru a promova o mai bună înțelegere a mandatelor deținute de Eurojust, respectiv de Europol, și pentru a îmbunătăți complementaritatea în scopul de a veni cât mai bine în întâmpinarea nevoilor autorităților naționale.

3.2 Cooperarea cu OLAF

Eforturi conjugate ale Eurojust și OLAF în scopul combaterii fraudei, a corupției și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene au fost în continuare depuse și au evidențiat necesitatea unei abordări eficiente între instituții în cazuri transfrontaliere, în special prin schimbul de informații și implicarea reciprocă. Oficialii OLAF au colaborat cu Eurojust la patru cazuri și au participat la patru întâlniri de coordonare. Colabora-

rea a fost asigurată prin intermediul echipei de legătură dintre Eurojust și OLAF, printre altele, în baza schimbului permanent de sinteze ale cazurilor și a instruirii comune în ceea ce privește cooperarea practică, utilizând cazuri care au demonstrat participanților modul în care cooperarea și cele mai bune practici între OLAF și Eurojust contribuie la protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Campanii de informare și seminarii de marketing

În colaborare cu autoritățile naționale competente, Eurojust a organizat *seminarii de marketing* în Lituania (mai), Bulgaria (iunie) și Irlanda (iulie) și o *campanie de informare* în Spania pentru a promova misiunea, activitatea și plusvaloarea Eurojust în contextul aspectelor operaționale și recunoașterea Eurojust ca centru de expertiză juridică și judiciară la nivelul Uniunii Europene.

La aceste seminarii participă procurori, judecători și/sau autorități de aplicare a legii.

Eurojust și formarea

La întâlnirile tematice organizate de Eurojust participă practicieni, în cadrul cărora aceștia pot face schimburi de experiență și bune practici. Aceste întâlniri pot fi considerate formare practică. Mai exact, Eurojust sprijină formarea în domeniul cooperării judiciare în materie penală pe baza memorandumului de înțelegere semnat cu EJTN.

În cadrul programului de schimburi EJTN, 16 procurori/judecători din nouă state membre (Austria, Belgia, Bulgaria, Italia, Polonia, Portugalia, Slovenia, Spania, Ungaria) au participat la stagii de pregătire pe termen lung (trei sau patru luni) în cadrul Birourilor Naționale la Eurojust, unde au ajutat la desfășurarea activității operaționale din cadrul acestor birouri. De asemenea, Eurojust a organizat o vizită de studiu de o săptămână în luna aprilie, la care au participat 27 de procurori/judecători din 17 state membre.

În plus, membri ai Birourilor Naționale din cadrul Eurojust au participat activ la patru seminarii EJTN desfășurate în cadrul Proiectului Justiției Penale I, *Practica cooperării judiciare internaționale în materie penală: simulări EAW și MLA*. Reprezentanții Eurojust la aceste seminarii supervizează activitatea practicienilor și prezintă rolul Eurojust.

În conformitate cu memorandumul de înțelegere încheiat cu CEPOL și în contextul OAP-urilor 2015 (EMPACT), Eurojust a susținut cursuri de formare în diferite domenii, ca de exemplu: anchete financiare și analiza fraudei la accize, contrabandă cu cocaină și heroină, luptători teroriști străini, contrafacere de bunuri și drepturi de proprietate intelectuală, trafic de persoane și migrație clandestină.

Împreună cu CEPOL, EJTN și Secretariatul Rețelei JIT-urilor, Eurojust a participat în continuare la cursul *Echipele comune de anchetă*.

În continuare, în cadrul proiectului IPA 2014 finanțat de UE, *Cooperare internațională în domeniul justiției penale: rețeaua procurorilor din Balcanii de Vest*, Eurojust a furnizat formare și a găzduit o vizită de studiu de o săptămână pentru practicienii din Balcanii de Vest în luna iulie.

3.3 Relațiile Eurojust cu state terțe și organizații

Acorduri de cooperare

Eurojust are șapte acorduri de cooperare în vigoare, după intrarea în vigoare a acordului de cooperare cu Republica Moldova pe 21 octombrie. Au fost semnate acorduri de cooperare cu Muntenegru pe 3 mai și cu Ucraina pe 27 iunie, care nu au intrat încă în vigoare, iar negocieri oficiale au fost lansate pentru a încheia un acord de cooperare cu Albania.

Au fost menținute contacte cu Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Georgia, Israel, Mexic, Serbia, Tunisia și Turcia pentru a analiza posibilitățile de consolidare a cooperării. În plus, a fost evaluată implementarea practică a prevederilor acordurilor de cooperare în vigoare. În acest context, au avut loc reuniuni periodice de consultări cu Elveția și Norvegia.

Cazuistica Eurojust în care au fost implicate state terțe

Eurojust a furnizat asistență în 300 de cazuri în care au fost implicate 61 de state terțe diverse, în principal în domeniul fraudei și spălării de bani. Statele terțe au fost reprezentate

în cadrul a 50 de întâlniri de coordonare, Elveția, Statele Unite ale Americii și Norvegia fiind cele mai frecvente participante. Elveția și Norvegia au fost, de asemenea, implicate în centrele de coordonare. Statele terțe au fost implicate într-un număr de 14 JIT-uri sprijinite de Eurojust (*a se vedea secțiunea 1.4*).

Procurorii de legătură din cadrul Eurojust

Baza legală de detașare a unui procuror de legătură este un acord de cooperare. Eurojust are trei procurori de legătură, detașați din Norvegia, SUA și Elveția.

Procurorul de legătură pentru Elveția a înregistrat 90 de cazuri, având ca obiect în principal infracțiunile de înșelăciune și fraudă, spălare de bani și infracțiuni care pun în pericol viața, integritatea corporală și libertatea persoanelor, organizând cinci și participând la 21 de întâlniri de coordonare, precum și la două centre de coordonare. Procurorul de legătură pentru Norvegia a înregistrat 65 de cazuri, având ca obiect în principal traficul de droguri, traficul de persoane, infracțiuni care pun în pericol viața, integritatea

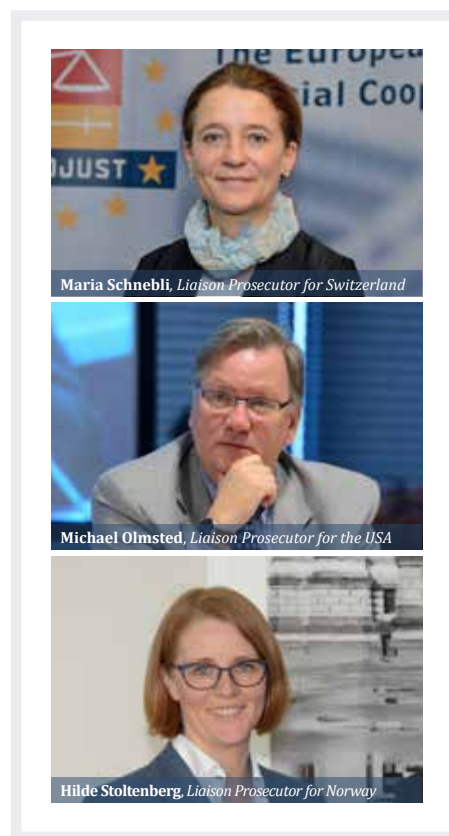
corporală și libertatea persoanelor, fraudă, participând la 10 întâlniri de coordonare și la un centru de coordonare. Procurorul de legătură pentru Statele Unite a înregistrat un caz de piraterie maritimă și a participat la 12 întâlniri de coordonare. Prezența în cadrul Eurojust și implicarea acestora în cazuri a fost considerată benefică pentru accelerarea și facilitarea cooperării judiciare între autoritățile competente ale statelor membre și terțe în cauză.

Punctele de contact ale Eurojust din statele terțe

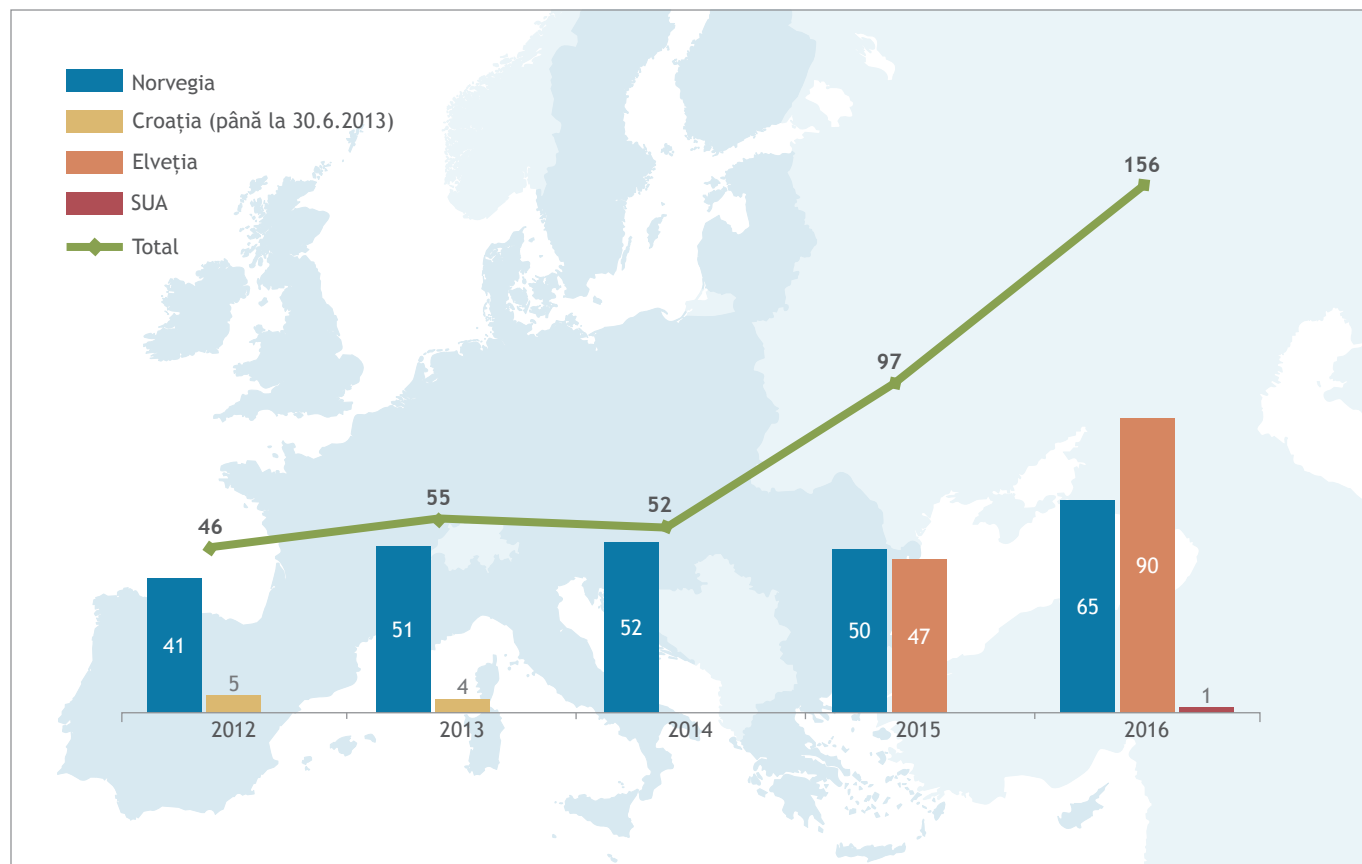
Eurojust a continuat procesul de extindere a rețelei judiciare de puncte de contact la nivel global în state terțe, adăugând puncte de contact din Columbia și Libia. În prezent, 41 de state terțe au puncte de contact la Eurojust. Prin intermediul Eurojust, aceste puncte de contact facilitează cooperarea între autoritățile competente din statele membre și statele terțe.

Cooperarea cu ICC

Eurojust și Parchetul din cadrul Curții Penale Internaționale (ICC) au semnat o scrisoare de înțelegere privind cooperarea în 2007. În 2016, Eurojust și Curtea Penală Internațională au analizat legăturile dintre infracțiunile grave (astfel cum sunt definite în Statutul de la Roma al Curții

Cazuri deschise de procurorii de legătură 2012 – 2016

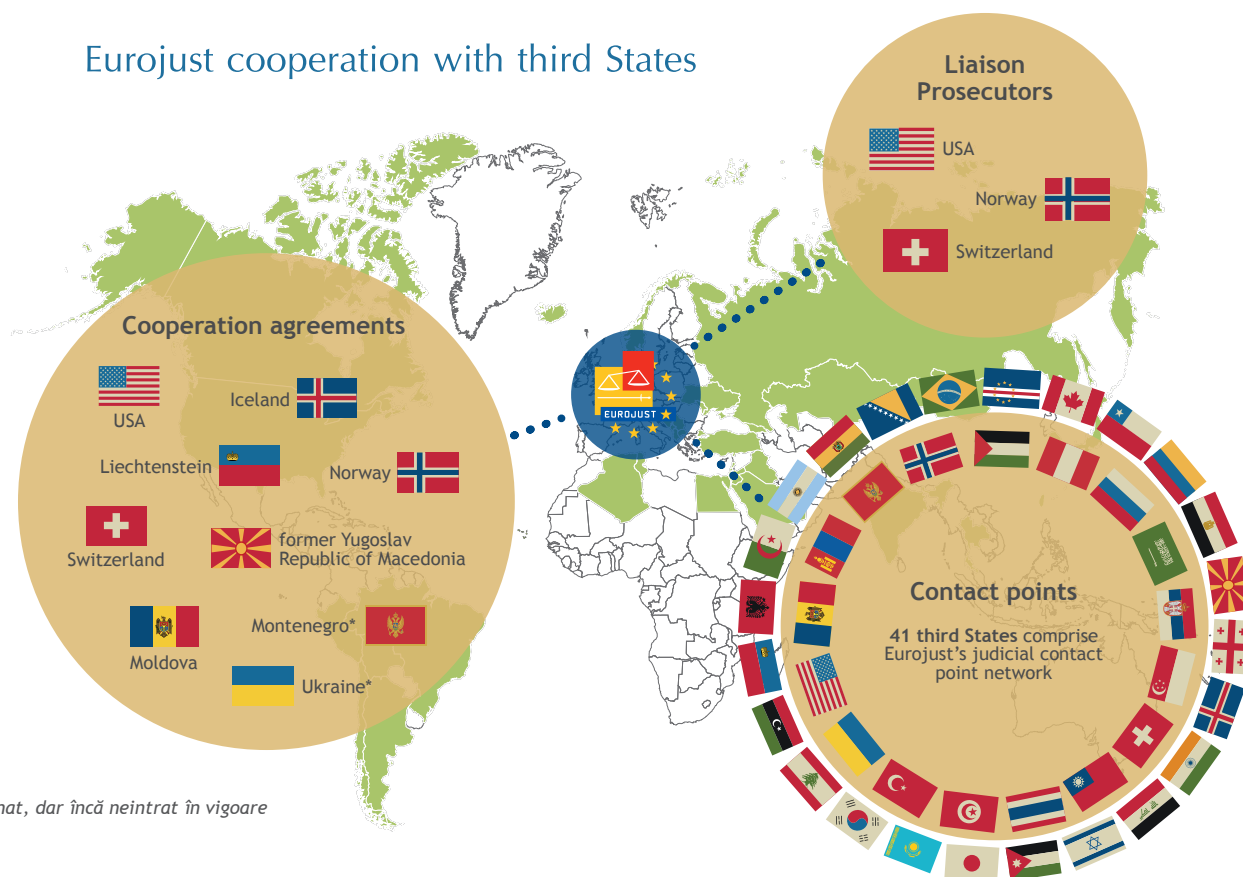
Cooperarea cu Ucraina și Moldova în cazul furtului de obiecte de artă

Autoritățile italiene de urmărire penală au demarat o anchetă asupra unui jaf care a avut loc la un muzeu din Verona, Italia, în noiembrie 2015. Au fost furate 17 picturi valoroase, printre care lucrări semnate de Rubens, Tintoretto și Pisanello. Presușii autori erau membri ai unui OCG format din cetățeni italieni, ucraineni și moldoveni. La Eurojust a fost deschis un caz pentru a facilita localizarea lucrărilor de artă furate, arestarea autorilor furtului și în cele din urmă confiscarea și restituirea lucrărilor de artă în condiții de siguranță, în Italia.

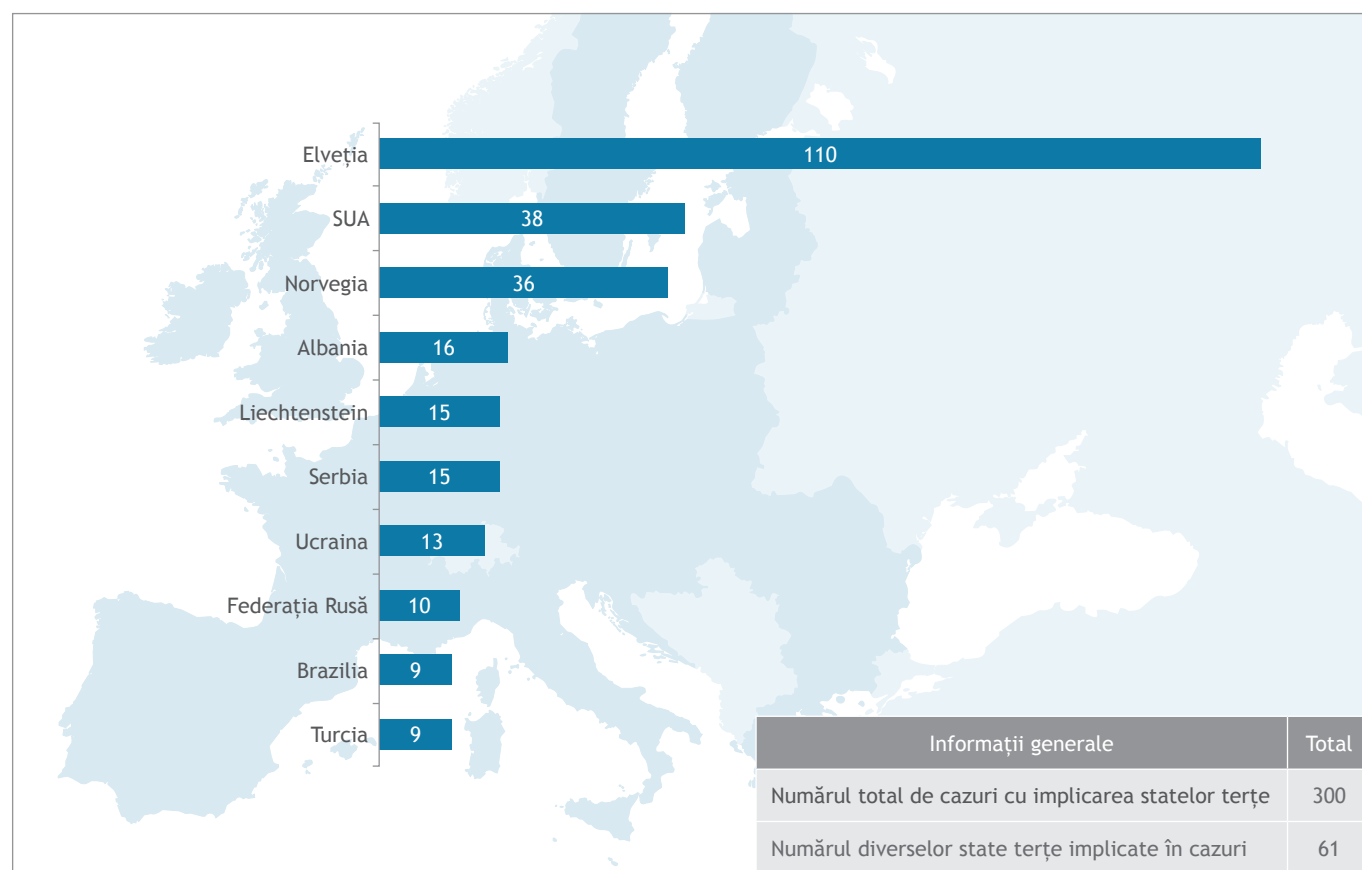
La începutul anului 2016, Italia a adresat Moldovei două cereri MLA. În martie, 12 persoane au fost arestate, șapte în Italia și cinci în Moldova. Cu toate acestea, doi suspecți de origine moldovenească se aflau în libertate, presupunându-se că se află în Odessa, Ucraina, și că sunt în posesia celor 17 picturi furate. La Eurojust a fost organizată în luna aprilie o întâlnire de coordonare pentru a verifica dacă proceduri conexe se aflau în curs de desfășurare în alte țări, precum și pentru a preveni orice conflicte de jurisdicție sau probleme legate de principiul *ne bis in idem*.

Sprijinul Eurojust s-a dovedit esențial pentru a ajunge la o înțelegere comună între autoritățile naționale, ceea ce a condus la un acord privind schimbul de informații în raport cu activitățile operaționale recente și a asigurat executarea unei cereri MLA din partea Italiei printr-un punct de contact din Ucraina. Acest punct de contact a jucat un rol important în construirea încrederii și ajungerea la un acord între părțile implicate. În plus, Eurojust a facilitat deschiderea unei anchete paralele în Ucraina, precum și înființarea unui grup informal de lucru format din anchetatori din țările implicate, care aveau obligația de a se consulta în scopul coordonării acțiunilor lor în conformitate cu articolul 15 alineatul (5) din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate 2000. Rezultatul întâlnirii de coordonare a asigurat o soluționare rapidă a cazului. După câteva zile de la întâlnirea de coordonare, eforturile de cooperare judiciară au condus la recuperarea cu succes a lucrărilor de artă furate din Odessa. Cei doi suspecți moldoveni au fost arestați în mai 2016.

Eurojust cooperation with third States

Top zece state terțe în cazuistica Eurojust

Penale Internaționale), terorism și alte infracțiuni. În iunie, Eurojust a invitat reprezentanții Curții Penale Internaționale la o întâlnire cu corespondenții naționali ai Eurojust pentru probleme de terorism și experții în combaterea terorismului din Norvegia, Elveția și Statele Unite pentru a prezenta activitatea Curții Penale Internaționale în Libia în ceea ce privește legăturile identificate între infracțiuni grave și terorism. Curtea Penală Internațională și-a exprimat dorința de a-și aduce contribuția la facilitarea MLA și

la schimbul de informații atunci când sunt identificate astfel de legături. Eurojust a creat posibilitatea ca autoritățile judiciare naționale să stabilească legături directe cu anchetatorii ICC în scopul de a urmări în mod eficient infracțiuni grave și infracțiuni în materie de terorism. În iulie, Directorul de Investigații a prezentat Colegiului activitățile ICC și a avut loc un schimb de opinii cu privire la intensificarea cooperării.

În lumina reflectoarelor, procurorul de legătură pentru Elveția

„Am fost numit primul procuror de legătură pentru Elveția în cadrul Eurojust în martie 2015. Cu siguranță, din perspectivă elvețiană, a avea un procuror de legătură stabilit permanent la Eurojust a reprezentat un salt semnificativ. Elveția avea deja o îndelungată relație de colaborare cu Eurojust înaintea încheierii acordului de cooperare între Eurojust și Elveția, intrat în vigoare în 2011. În calitate de procuror federal în cadrul Parchetului General din Elveția, am fost punctul de contact operațional la Eurojust începând cu anul 2002. În calitate de procuror de legătură, în prezent sunt detașat permanent la Eurojust, fiind dotat cu un birou complet echipat.

Deși am avut de-a face cu Eurojust de-a lungul anilor, lucrurile s-au schimbat fundamental din momentul în care am început să lucrez ca procuror de legătură. Principala diferență constă în faptul că, în calitate de procuror de legătură, îmi pot deschide propriile cazuri la Eurojust și mă pot adresa direct Birourilor Naționale, sprijinul și colaborarea acestora fiind solicitate de către procurorul elvețian în cadrul anchetei sale.

Procurorii de legătură pot participa la *mese rotunde* operaționale în cadrul ședințelor plenare ale Colegiului și pot organiza întâlniri de nivel II și întâlniri de coordonare, acestea din urmă beneficiind de sprijinul favorabil furnizat de administrația Eurojust. Particip în mod regulat la întâlniri de coordonare organizate de Birourile Naționale din cadrul Eurojust, fie pentru a însoți procurorii și anchetatorii elvețieni care participă, fie pentru a-i reprezenta, atunci când aceștia nu se pot deplasa la Haga.

De când lucrez în cadrul Eurojust, una dintre atribuțiile mele a fost organizarea și facilitarea participării și implicării active a experților naționali elvețieni în domenii-cheie, cum ar fi lupta împotriva terorismului și a criminalității informatice, în raport cu care Eurojust pune la dispoziție platforme extrem de valoroase prin intermediul întâlnirilor tactice și al rețelelor de experți.

În vreme ce Eurojust nu era cunoscut la scară largă în Elveția înainte de a-mi începe activitatea aici, în prezent procurorii sunt familiarizați cu Eurojust și au început să profite de potențialul său. Potrivit declarațiilor unui procuror în timpul unei campanii de informare pe care o organizez în mod regulat în Elveția, „s-au deschis noi orizonturi”. Această tendință se reflectă în mod clar în statistici. Am deschis 47 de cazuri în 2015 și 90 de cazuri în 2016, iar numărul acestora este în continuă creștere.

Procurorii elvețieni mă abordează cu cazuri referitoare la infracțiuni din întreg codul penal elvețian, iar prin intermediul „clienților” mei se numără cele 26 de parchete cantonale din cele trei regiuni lingvistice ale țării mele, precum și Parchetul General. Unele cazuri sunt ușor de rezolvat, în timp ce altele sunt extrem de complexe, implicând alte țări și durând ani de zile. Pe măsură ce se familiarizează cu colaborarea cu Eurojust, procurorii elvețieni pătrund treptat în domenii puțin cunoscute de aceștia, cum ar fi JIT-urile. În prezent avem două cazuri în care sunt implicate JIT-uri active cu participare elvețiană, încă trei fiind în curs de elaborare. Pentru Elveția, această schimbare este foarte importantă, nefiind posibilă fără sprijinul oferit de Eurojust.

După cum știm cu toții, cooperarea este un proces care se derulează în două sensuri, iar în acest context sunt convins – iar reacțiile colegilor mei din cadrul Birourilor Naționale în activitatea de zi cu zi confirmă acest sentiment – că prezența mea aici constituie un atu și pentru ei. Fiind un centru financiar, Elveția este un partener cu foarte mare căutare, în special în cazuri de infracțiuni economice, spălare de bani și corupție. Sistemul nostru juridic este destul de complicat, iar cele trei limbi diferite constituie o provocare suplimentară. Capacitatea de a dezbate și de a soluționa permanent problemele nerezolvate cu colegii mei s-a dovedit a fi foarte utilă, în acest fel având posibilitatea de a veni în sprijinul procurorilor noștri din țară, oferindu-le asistență și consiliere în activitatea lor de zi cu zi.”

Maria Schnebli, citată în *Aktuelle Juristische Praxis* AJP/PJA 8/2016, p. 105.

Cazul elvețian având ca obiect jaful armat de bijuterii

Începând cu anul 2013, un OCG lituanian structurat ierarhic a comis peste 10 jafuri armate de bijuterii în Elveția. Autorii amenințau victimele cu arme și recurgeau la violență fizică, provocând leziuni cerebrale permanente cel puțin uneia dintre victime. O analiză a ADN-ului realizată în cursul anchetelor din Elveția a stabilit conexiuni între infractori și jafuri comise în multe alte țări din Europa, printre care Belgia, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Spania, Franța, Italia, Țările de Jos, Austria, Finlanda și Norvegia. Obiectele furate erau vândute pe eBay utilizând calculatoare cu adrese de IP din Lituania.

Investigațiile din Elveția s-au soldat cu o serie de arestări, facilitate de către autoritățile lituaniene pe baza MLA. Cu toate acestea, activitățile OCG-ului au continuat, deoarece infractorii sau „soldații” de rang inferior erau înlocuiți rapid cu alții, iar vârful OCG-ului nu fusese atins. În această etapă a cazului, autoritățile elvețiene au solicitat sprijinul Eurojust în vederea extinderii cooperării judiciare. O întâlnire de coordonare a avut loc în decembrie 2015. Pe lângă facilitarea executării cererilor MLA în curs și planificate adresate Lituaniei, întâlnirea a permis găsirea unei strategii comune de desființare a întregului OCG având ca țintă liderii.

În condițiile în care cooperarea cu Lituania pe baza MLA se desfășura în condiții bune, țările participante au solicitat autorităților lituaniene să inițieze o anchetă, dat fiind faptul că autorii erau de naționalitate lituaniană, iar informațiile obținute în Lituania ar aduce beneficii anchetelor derulate în întreaga Europă. Cu toate acestea, lipsa informațiilor suficiente, care se impuneau a fi furnizate de țările în care fuseseră comise jafurile, precum și lipsa dovezilor disponibile în Lituania, au împiedicat autoritățile lituaniene să deschidă o anchetă la acel moment.

Una dintre provocările din Elveția a fost reprezentată de existența unor anchete multiple asupra activităților OCG-ului în diverse cantoane elvețiene. În urma primei întâlniri de coordonare, care a deschis dialogul între toate țările afectate, Eurojust a sprijinit autoritățile elvețiene și lituaniene restrângând în mod provizoriu cooperarea, pentru a aborda mai întâi provocările specifice la adresa Elveției și Lituaniei.

O întâlnire de coordonare bilaterală a avut loc în Elveția, în iunie 2016, reunind toți procurorii din cantoanele elvețiene, Parchetul Federal elvețian și autoritățile lituaniene. În cursul acestei întâlniri au fost identificate nevoi specifice de cooperare și s-a ajuns la un acord potrivit căruia anchetele ar trebui să aibă loc atât în Lituania, cât și în Elveția, întrucât majoritatea suspectilor arestați în Elveția erau infractori de nivel inferior.

Reprezentanții parchetelor cantonale elvețiene au convenit asupra urmăririi penale a jafurilor, în timp ce aspectele de ordin organizatoric aveau să fie anchetate de către Parchetul Federal din Elveția. Întâlnirea de coordonare a sporit nivelul de încredere reciprocă între autoritățile lituaniene și elvețiene și a facilitat stabilirea contactelor directe între parteneri.

Având în vedere rezultatele pozitive în materie de cooperare înregistrate în 2016, este prevăzută o continuare a eforturilor de coordonare la nivel multilateral în 2017.

Provocări și bune practici

4

Prin activitatea sa operațională și strategică, Eurojust contribuie la identificarea provocărilor și bunelor practici în diverse domenii ale cooperării judiciare în materie penală. În 2016, Eurojust a abordat cu prioritate

dificultățile de ordin juridic și practic în domeniul interceptării telecomunicațiilor, provocările întâmpinate în legătură cu cazurile de fraudă fiscală și mandatul european de arestare.

4.1 Interceptarea telecomunicațiilor

În noiembrie a avut loc o discuție tematică la Colegiu în scopul împărtășirii experienței în ceea ce privește provocările de ordin juridic și practic în domeniul interceptării telecomunicațiilor. Cele trei subiecte principale abordate au fost: interceptarea tradițională a telecomunicațiilor, instalarea sistemelor de ascultare în autovehicule și folosirea virușilor de tip cal troian pe dispozitive mobile.

Interceptarea tradițională a telecomunicațiilor Normele juridice diferite în legislația internă reprezintă în continuare o provocare majoră în ceea ce privește utilizarea eficientă a interceptării telecomunicațiilor, în special în lumina admisibilității probelor. În condițiile în care articolul 4 alineatul (1) din Convenția MLA 2000 permite statului solicitant să indice în mod expres formalitățile și procedurile care trebuie respectate, au fost citate mai multe exemple în care a fost găsită o soluție de compromis pentru a se adapta cadrelor juridice și posibilităților practice din ambele state. Având în vedere principiul recunoașterii reciproce, practicienii recomandă ca autoritățile solicitante să indice formalitățile sau procedurile numai atunci când acestea sunt considerate fundamentale în conformitate cu legislația națională. Atunci când statele membre protejează același principiu juridic în baza unor norme procedurale diferite, de ex. proporționalitate, statul membru care solicită interceptarea trebuie să recunoască valabilitatea cadrului procedural al statului membru care realizează interceptarea.

Probleme suplimentare apar atunci când subiectul unei interceptări trece în mod neașteptat granița într-un alt stat

membru. Regimul juridic al autorizațiilor ex-post variază în mare măsură de la o țară la alta, existând posibilitatea ca materialul obținut prin intermediul interceptării să nu fie admis ca probă în cazul în care nu s-a acordat autorizația ex-post.

Eurojust poate sprijini autoritățile naționale în ceea ce privește cereri urgente de interceptare, traduceri, facilitarea contactelor cu autoritățile naționale relevante și cereri de interceptare către state terțe.

Instalarea sistemelor de ascultare în autovehicule

În așa-numita procedură „supraveghere camera secretă”, de exemplu în contextul instalării sistemelor de ascultare în autovehicule pentru a intercepta conversațiile care au loc în interior, provocări judiciare majore apar atunci când autovehiculul trece granița pe teritoriul unui alt stat membru. Spre deosebire de metoda tradițională de interceptare a telecomunicațiilor, care este reglementată în mod explicit la articolul 20 din Convenția MLA 2000, nu există niciun instrument juridic specific în ceea ce privește instalarea sistemelor de ascultare în autovehicule în context transfrontalier. Au fost puse în discuție măsura în care ar putea fi aplicat articolul 20 prin analogie și obligația de a obține acordul statelor pe care le traversează autovehiculul.

Virushi de tip cal troian Utilizarea virușilor de tip cal troian pentru a intercepta activitatea pe dispozitive mobile ridică probleme de proporționalitate având în vedere caracterul extrem de invaziv al acestui tip de interceptare.

4.2 Provocări pe fondul cazurilor de fraudă fiscală

Operațiunea Vertigo (a se vedea [Raportul anual 2015 al Eurojust](#), p. 54-55) a demonstrat valoarea adăugată a Eurojust în contextul coordonării unui răspuns judiciar, utilizarea centrelor de coordonare și importanța implicării timpurii a Eurojust.

În octombrie, în cadrul unei întâlniri tactice pe tema cooperării judiciare în materie de infracțiuni fiscale au fost abordate obstacolele juridice, cele mai bune practici și soluțiile în ceea ce privește anchetarea și urmărirea infracțiunilor fiscale transfrontaliere, rolul JIT-urilor în cazurile de infracțiuni fiscale, precum și înghețarea și confiscarea produselor infracțiunilor fiscale.

JIT-uri Au fost subliniate beneficiile JIT-urilor de a răspunde provocărilor identificate în cazurile de infracțiuni fiscale transfrontaliere, dat fiind faptul că JIT-urile permit colectarea rapidă a probelor financiare, precum și coordonarea MLA și o strategie comună față de statele din afara JIT-ului. Datorită strânsei cooperări și coordonări între autoritățile naționale implicate, cadrul JIT poate oferi, de asemenea, o platformă menită să anticipeze problemele jurisdicționale și cerințele de admisibilitate. În plus, au fost evidențiate posibilitățile de a include înghețarea/recuperarea activelor în obiectivele JIT-ului și numirea experților în recuperarea activelor în calitate de membri ai JIT-ului.

Înghețare și confiscare Principalele obstacole juridice întâmpinate în contextul înghețării și confiscării produselor infracțiunii fiscale sunt după cum urmează: (i) ordinele de înghețare și de confiscare pot fi refuzate și neexecutate atunci când certificatul de înghețare emis de statul membru solicitant este incomplet sau inexact, și (ii) sumele reflectate în certificat nu corespund ordinului de înghețare. Probleme suplimentare apar pe fondul necesității indicării în mod clar a locului în care se află bunurile sau probele, astfel cum prevede Decizia-cadru 2003/577/JAI privind ordinele de înghețare. În plus, aplicarea testului dublei incriminări poate determina dificultăți în aplicarea (recunoașterii) ordinelor de înghețare străine în cazurile de infracțiuni fiscale.

În acest sens, unele state membre interpretează principiul dublei incriminări *in concreto*, în sensul că fapta descrisă în comisia rogatorie/ordinul de înghețare trebuie să îndeplinească toate criteriile de incriminare în conformitate cu legislația statului solicitat. În schimb, interpretarea principiului dublei incriminări *in abstracto* este suficientă pentru ca unele state membre să impună măsuri coercitive care pot genera ulterior penalizări. Criteriul distinctiv de evaluare a îndeplinirii cerinței dublei incriminări este stabilirea existenței sau inexistenței obligației statului solicitat de a-și exercita competența de punere în aplicare a procedurilor penale în contextul exercitării cooperării judiciare internaționale.

4.3 Mandatul european de arestare

Eurojust facilitează punerea în aplicare a EAW-ului. În 2016 au fost înregistrate la Eurojust 315 cazuri cu privire la îmbunătățirea executării EAW-urilor, ajungând la 14% din numărul total de cazuri. Grecia a lansat cel mai mare număr de solicitări (65), urmată de Polonia (37) și de Regatul Unit (23). Statele cele mai solicitate au fost Italia (37), Germania (34) și România (34).

Eurojust s-a confruntat cu un număr din ce în ce mai mare de cazuri în care autoritățile judiciare au întâmpinat dificultăți în ceea ce privește executarea EAW-urilor pe fondul presupunerii condiții necorespunzătoare de detenție în statul membru emitent. Atât înainte, cât și după hotărârea de referință a CJEU, *Aranyosi și Căldăraru* (Cazurile conexe C-404/15 și C-659/15 PPU), Eurojust a furnizat asistență autorităților naționale în diverse moduri. Eurojust planifică o discuție tematică în cadrul Colegiului la începutul anului 2017.

În ceea ce privește conflictul între EAW-uri, articolul 16 din Decizia-cadru privind mandatul european de arestare (FD EAW) prevede că Eurojust poate fi solicitată de către autoritățile judiciare de executare să ofere recomandări cu privire la locul predării unei persoane care face obiectul EAW-urilor emise de două sau mai multe state membre. Opt astfel de cazuri au fost deschise la Eurojust ca urmare a solicitărilor formulate de autoritățile judiciare din Belgia, Țările de Jos, Austria, Portugalia și Regatul Unit.

În ceea ce privește situațiile de încălcare a termenelor de executare a mandatelor europene de arestare, articolul 17 alineatul (7) din Decizia-cadru privind mandatul european de arestare prevede că atunci când, în circumstanțe excepționale, un stat membru nu poate respecta termenele stabilite în articolul 17, acesta informează Eurojust, precizând motivele întârzierii. Au fost înregistrate 25 de situații de încălcare a termenelor, trei dintre acestea necesitând acțiuni suplimentare. Ca și în anii precedenți, notificările privind situațiile de încălcare a termenelor au fost concentrate în câteva state membre (Bulgaria, Republica Cehă, Irlanda, România, Slovacia, Suedia și Regatul Unit). Faptul că ma-

Opiniile Eurojust cu privire la mandate europene de arestare concurente

Un prim caz a vizat un cetățean belgian implicat în infracțiuni legate de droguri în Țările de Jos și Germania. Autoritățile belgiene de urmărire penală au primit două mandate de arestare pe numele acestei persoane în termen de trei luni. În primul mandat de arestare, autoritățile germane au solicitat predarea acestei persoane în scopul urmăririi penale pentru presupusul rol al acestuia în conducerea unei unități de cultivare a canabisului în Germania. Al doilea mandat de arestare a fost emis de autoritățile olandeze în scopul executării unei pedepse privative de libertate, care fusese instituită de o instanță olandeză în 2013 pentru participarea la o organizație criminală responsabilă de cultivarea canabisului în Țările de Jos.

Joritatea statelor membre nu au transmis către Eurojust notificări cu privire la încălcare se poate explica în două moduri: fie situațiile de încălcare a termenelor au avut loc numai în statele membre notificatoare, fie anumite state membre nu și-au respectat obligația de notificare.

Eurojust a elaborat un raport privind *Cazuistica Eurojust în domeniul mandatelor europene de arestare* care acoperă perioada 2014 — 2016. Acest raport este o continuare a raportului anterior (publicat sub denumirea documentul Consiliului 10269/14) și va fi publicat în 2017. Ca și predecesorul său, acesta abordează rolul Eurojust în acest domeniu, atât la nivel operațional, cât și strategic, și oferă o imagine de ansamblu asupra problemelor de ordin practic și juridic identificate în contextul punerii în aplicare a mandatului european de arestare.

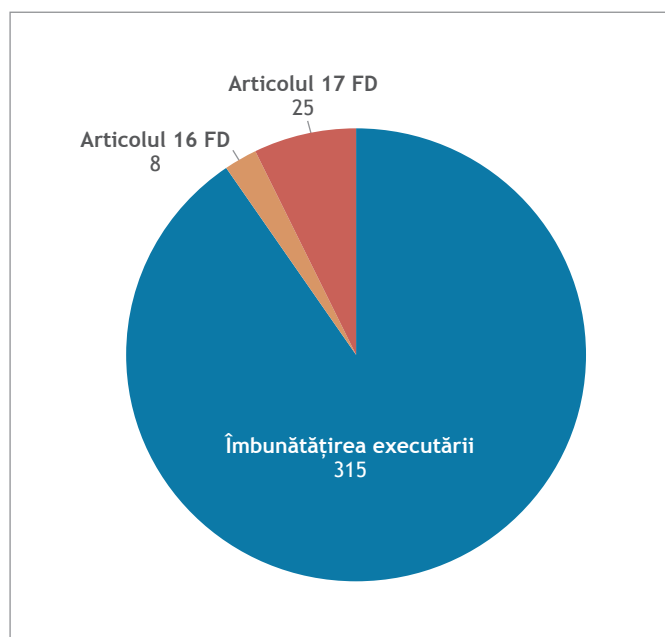
Un al doilea caz a vizat o persoană având dublă cetățenie — portugheză și a Republicii Capului Verde, care executa o pedeapsă privativă de libertate în Franța în momentul în care au fost emise un mandat de arestare în Țările de Jos și două mandate în Luxemburg pe numele acestei persoane, pentru diverse infracțiuni penale. În timp ce se afla în Țările de Jos, persoana căutată a fost suspectată de jaf armat și deținerea unei arme de foc, iar autoritățile luxemburghize au solicitat începerea urmăririi penale împotriva persoanei căutate pentru un număr mare de infracțiuni, printre care participarea la o organizație criminală, tentativă de omor și extorcare prin amenințări și violență.

În ambele cazuri a fost solicitat sprijinul Eurojust în scopul găsirii unei soluții în privința mandatelor europene de arestare concurente. Birourile Naționale care au primit mandatele europene de arestare au solicitat cooperarea Birourilor Naționale care au emis mandatele. Au fost organizate **întâlniri de nivel II** pentru a stabili ordinea de prioritate în tratarea cererilor, care s-au finalizat cu încheierea unui acord între Birourile Naționale implicate vizând solicitarea unui aviz din partea Eurojust cu privire la mandatele europene de arestare concurente, care evaluează în mod oficial mandatele europene de arestare concurente și formulează recomandări cu privire la ordinea de prioritate în tratarea cererilor. Aceste avize au la bază cadrul legal aplicabil și *Liniile directive Eurojust în vederea luării unei decizii referitoare la EAW-uri concurente (a se vedea Raportul anual 2004 al Eurojust, p. 82–86)*. În urma eforturilor de coordonare ale Eurojust s-a ajuns la un acord între autoritățile naționale în sensul executării mandatelor europene de arestare, astfel cum este prevăzut în avizul Eurojust.

În cazul din Belgia, o instanță belgiană a confirmat faptul că ambele mandate europene de arestare pot fi executate, însă nu a tratat cu prioritate niciunul dintre cele două mandate. Autoritățile belgiene de urmărire penală au decis să execute cererile în conformitate cu acordul încheiat la Eurojust. Având în vedere faptul că obiectivul mandatului european de arestare emis în Germania era începerea urmăririi penale împotriva persoanei căutate, s-a acordat prioritate acestui mandat în raport cu solicitarea olandeză.

În cazul din Franța, toate mandatele europene de arestare au fost emise în scopul urmăririi penale. Potrivit avizului Eurojust, persoana căutată trebuia să fie predată mai întâi către Țările de Jos, ca urmare, printre altele, a stadiului mai avansat al anchetei penale olandeze. Cu toate acestea, pentru a evita periclitarea cercetărilor luxemburghize, persoana căutată trebuia predată temporar către Luxemburg pentru o perioadă scurtă de timp, care să permită luarea unei decizii oficiale privind punerea sub acuzare în Luxemburg. Avizul Eurojust invita în continuare autoritățile olandeze și luxemburghize să se consulte în mod direct cu privire la o predare ulterioară a persoanei căutate din Țările de Jos către Luxemburg după pronunțarea hotărârii definitive de către instanțele olandeze.

Cazuri EAW

Recomandare comună privind conflictele de jurisdicție

Într-un caz de escrocherie, autovehicule închiriate în Italia și Spania erau exportate în Belgia, Elveția, Franța și Germania, în baza unor documente false de înregistrare în Bulgaria și Italia. O anchetă italiană a fost demarată în 2013, în urma plângerilor formulate de mai multe firme de închirieri auto din Italia care au raportat pierderi de aproximativ două milioane de euro. De asemenea, au fost formulate plângeri similare în Belgia și Spania, fiind demarate anchete în acest sens. O anchetă franceză vizând același

OCG a fost inițiată în urma unui control de rutină efectuat la frontiera franco-spaniolă, cu ocazia căruia vehicule neînmatriculate au fost depistate în interiorul unui camion.

Atât Franța, cât și Italia au deschis un caz în acest sens. Au fost organizate întâlniri de coordonare care au vizat identificarea posibilelor anchete paralele, efectuarea schimbului de informații și convenirea asupra unei strategii de caz pentru a evita posibilele conflicte de jurisdicție. În vreme ce ancheta din Belgia a fost închisă în 2014, anchete paralele s-au derulat în continuare în Spania, Franța și Italia. Eurojust a primit solicitarea de a analiza dacă aceste anchete paralele ar putea duce într-adevăr la conflicte de jurisdicție și la o posibilă situație *ne bis in idem*. Unele vehicule furate și mai mulți suspecți făceau obiectul comun al celor trei anchete, infracțiunile fiind săvârșite în aceeași perioadă de timp.

Din analiza faptelor și a *modus operandi* a reieșit faptul că majoritatea infracțiunilor penale au avut loc în Italia. Se presupunea că principalii suspecți se află în Italia, cei mai mulți dintre ei având cetățenie italiană. De asemenea, autoritățile italiene se aflau în posesia unor probe importante în legătură cu acest caz. A fost elaborată o recomandare comună, pe care membrii naționali Spania și Italia au transmis-o autorităților lor, vizând acceptarea faptului că Italia se afla într-o poziție mai bună pentru a se ocupa de proceduri în cazul de față, luarea măsurilor corespunzătoare pentru transferul rapid al procedurilor în cauză și acceptarea procedurilor transferate de Spania. Autoritățile franceze au sprijinit transferul procedurilor în Italia.

Autoritățile naționale spaniole și italiene au acceptat recomandarea comună, iar respectivele Birouri Naționale din cadrul Eurojust au facilitat schimbul de informații privind procesul de transfer al procedurilor între cele două jurisdicții. Autoritățile italiene au considerat recomandarea un ghid util privind aplicarea și interpretarea dispozițiilor legale în ceea ce privește conflictele de jurisdicție și transferul procedurilor, având în vedere legislația pusă recent în aplicare.

Dl Herman Bolhaar, președinte al Consiliului Procurorilor Generali din Țările de Jos, și dl Jozef Szabó, adjunct al Procurorului General al Republicii Slovace, au declarat:

Această întâlnire a Forumului Consultativ, prima convocată sub președinție comună, a reconfirmat faptul că Forumul reprezintă o platformă potrivită pentru reprezentanții parchetelor din statele membre de a face schimb de strategii și cele mai bune practici în scopul îmbunătățirii cooperării internaționale la nivel judiciar și polițienesc pentru combaterea formelor grave și organizate de infracționalitate, în vederea consolidării dimensiunii judiciare a strategiei interne a Uniunii Europene.

Tema principală a anului:

Conflictele de jurisdicție

Linii directoare pentru a stabili „Ce jurisdicție are competență în domeniul urmăririi penale?”

Revizuit în 2016

PARTEA I: CONTEXT

Intensificarea criminalității transfrontaliere a generat de-a lungul anilor creșterea numărului de cazuri în care mai multe state membre au competență să judece și să aducă astfel de cazuri în fața justiției, în conformitate cu legislațiile lor interne.

În virtutea mandatului său, Eurojust a abordat încă de la înființare problemacelei mai competente jurisdicții de a urmări în justiție cazuri transfrontaliere în raport cu care urmărirea penală ar putea fi sau a fost lansată în două sau mai multe jurisdicții. În scopul prevenirii și facilitării soluționării conflictelor de jurisdicție care ar putea duce la încălcarea principiului *ne bis in idem*, precum și în scopul asigurării implementării celor mai bune practici în ceea ce privește urmărirea penală la nivelul Uniunii Europene (UE), Eurojust a publicat în 2003 *Linii directoare pentru a stabili „Ce jurisdicție are competență în domeniul urmăririi penale?”*. *Liniile directoare* sugerează factori care se impun a fi avuți în vedere în cazurile ce implică jurisdicții multiple. Încă de la adoptarea lor, acestea au furnizat asistență autorităților naționale competente în vederea stabilirii jurisdicției competente în ceea ce privește urmărirea în justiție a cazurilor transfrontaliere. *Liniile directoare* vin, de asemenea, în sprijinul Eurojust, care poate consilia autoritățile naționale competente în această privință. În plus, încă de la publicarea lor, *Liniile directoare* au fost utilizate de unele state membre ca punct de referință în contextul elaborării propriilor legi sau orientări.

Având în vedere evoluțiile Spațiului de Libertate, Securitate și Justiție al Uniunii Europene, experiența operațională dobândită de Eurojust de-a lungul cel puțin al unui deceniu și nevoile practicienilor exprimate într-o serie de ocazii, Eurojust emite prin prezenta o versiune revizuită a *Liniilor sale directoare*.

Dat fiind faptul că marea majoritate a statelor membre nu a stabilit criterii pentru a decide cel mai bun loc pentru urmărirea în justiție a conflictelor transfrontaliere de jurisdicție și că nu există instrumente juridice „orizontale” la nivelul Uniunii Europene în acest sens, *Liniile directoare* sunt menite să fie un instrument flexibil conceput să ghideze și să reamintească autorităților competente factorii care se impun a fi avuți în vedere. Acestea furnizează un punct de plecare comun, pe baza căruia poate fi luată o decizie. *Liniile directoare* nu constituie norme cu caracter obligatoriu și nu aduc atingere legislației aplicabile la nivel național, internațional și la nivelul Uniunii.

În prezentele *Linii directoare*, „autoritățile judiciare” sunt concepute a se referi la judecători, procurori sau orice alte autorități competente în conformitate cu legislația națională.

Cadrul juridic al Uniunii

Liniile directoare au în vedere cadrul juridic relevant al Uniunii, în special:

- ▶ Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale este în prezent unicul instrument UE dedicat acestei chestiuni. Aceasta prevede un mecanism pentru consultări directe între autoritățile competente pentru a adopta o soluție eficientă menită să evite consecințele negative care ar putea decurge din procedurile paralele. În preambul (considerentul 9) se face trimitere la unele criterii relevante care trebuie avute în vedere de autoritățile competente, inclusiv cele prevăzute în *Liniile directoare* ale Eurojust din 2003.
- ▶ Alte instrumente juridice în materie penală, în special texte referitoare la tipuri specifice de infracțiuni, cum ar fi Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (articolul 9) și Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (articolul 7), includ dispoziții referitoare la criteriile care trebuie avute în vedere în scopul centralizării procedurilor într-un singur stat membru în cazul în care mai multe state membre pot declanșa în mod legal urmărirea penală pe baza aceluiași fapt.
- ▶ Printre dispozițiile referitoare la asistența acordată de Eurojust în ceea ce privește facilitarea cooperării și coordonării între autoritățile naționale se numără:
 - articolul 85 alineatul (1) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
 - articolele 6, 7 (Recomandările și avizele cu caracter neobligatoriu ale Eurojust) și articolul 13 alineatul (7) (Obligația statelor membre de a informa Eurojust în cazurile în care au apărut sau este probabilă apariția unor conflicte de jurisdicție) din Decizia 2002/187/JAI a Consiliului de instituire a Eurojust, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2009/426/JAI a Consiliului;
 - articolul 12 și considerentele 4, 9, 10 și 14 din Decizia-cadru 2009/948/JAI; și
 - articolul 7 din Decizia-cadru 2008/841/JAI.

PARTEA II: ORIENTĂRI PRACTICE

Principii cheie

- ▶ „*Ne bis in idem*” este un principiu de bază al dreptului penal reglementat la nivel național, internațional și la nivelul Uniunii, potrivit căruia inculpatul are dreptul de a nu fi urmărit penal de două ori pentru aceeași faptă penală, indiferent dacă prima procedură penală s-a finalizat printr-o hotărâre de condamnare sau de achitare. În Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție al Uniunii Europene, principalele surse juridice pentru acest principiu sunt articolele 54-58 din Convenția de punere în aplicare a acordului Schengen (CISA) și articolul 50 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, care se impun a fi interpretate în lumina jurisprudenței relevante a Curții de Justiție a Uniunii Europene. (Pentru o prezentare generală a jurisprudenței Curții de Justiție în ceea ce privește principiul *ne bis in idem*, a se vedea documentul Eurojust, *Principiul ne bis in idem în materie penală în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene*.)

Aceste *Linii directoare* respectă întocmai și aplică principiul *ne bis in idem*.

- ▶ În conformitate cu Decizia-cadru 2009/948/JAI (considerentul 12), aceste *Linii directoare* sprijină pe deplin ideea că, în cadrul spațiului comun de libertate, securitate și justiție, principiul urmăririi penale obligatorii, care guvernează dreptul procedural în mai multe state membre, se consideră a fi respectat atunci când orice stat membru asigură urmărirea penală a unei infracțiuni anume.
- ▶ Fiecare caz este unic, prin urmare, orice decizie luată în privința celei mai competente jurisdicții de a urmări în justiție trebuie să se bazeze pe elementele de fapt și de drept specifice fiecărui caz în parte. Toate criteriile care sunt considerate a fi relevante trebuie avute în vedere în interesul justiției.
- ▶ În contextul luării unei decizii, autoritățile judiciare trebuie să cântărească cu atenție și în mod echitabil toate criteriile, atât în favoarea, cât și împotriva începerii urmăririi penale în fiecare jurisdicție.
- ▶ Autoritățile judiciare trebuie să identifice fiecare jurisdicție în care o urmărire penală nu este numai posibilă, dar și în raport cu care succesul declanșării urmăririi penale în cazul respectiv este o perspectivă realistă.
- ▶ În cadrul discuțiilor privind soluționarea acestor cazuri, autoritățile judiciare trebuie să analizeze toate posibilitățile oferite de convențiile internaționale și instrumentele UE în vigoare, de exemplu, pentru a obține probe transfrontaliere, pentru a transfera proceduri sau pentru a preda persoane.

- ▶ Decizia trebuie să fie întotdeauna echitabilă, independentă și obiectivă și trebuie luată având în vedere Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, asigurându-se protejarea garanțiilor procedurale ale oricărui inculpat sau potențial inculpat.

Ce este de făcut?

- ▶ În momentul în care sunt identificate proceduri paralele, autoritățile competente din statele membre implicate trebuie să ia legătura una cu cealaltă.

În cadrul mandatului său, Rețeaua judiciară europeană (EJN) poate sprijini autoritățile competente, de ex. prin facilitarea comunicării și identificarea și obținerea informațiilor detaliate cu privire la autoritățile competente care vor fi contactate.

- ▶ În etapa următoare, autoritățile competente implicate trebuie să inițieze cooperarea și coordonarea acțiunilor lor pentru a evita risipa de resurse, dublarea muncii sau riscul încălcării principiului *ne bis in idem*. În majoritatea cazurilor, dialogul, încrederea reciprocă și coordonarea între autoritățile competente contribuie decisiv la găsirea unei soluții.
- ▶ În cazul în care procedurile paralele sunt coordonate, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere abordarea tuturor urmăririlor penale într-o singură jurisdicție, cu condiția ca acest lucru să fie posibil, ținând seama de efectul pe care urmărirea penală a unor inculpați într-o jurisdicție l-ar putea avea în raport cu o altă urmărire penală într-o a doua sau a treia jurisdicție. Trebuie depuse toate eforturile pentru a împiedica punerea în pericol a unei urmăririi penale de către o alta.
- ▶ Decizia privind locul desfășurării urmăririi penale trebuie luată cât mai repede în cadrul procesului de anchetă sau urmărire penală și în baza consultării ample cu toate autoritățile competente din fiecare jurisdicție.
- ▶ Eurojust se află într-o poziție privilegiată de a oferi sprijin autorităților în cauză în contextul eforturilor de a coopera și de a găsi soluții, în orice moment al etapelor anterioare, și chiar de a identifica acele cazuri în curs de desfășurare în statele membre în care astfel de conflicte pot apărea (*a se vedea* mai jos).

Factori principali

O serie de factori se impun a fi avuți în vedere în contextul luării unei decizii privind stabilirea jurisdicției competente în domeniul urmăririi penale. Toți aceștia pot afecta decizia finală. Nivelul de prioritate și importanță care trebuie acordat fiecărui factor va fi diferit pentru fiecare caz în parte.

Câțiva dintre factorii care se impun a fi avuți în vedere sunt:

Teritorialitatea Se impune prezumția preliminară potrivit căreia, dacă este posibil, urmărirea penală trebuie să aibă loc în jurisdicția în care a fost săvârșită cea mai mare parte — sau cea mai importantă parte — a infracțiunii sau în care s-a produs cea mai mare parte — sau cea mai importantă parte — a pierderii. Prin urmare, ambele dimensiuni trebuie avute în vedere în mod corespunzător, și anume cea cantitativă („cea mai mare parte”) și cea calitativă („cea mai importantă parte”).

Localizarea persoanei (persoanelor) suspectate/acuzate O serie de elemente pot fi considerate în legătură cu acest factor, cum ar fi:

- ▶ locul în care a fost găsită persoana suspectată/acuzată;
- ▶ cetățenia sau domiciliul stabil al persoanei suspectate/acuzate;
- ▶ posibile legături puternice personale cu un stat membru sau alte interese semnificative ale persoanei suspectate/acuzate;
- ▶ posibilitatea asigurării predării sau extrădării persoanei suspectate/acuzate unei alte jurisdicții; și
- ▶ posibilitatea transferării procedurilor în jurisdicția în care se află persoana suspectată/acuzată.

În situațiile în care pot fi identificați mai mulți co-inculpați, nu numai numărul acestora este relevant, dar și rolurile lor în săvârșirea infracțiunii, precum și locațiile respective. Din nou, atât dimensiunea cantitativă, cât și cea calitativă sunt luate în calcul.

De asemenea, evaluarea acestor elemente trebuie să aibă în vedere ansamblul instrumentelor juridice aplicabile la nivelul UE, cu precădere cele referitoare la principiul recunoașterii reciproce. Aplicarea lor poate avea un impact asupra evaluării acestui factor și, în consecință, asupra deciziei finale privind locul desfășurării urmăririi penale. De exemplu, aplicarea Deciziei-cadru privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate (2008/909/JAI), coroborată cu Decizia-cadru privind mandatul european de arestare (2002/584/JAI), poate face ca locația persoanei suspectate/acuzate să fie un criteriu de importanță secundară, deoarece, într-o etapă ulterioară, persoana condamnată poate fi transferată într-un alt stat membru pentru a-și ispăși pedeapsa privativă de libertate.

Disponibilitatea și admisibilitatea probelor Autoritățile judiciare pot urmări cazurile folosind exclusiv probe fiabile, credibile și admisibile. Se impun a fi avute în vedere amplasarea și disponibilitatea probelor în forma corespunzătoare, precum și admisibilitatea și acceptarea acestora de către instanță. Cantitatea și calitatea probelor în statele

membre în cauză se impun, de asemenea, a fi avute în vedere, deși cadrul legal introdus prin Ordinul european de anchetă (Directiva 2014/41/UE) se preconizează a facilita colectarea de probe la nivel transfrontalier.

Obținerea probelor de la martori, experți și victime

Autoritățile judiciare trebuie să aibă în vedere posibilitatea obținerii probelor de la martori, experți și victime, inclusiv, dacă este necesar, disponibilitatea acestora de a se deplasa într-o altă jurisdicție pentru a pune la dispoziție probele în cauză. În plus, trebuie avută în vedere și posibilitatea de a intra în posesia probelor în formă scrisă sau prin alte mijloace, cum ar fi de la distanță prin telefon sau video-conferință.

Protecția martorilor Autoritățile judiciare au obligația de a se asigura întotdeauna că martorii sau cei care contribuie la procesul de urmărire penală nu fac obiectul amenințărilor. În contextul luării unei decizii privind jurisdicția competentă care poate iniția urmărirea penală, criteriile care se impun a fi avute în vedere pot include, de exemplu, posibilitatea ca o jurisdicție să aibă capacitatea de a oferi un program de protecție a martorilor, în timp ce o altă jurisdicție nu are o astfel de posibilitate.

Interesele victimelor În conformitate cu Directiva 2012/29/UE privind drepturile victimelor, autoritățile judiciare trebuie să aibă în vedere interesele esențiale ale victimelor, inclusiv protecția acestora, precum și dacă acestea ar fi expuse unui risc de prejudiciere în cazul în care urmărirea penală ar avea loc mai degrabă într-o jurisdicție decât în alta. O astfel de apreciere include posibilitatea victimelor de a pretinde despăgubiri.

Stadiul procedurilor Stadiul de evoluție a procedurilor penale în statele membre în cauză se impune, de asemenea, a fi avut în vedere. Atunci când o anchetă este deja într-un stadiu avansat într-o jurisdicție, este foarte probabil ca transferul cazului către o altă jurisdicție să nu fie potrivit.

Durata procedurilor În timp ce durata nu ar trebui să fie factorul determinant în contextul deciderii asupra jurisdicției competente în domeniul urmăririi penale, atunci când sunt puși în balanță alți factori, autoritățile judiciare trebuie să aibă în vedere termenul de finalizare a procedurilor într-o anumită jurisdicție („Întârzierea justiției poate fi considerată denegare de dreptate”).

Cerințe legale Cadrul juridic existent, inclusiv obligațiile și cerințele impuse în fiecare jurisdicție, trebuie avute în vedere, precum și toate posibilele efecte ale stabilirii efectuarii urmăririi penale într-o jurisdicție mai degrabă decât în alta și rezultatul potențial în fiecare jurisdicție. Cu toate acestea, autoritățile judiciare nu trebuie să decidă asupra urmăririi penale într-o jurisdicție mai degrabă decât în alta doar pentru a evita respectarea obligațiilor legale care se aplică într-o jurisdicție, dar nu și în cealaltă.

Atribuții de pronunțare a sentinței În contextul obligației de asigurare a faptului că eventualele sancțiuni disponibile

reflectă gravitatea faptei penale care face obiectul urmăririi penale, autoritățile judiciare nu trebuie să aibă ca scop inițierea urmăririi penale într-o jurisdicție pentru simplul motiv că eventualele sancțiuni disponibile sunt mai mari decât într-o altă jurisdicție. De asemenea, atribuțiile instanțelor de pronunțare a sentinței în diverse jurisdicții nu ar trebui să fie un factor determinant în contextul luării unei decizii cu privire la jurisdicția competentă în care trebuie să se desfășoare urmărirea penală a unui caz.

Produse provenite din săvârșirea de infracțiuni Instrumentele juridice aplicabile la nivelul UE și la nivel internațional și, în special, instrumentele UE de recunoaștere reciprocă în domeniul înghețării și confiscării trebuie avute în vedere în contextul evaluării competențelor de limitare, recuperare, sechestrare și confiscare a produselor infracțiunii. Cu toate acestea, autoritățile judiciare nu trebuie

să decidă asupra urmăririi penale într-o jurisdicție mai degrabă decât în alta pentru simplul motiv că respectiva urmărire penală ar determina o recuperare mai eficientă a produselor infracțiunii.

Costuri și resurse În vreme ce autoritățile judiciare trebuie să țină seama de costuri și resurse, costurile ocazionate de urmărirea penală a unui caz sau impactul său asupra resurselor unui parchet nu ar trebui să fie un factor decisiv pentru alegerea unei jurisdicții în defavoarea alteia, cu excepția cazului în care toți ceilalți factori sunt echilibrați în mod egal.

Prioritățile statelor membre Autoritățile judiciare nu trebuie să refuze acceptarea unui caz de urmărire penală în jurisdicția lor pe motiv că nu este considerată o prioritate în respectivul stat membru.

Asistența Eurojust

- ▶ Asistența Eurojust poate fi solicitată, în orice moment, de către oricare dintre autoritățile judiciare implicate.
- ▶ În cadrul mandatului său și de preferat într-un stadiu incipient, Eurojust poate contribui la facilitarea stabilirii contactelor și consultărilor prealabile între autoritățile competente, coordonarea acțiunilor, încurajarea și accelerarea schimbului de informații pentru a obține o imagine completă asupra cazurilor, asigurarea aplicării corespunzătoare a instrumentelor de cooperare judiciară, clarificarea legăturilor între diverse părți ale rețelelor infracționale și facilitarea deciziilor ulterioare în privința jurisdicției competente în domeniul urmăririi penale. În cazurile în care Eurojust nu a fost încă implicat și autoritățile competente nu au putut ajunge la un consens cu privire la o soluție eficientă în contextul consultărilor directe prevăzute în Decizia-cadru 2009/948/JAI, problema va fi, după caz, adresată către Eurojust de orice autoritate competentă implicată.
- ▶ Eurojust poate depista din timp procedurile paralele și își poate oferi sprijinul în mod proactiv autorităților naționale datorită informațiilor referitoare la cazuri în care au apărut sau este probabilă apariția unor conflicte de jurisdicție, primite de la statele membre în conformitate cu Decizia Consiliului privind Eurojust.
- ▶ În cadrul întâlnirilor de coordonare organizate de Eurojust, autoritățile competente ale statelor membre implicate au posibilitatea de a se reuni și de a dezbate problemele în cauză, cu sprijinul membrilor naționali. În plus, echipele comune de anchetă (JIT-uri) se pot dovedi un instrument util în sensul prevenirii și soluționării conflictelor de jurisdicție dat fiind că, în cadrul unui JIT, autoritățile competente pot conveni, de asemenea, asupra jurisdicției competente în domeniul urmăririi penale și asupra infracțiunilor vizate.
- ▶ Pe lângă acestea, acționând prin intermediul membrilor săi naționali (individual sau în comun) sau în calitate de Colegiu, Eurojust poate emite recomandări și avize fără caracter obligatoriu, prin care solicită autorităților competente să accepte că una dintre ele se poate afla într-o poziție mai bună pentru a întreprinde o anchetă sau pentru a urmări penal anumite fapte.

Administrație

5.1 Asistență pentru activitatea operațională și strategică

Administrația Eurojust a sprijinit Colegiul în activitatea sa operațională și atunci când acesta a funcționat în calitate de Consiliu de conducere. În 2016, Colegiul a organizat 26 de întâlniri operaționale și șapte întâlniri ale Consiliului de conducere. În plus, Colegiul a organizat două evenimente de planificare pentru a dezbată pe tema dezvoltării organizaționale și a planificării strategice. *Manualul operațiunilor Eurojust*, aprobat în noiembrie de Colegiu, furnizează orientări în ceea ce privește sprijinul oferit de Administrație Birourilor naționale în contextul instrumentării cazurilor, un punct de referință în consolidarea unei abordări comune și integrate a gestionării cazuisticii la nivelul organizației.

Teme operaționale Autoritățile naționale au solicitat Eurojust colectarea informațiilor sau furnizarea consultanței juridice cu privire la următoarele teme:

- ▶ hotărâri ale CJEU în care sunt interpretați termenii juridici „autoritate judiciară” și „hotărâre judecătorească” în contextul FD EAW;

- ▶ recunoașterea „răpirii copiilor de către unul dintre părinți” dintr-un stat membru în altul drept infracțiune;
- ▶ articolele 18 și 19 din FD EAW referitoare la „transferul temporar” și la „audierea persoanei”;
- ▶ luptători teroriști străini;
- ▶ interceptarea convorbirilor prin intermediul virusilor de tip cal troian, activați la distanță pe smartphone-uri; și
- ▶ legislația procedurală aplicabilă în cazul situațiilor de urgență (de ex. stări de urgență).

Discuții tematice Colegiul a făcut schimb de expertiză și bune practici în domenii în care Eurojust are un interes operațional special: raportare evaluativă în științe criminalistice și interceptarea telecomunicațiilor.

5.2 Reorganizarea Administrației

Începând cu luna ianuarie a anului 2017 va fi implementată o nouă structură organizatorică a Administrației, în urma propunerii directorului administrativ *ad interim* și a adopției de către Colegiu. Principiul cheie care stă la baza procesului de reorganizare este utilizarea optimă a resurselor și crearea de sinergii în scopul sprijinirii nevoilor operaționale ale Eurojust. O nouă Unitate de Operațiuni, creată în urma fuziunii dintre Unitatea de Analiză a Cazurilor și anumite părți din cadrul Unității Serviciului Juridic, își desfășoară activitatea ca ghișeu unic pentru Birourile naționale

și Colegiu. Unitatea de Operațiuni va aplica o abordare multidisciplinară în sensul furnizării serviciilor sale de asistență pentru activitatea operațională. În vederea consolidării la nivelul Eurojust a guvernantei corporative și a abilităților de comunicare și în vederea promovării imaginii Eurojust în raport cu părțile interesate vor fi înființate un Departament de Comunicare Corporativă, un Departament de Afaceri Instituționale și un Departament de Planificare, Programare și Raportare.

5.3 Personal și buget

Personal La sfârșitul anului 2016, Eurojust avea 347 de titulari de posturi, dintre care 72 de membri naționali, adjuncți și asistenți, 196 de agenți temporari, 31 de agenți cu contract, 21 de experți naționali detașați, 8 interimari și 19 stagiași. Eurojust și-a îndeplinit obligațiile în ceea ce privește reducerile de personal de 5% aplicabile în cazul agențiilor descentralizate.

În paralel cu această reducere a resurselor administrative, Eurojust a primit trei posturi operaționale noi de la autoritățile bugetare reprezentând „ajutoare suplimentare planificate” pentru obiectivele prevăzute în Cadrul financiar multianual în scopul de a veni în sprijinul soluționării numărului din ce în ce mai mare de cereri legate de activi-

tatea în domeniul combaterii terorismului, a criminalității informatice și a migrației clandestine.

Buget Bugetul Eurojust pentru anul 2016, în valoare de 43 539 737 EUR a inclus valoarea de 6 980 000 EUR alocată pentru proiectul noului sediu. Acest buget a fost cu 7% mai mic decât cel solicitat inițial de Eurojust. Pe fondul acestei constrângeri și pentru a asigura realizarea activității noastre operaționale pe baza cererii și capacității de a ne îndeplini obligațiile legale, Programul de lucru al Eurojust pentru anul 2016 a fost modificat pentru a acorda în continuare prioritate activităților agenției. Unele proiecte de dezvoltare IT au fost amânate și mai multe întâlniri au fost anulate, cum ar fi întâlnirea cu corespondenții naționali ai Eurojust și

întâlnirea cu punctele de contact ale Eurojust în state terțe, asigurându-se desfășurarea bugetară integrală a întâlnirilor de coordonare și pe tema cazuisticii. Recrutările au fost amânate, generând o rată a locurilor de muncă vacante de 3,45%. Într-o oarecare măsură, amânarea predării noii construcții a atenuat presiunea bugetară către sfârșitul exercițiului financiar, atingându-se o rată de execuție bugetară de 99,89%.

Raportul anual consolidat de activitate Potrivit dispozițiilor articolului 47 din Regulamentul financiar al Eurojust,

Raportul anual consolidat de activitate (CAAR) este întocmit de directorul administrativ în vederea informării cu privire la realizările agenției pe parcursul anului. CAAR furnizează informații detaliate cu privire la gradul de îndeplinire a obiectivelor Programului anual de lucru al Eurojust, pe baza indicatorilor-cheie de performanță identificați, precum și pe baza resurselor umane și financiare alocate și a controalelor interne aplicate. CAAR este prezentat anual autorităților bugetare până la data de 1 iulie, și poate fi accesat pe site-ul Eurojust.

5.4 Dezvoltări organizaționale

Ca o consecință a evaluării Eurojust și a activităților sale în conformitate cu articolul 41a din Decizia Consiliului privind Eurojust și în conformitate cu planul de acțiune pentru implementarea recomandărilor adoptate de Colegiu în 2015, a fost înființat un grup de lucru în scopul revizuirii și eficientizării structurilor interne de lucru și al stabilirii priorităților. În 2016, Colegiul a luat decizii, printre care: (i) intensificarea serviciilor și resurselor din partea Administrației pentru susținerea activității operaționale; (ii) pași concreți către introducerea, prelucrarea și ștergerea datelor în CMS în mod centralizat și armonizat; și (iii) un număr limitat de proiecte de lucru în domeniul priorităților infracționale și instrumentelor de cooperare judiciară.

Administrația a continuat să sprijine Colegiul în contextul monitorizării și analizării impactului evoluției legislative cu privire la proiectele de Regulamente privind Eurojust și înființarea EPPO. Consiliul a agreeat o abordare generală în ceea ce privește proiectul de Regulament privind Eurojust în februarie 2015, excluzând dispozițiile referitoare la EPPO.

În 2016, Eurojust și-a expus opiniile în fața Comisiei, a Consiliului și a Parlamentului European în ceea ce privește cooperarea sa cu viitorul EPPO pe baza expertizei și a experienței practice în domeniul cooperării judiciare în materie penală, precum și preocupările referitoare la un eventual impact asupra resurselor sale.

Echipa de administrație a Eurojust, după reorganizarea Administrației

5.5 Noul sediu

Construcția noului sediu al Eurojust a avansat conform planificării din 2016, iar programul a rămas în grafic. Până la data de 1 aprilie a fost atins cel mai înalt punct al construcției, marcând începutul etapei finale de construcție în scopul predării clădirii de către antreprenorul statului gazdă și Eurojust în perioada decembrie 2016 — sfârșitul primului trimestru al anului 2017.

Este prevăzut ca Eurojust să se mute în noul spațiu spre sfârșitul celui de-al doilea trimestru al anului 2017, până la momentul predării în conformitate cu programul de cerințe al Eurojust.

O selecție a publicațiilor Eurojust din 2016

Accesul public la documente

Numărul solicitărilor de [acces public la documentele Eurojust](#) a scăzut în 2016, înregistrându-se 15 solicitări față de 18 primite în 2015. În plus, Eurojust a primit trei cereri de consultare în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul 1049/2001, ca autor terț al documentului solicitat. În 2016 nu au fost primite cereri de confirmare. Eurojust a continuat să actualizeze [Registrul Public](#) al documentelor accesibile prin intermediul site-ului Eurojust. Lista din ce în ce mai cuprinzătoare de documente puse direct la dispoziția publicului este concepută pentru a înlesni accesul cetățenilor la documentele deținute de Eurojust, fără necesitatea unei cereri oficiale de acces la documente, precum și pentru a spori transparența și disponibilitatea informațiilor privind activitățile Eurojust.

Eurojust și
rețelele
de practicieni

Eurojust găzduiește Secretariatul Rețelei judiciare europene (EJN), al Rețelei experților naționali în echipe comune de anchetă (Rețeaua JIT-urilor) și al Rețelei de anchetă și urmărire penală a persoanelor vinovate de genocid, crime împotriva umanității și crime de război (Rețeaua Genocid), pe baza resurselor sale. Membrii acestora fac parte din personalul Eurojust.

6.1 EJN

Rețeaua judiciară europeană, înființată în 1998, este o rețea de puncte de contact naționale desemnate de statele membre în vederea facilitării cooperării judiciare în materie penală. Punctele de contact EJN oferă zilnic practicienilor consultanță juridică și practică și stabilesc contacte directe între autoritățile naționale competente. Secretariatul său a fost înființat în 2003.

Întâlniri Întâlnirile plenare ale EJN au avut loc la Amsterdam și Bratislava. Temele dezbătute au fost traficul de persoane/exploatarea prin muncă, investigațiile financiare, probele electronice, cooperarea și sinergiile cu Rețeaua europeană privind drepturile victimelor (ENVR) și EJC. Trei întâlniri s-au desfășurat în cadrul Eurojust: reuniunea ordinară, întâlnirea Corespondenților tehnici și întâlnirea Corespondenților naționali.

Întâlnirile regionale ale EJN au avut loc în Germania, Țările de Jos, Austria, Portugalia și România. Întâlnirile naționale ale EJN au avut loc în Letonia, Polonia, România și Regatul Unit. Aceste întâlniri au oferit posibilitatea punctelor de contact EJN și autorităților locale să discute pe tema cooperării judiciare internaționale în diverse domenii, inclusiv

Document comun Eurojust—EJN

Documentul comun, Asistența în cooperarea internațională în materie penală pentru practicieni, EJN și Eurojust, „Ce putem face pentru dvs.?” este disponibil în toate limbile oficiale UE și publicat pe site-urile EJN și Eurojust. Acesta furnizează practicienilor informații despre serviciile și asistența pe care EJN și Eurojust le pot oferi pentru a asigura faptul că atât EJN, cât și Eurojust instrumentează cazuri care se încadrează în limitele mandatelor lor, utilizând în mod eficient timpul și resursele și prevenind suprapunerea activităților.

Secretariatele oferă rețelelor servicii și facilitează cooperarea cu Colegiul și Birourile Naționale în domeniile lor comune de acțiune. De asemenea, Eurojust oferă asistență juridică, administrativă și financiară Forumului Consultativ al Procurorilor Generali și Directorilor Parchetelor din statele membre ale Uniunii Europene (Forumul Consultativ).

relațiile dintre EJN și Eurojust. La aceste întâlniri au participat reprezentanți din cadrul Birourilor naționale la Eurojust.

Cooperarea cu Eurojust EJN și Eurojust au continuat implementarea planurilor de acțiune privind cea de-a șasea rundă de evaluări reciproce din statele membre.

În cadrul întâlnirii plenare EJN sub președinția olandeză, punctele de contact EJN s-au întâlnit cu colegii lor la Birourile naționale de la Eurojust în cadrul unor ateliere de lucru bilaterale pentru a discuta modul în care practicienii pot beneficia de cel mai bun sprijin posibil prin consolidarea sinergiilor între EJN și Eurojust. În multe cazuri a fost confirmată buna colaborare. A fost subliniată importanța unor contacte și consultații strânse și periodice între punctele de contact EJN și Birourile Naționale din cadrul Eurojust. Ca o concluzie generală, documentul comun va fi revizuit.

Site-ul EJN Mai multe secțiuni ale site-ului au fost actualizate. A fost lansată o nouă versiune a Compendiului. Acest instrument facilitează elaborarea tuturor tipurilor de cereri de cooperare judiciară, fie pe baza instrumentelor de recunoaștere reciprocă, fie pe baza MLA.

Au fost create noi versiuni pentru secțiunea din cadrul Bibliotecii judiciare privind stadiul implementării instrumentelor juridice. În plus, Secretariatul EJN a elaborat un nou instrument de raportare online pentru activitățile punctelor de contact EJN, gata de utilizare începând din luna ianuarie a anului 2017.

EJN a continuat să-și dezvolte relațiile cu alte rețele judiciare și state terțe. Datele acestora de contact sunt disponibile pentru punctele de contact EJN într-o nouă secțiune pe site-ul EJN denumită „Cooperarea cu state terțe și rețele judiciare”.

Formare Secretariatul EJN a organizat, în colaborare cu EJTN, cel de-al șaptelea curs de formare lingvistică pentru punctele de contact EJN. Timp de o săptămână, punctele de contact și-au putut îmbunătăți abilitățile lingvistice și, de asemenea, au avut ocazia de a informa alți participanți cu privire la funcționarea EJN și a site-ului corespunzător.

6.2 Rețeaua JIT-urilor

Rețeaua JIT-urilor este o rețea de puncte de contact naționale în domeniul judiciar și de aplicare a legii, înființată în 2005, pentru a stimula utilizarea JIT-urilor și pentru a promova schimbul de informații și bune practici. Secretariatul său a fost înființat în 2011. Din anul 2013, Secretariatul gestionează programul de granturi implementat de Eurojust pentru a oferi sprijin financiar activităților legate de JIT (*a se vedea* secțiunea 1.4).

Întâlnire anuală Cea de-a 12-a întâlnire anuală a experților naționali JIT a avut loc în luna iunie, acordându-se o atenție specială provocărilor și oportunităților oferite de JIT-uri în cazurile de migrație clandestină. Timp de două zile, experți și practicieni din întreaga Europă, precum și alte agenții relevante și părți interesate au discutat pe marginea măsurilor concrete de intensificare a utilizării JIT-urilor în cazuri de migrație clandestină. Concluziile întâlnirii sunt disponibile pe site-ul Eurojust.

Proiecte Rețeaua JIT-urilor a revizuit două documente utile pentru practicieni, care sunt disponibile și pe site-ul Eurojust: **manualul JIT-urilor**, care a fost complet îmbunătățit pentru a servi drept ghid practic privind JIT-urile, cuprinzând o secțiune intitulată „întrebări frecvente” și **Modelul de acord privind constituirea unei echipe comune de**

anchetă, care a fost revizuit cu scopul de a simplifica modelul existent și de a insera mai multe amendamente derivate din analiza acordurilor existente. Acesta a fost aprobat de Consiliul de Miniștri în baza unei hotărâri.

Rețeaua JIT-urilor a continuat să colecteze informații cu privire la legislația națională (rezumate noi publicate pentru DK, IT, LV, HU, PL, PT, FI și UK) și practica (au fost inițiate 20 de noi evaluări ale JIT-urilor) în domeniul JIT-urilor. Aceste informații sunt puse la dispoziție în zona cu acces limitat a JIT-urilor, o platformă web la care practicienii UE pot solicita acces.

Formare Pe lângă cursul *Echipe comune de anchetă* (*a se vedea* capitolul 3) și concluziile întâlnirii anuale, rețeaua JIT-urilor și Secretariatul său au contribuit la organizarea unui curs de formare JIT, vizând în mod specific provocările în cazurile de migrație clandestină. Acest eveniment a fost organizat în colaborare cu CEPOL, EJTN și Convenția de cooperare polițienească pentru Secretariatul Europei de Sud-Est (PCC-SEE), timp de trei zile reunind 25 de participanți din state membre și state terțe afectate de această formă organizată de activitate infracțională pentru a intensifica utilizarea JIT-urilor în acest domeniu.

6.3 Rețeaua privind infracțiunile de genocid

Rețeaua privind infracțiunile de genocid a fost înființată în 2002 pentru a asigura o cooperare strânsă între autoritățile naționale în anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de genocid, crimelor împotriva umanității și a crimelor de război prin schimbul de informații operaționale, bune practici și experiență. Este o rețea de practicieni — anchetatori, procurori și responsabili MLA. Secretariatul său a fost înființat în iulie 2011.

Întâlniri Două întâlniri plenare au fost organizate în cadrul Eurojust, temele principale abordate fiind provocările practice ale cazului împotriva liderilor Forțelor Democratice pentru Eliberarea Rwandei (FDLR) în Germania și infracțiunile legate de jafuri și distrugerea siturilor aflate în patrimoniul cultural în Siria și Irak. Concluziile ambelor întâlniri anuale sunt disponibile pe site-ul Eurojust. Pe lângă acestea a mai avut loc o întâlnire *ad hoc* vizând dezbaterea și promovarea anchetelor naționale în legătură cu conflictul armat aflat în plină desfășurare în Siria, având în vedere aflarea considerabil de refugiați sirieni pe teritoriul UE, printre ei numărându-se victime, martori și autori ai atrocităților. Rapoartele întâlnirilor au fost publicate sub denumirea documentele Consiliului 10169/16 și 13409/16.

Prima zi UE pentru combaterea impunității a fost organizată la data de 23 mai de președinția olandeză, Rețeaua pri-

vind infracțiunile de genocid, Eurojust și Comisia Europeană. Obiectivul evenimentului anual este de a spori gradul de conștientizare cu privire la cele mai odioase infracțiuni, de a promova anchetele și urmărirea penală la nivel național, de a aduce în discuție poziția și participarea victimelor la procedurile penale și de a relansa angajamentul asumat la nivelul UE în sensul luptei împotriva impunității pentru aceste infracțiuni. Concluziile au fost publicate sub formă de document al Consiliului 10233/16.

Formări În luna octombrie, Rețeaua privind infracțiunile de genocid a implementat un program de instruire în domeniul anchetării și urmăririi penale a conflictelor implicând violență sexuală, în colaborare cu experți din cadrul Tribunalului Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (TPI) și echipa ONU privind statul de drept. Rețeaua privind infracțiunile de genocid a colaborat în continuare cu EJTN în vederea implementării programelor de formare pentru judecători și procurori și a început colaborarea cu CEPOL pentru a dezvolta un program de formare axat pe aspectele investigative ale infracțiunilor majore la nivel internațional.

Proiecte În 2016 au fost realizate numeroase acțiuni de colectare și evaluare a datelor concrete. Cel mai cuprinzător chestionar a evaluat aplicarea curentă a Deciziei

2003/335/JAI a Consiliului în ceea ce privește crearea unor unități specializate la nivel național în vederea anchetării și urmăririi penale a infracțiunilor majore la nivel internațional. Raționamentul care stă la baza înființării unor astfel de unități constă în deținerea unor cunoștințe specializate pentru a face față provocărilor complexe de ordin practic

și juridic, acumularea expertizei, însușirea celor mai bune practici și experiențe dobândite în cadrul aceleiași unități. Activitatea a cuprins, de asemenea, aspecte legate de protecția și participarea victimelor în cadrul procedurii judiciare. Concluziile au fost publicate sub formă de document al Consiliului 10234/16.

6.4 Forumul Consultativ

Forumul Consultativ a fost înființat în 2010 în scopul consolidării cooperării judiciare și a încrederii reciproce între statele membre și al furnizării de informații din partea experților judiciari pentru instituțiile UE în vederea dezvoltării spațiului de libertate, securitate și justiție.

Întâlnire comună În urma analizelor privind viitorul format și conținut, 2016 a fost primul an în care președințiile UE organizatoare au convocat o întâlnire comună. Consiliul Procurorilor Generali din Țările de Jos și Parchetul General al Republicii Slovace au convocat în comun cea de-a 11-a reuniune a Forumului Consultativ în luna iunie, având ca teme principale cele mai recente evoluții în domeniul criminalității informatice, terorismului și migrației clandestine, precum și cooperarea cu state terțe cheie în lupta împotriva formelor grave de criminalitate organizată.

EJCN Forumul Consultativ a discutat pe tema concluziilor seminarului strategic, *Keys to Cyberspace* (Elemente cheie privind spațiul virtual), vizând provocările frecvente întâmpinate de procurori în contextul cercetării și urmăririi penale a criminalității informatice, cu accent pe cooperarea cu furnizorii de servicii și criptare. Aceștia au salutat inițiativa președinției olandeze a UE de înființare a EJCN ca o modalitate de a promova colaborarea dintre practicienii judiciari în domeniul criminalității informatice din statele membre și de a spori eficiența anchetelor și urmăririlor penale în cazurile de criminalitate informatică.

Reacția justiției la terorism și migrație clandestină

Reprezentanții statelor membre în cauză au împărtășit experiențe în ceea ce privește consolidarea reacției justiției la amenințări teroriste și recente atacuri teroriste din Franța și Belgia. Au fost prezentate provocările întâlnite și experiențele dobândite în contextul anchetării și urmăririi penale a cazurilor de migrație clandestină, în special în legătură cu impunerea jurisdicției în largul mării, precum și beneficiul asocierii acestui tip de infracțiune cu o formă gravă de criminalitate organizată.

A fost subliniată necesitatea consolidării și eficientizării cooperării judiciare la nivel internațional prin intensificarea relațiilor între practicieni și realizarea schimbului de reglementări și cele mai bune practici, precum și promovarea anchetelor utilizând, de exemplu, tehnici speciale de investigare și JIT-uri, dacă situația o impune.

Cooperarea cu state terțe cheie Au fost împărtășite opinii cu privire la provocările de ordin practic și juridic întâmpinate și la posibilele modalități de intensificare a cooperării cu autoritățile judiciare din statele terțe în ceea ce privește executarea cererilor MLA, schimbul de informații și colectarea probelor. Eurojust a prezentat o perspectivă asupra activităților în curs de desfășurare în domeniul relațiilor externe, subliniind valoarea adăugată a acordurilor de cooperare, a procurorilor de legătură detașați la Eurojust și a rețelei sale de puncte judiciare de contact din statele terțe care facilitează cooperarea judiciară.

Concluziile întâlnirii sunt disponibile pe site-ul Eurojust.

Vă mulțumesc

Mulțumim dlui **Francisco Jiménez Villarejo**, membru național pentru *Spania*, pentru activitatea și contribuția sa valoroasă în calitate de vice-președinte al Colegiului Eurojust în perioada noiembrie 2013 — noiembrie 2016.

Vă mulțumim și rămas bun

Petter Sødal, Procuror de legătură pentru *Norvegia* în cadrul Eurojust în perioada octombrie 2013 — august 2016

Klaus Rackwitz, director administrativ în perioada octombrie 2011 — septembrie 2016

ISBN: 978-92-9490-124-8

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB The Hague, Țările de Jos

Telefon: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Site: www.eurojust.europa.eu